Conducătorii opoziției rusești au fost surghiuniți

RADEK — KAMENEW — SINOWIEW — RAKOWSKY — TROTZKY

Stalin împreună cu ceilalți membrii ai consiliului rusesc a dat lupta decisivă împotriva opoziției tot mai amenițătoare: după metodele țariste de odinioară el a expulzat în Siberia pe conducătorii adversari.

Poporul rusesc avea o zicătoare: „Cerul e sus și țarul departe“. Trotzky împreună cu tovarășii săi vor putea să se gândiască acum că zicătoarea poporului rus se poate aplica și în alcătuirea Sovietică pe care au făurit-o.

—oo—

Trotzki a mai fost în Siberia

BOLȘEVICII au exilat în Siberia pe Trotzky și pe ceilalți conducători ai opoziției rusești. Trotzki, ca și tovarășii săi, cunoaște acele locuri reci și îngrozitoare. In 1907, după primele manifestări ale revoluției rusești a fost nevoit să trăiască acolo mai multă vreme. Reproducem mai la vale câteva pasagii din însemnările și scrisorile lui Trotzki despre acele vremuri:

In închisoarea din Tobolsc, la 26 Ianuarie 1927.

„Puțină vreme înainte de Tobolsc, un ajutor al ispravnicului ne-a eșit în cale. Paza a fost întărită, au încetat hoinărelile prin ulițele satelor, dar sa pus la dispoziția familiilor sănii comode acoperite.

La vre-o zece verste (o verstă e 1066 metri) de Tobolsc, ne-au eșit în cale doi „factori politici“ (funcționari ai Siguranței) pe cari cât ce i-a zărit ofițerul și-a și luat „măsurile“: a alergat înaintea convoiului, a pus pe soldați să se dea jos din sănii. Au fost nevoiți bieții să alerge pe jos, toate cele zece verste, cu arma pe umăr; și blestemau și înjurau în șoaptă pe căpitanul lor.

„Doctorul, care — fiind cel mai bătrân dintre noi — a fost chemat în cancelarie la Tobolsc, ne-a povestit că noi cu toții, sub pază militară, trebuie să fim duși, cu o iuțeală de 40—50 de verste zilnic, la Obdorsk, De aci până la Obdorsk sunt 1200 de verste, drum de sanie. Va trebui deci, în cel mai bun caz — adică dacă vom avea tot mereu cai de schimb și nu va fi nici o piedecă — să facem un drum de-o lună până când să sosim la locul hotărît. Nu e glumă în anotimpul acesta, mai ales când, după cum se întâmplă cu noi, mai ducem și copii mici! Se pare că drumul dela Berezow până la Obdorsk îl vom face cu reni. Acelora dintre noi cari călătoresc cu familiile lor, le este foarte neplăcută această veste. Se adeveresc astfel toate svonurile alarmante din ziare — s'a ales de fapt, punctul cel mai nordic al guberniei, ca loc de ședere, pentru noi. Este interesant că aceeaș „egalitate“, care s'a dovedit la condamnare, s'a pus în aplicare și acum în surghiun: am fost exilați cu toții împreună, în acelaș loc.

„Aici în Tobolsc se știe tot atât de puțin despre Obdorsk ca și la voi, la Petersburg. Se știe numai atâta, că acest loc se găsește undeva, dincolo de cercul polar...

„Va fi oare posibilă o evadare de acolo? Sau între Polul Nord și cercul polar vom fi nevoiți să așteptăm desvoltarea mai departe a revoluției rusești, pentru o schimbare a întregii situații politice?“

„Cine știe ce drum vor lua evenimentele? Cine știe, cum se vor întoarce lucrurile în favoarea noasră? Poate că acest an, cât va trebui să rămânem în Obdorsk va fi cel din urmă timp de liniște, înainte de izbucnirea revoluției, pe care noi o primim în dar dela istorie, pentru ca apoi să umplem în conștiința noastră golurile, și să putem ascuți armele noastre...“

I. Al. Brătescu-Voinești

In zilele acestea a fost sărbătorit de întreaga presă românească unul dintre cei mai mari prozatori ai noștri Ioan Al. Brătescu-Voinești, cu ocaziunea împlinirii a 60 ani. In lucrările acestui mare scriitor; fin observator al vieții, la fiecare pagină scrisă cu o senină limpezime sufletească, găsim fiorii celei mai curate morale.

Cărțile sale au fost primite cu multă dragoste și căldură și l-au făcut cunoscut nu numai în țara noastră, ci și peste hotare.

Opera sa o constitue volumele „In lumea dreptății“, „Intuneric și lumină“, „Rătăcire“ și „In slujba păcii.“

O casă de editură germană i-a publicat traducerea în esperanto a frumoasei sale nuvele „Niculăiță Minciună“.

Cu ocaziunea sărbătoririi sale, s'a cerut prin ordin ministerial ca în toate școalele din cuprinsul țării, într'o zi din săptămâna aceasta, profesorii de limba română să vorbească și să analizeze în fața elevilor **opera sa literară.**

Pentru prima dată se dă atâta atenție unui scriitor în viață din partea autrităților superioare didactice.

In grădina Morții

(Continuare din pagina 3-a)

mai dese, care la un moment dat nu se pot potoli decât prin doze tot mai mari de otravă.

Cine este cel care să zică: „Ia acest gârbaciu și trage-mi cu el câteva pe pielea goală, să văd cum este când ești biciuit?“ Fără îndoială că nu se găsește nici un om atât de mărginit ca s'o facă. Totuș, cu mult mai folosit ar fi cineva dacă s'ar supune unei asemenea biciuiri, ori cât de dureroase, și ar presăra chiar sare apoi, pe rănile deschise, decât să încerce gustul opiului sau stupefiantelor, spre a vedea cum este.

* * *

Ușor și repede se capătă gust pentru aceste două otrăvuri, fără ca victima să-și dea seama de ce face, luându-le. Am auzit pe mulți spunând: „EU POT SĂ BEAU FIINDCĂ AM PUTEREA SĂ MĂ OPRESC CÂND TREBUE.“ Cel care vorbește astfel e pierdut pentru totdeauna: nu există voință omenească atât de puternică în cât să se opună obiceiului odată format.

OBIȘNUIȚA BEUTURII E TOT UNA CU LANȚUL MORȚII ATÂRNAT DE GRUMAZ.

Băgați-vă bine în cap că, atât opiul că și rachiul și toate celelalte beuturi spirtuoase, sau stupefiante inseamnă o moarte încetă dar sigură a trupului și o moarte repede a minței.

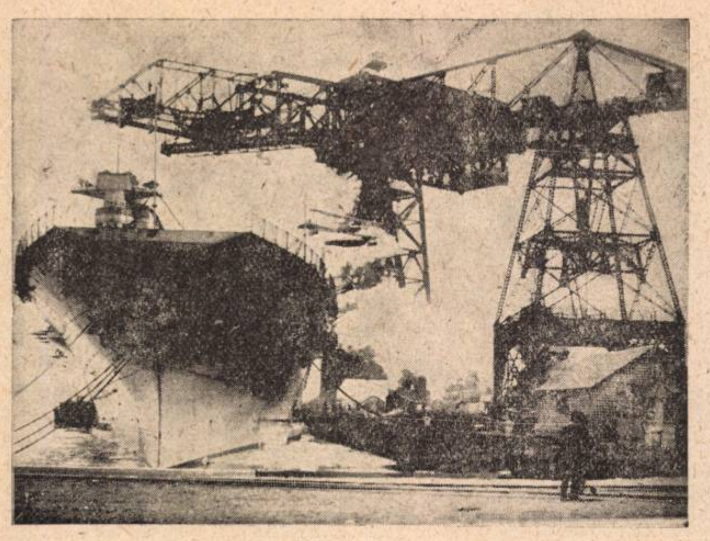
Rectificare

In articolul „Moartea cu Viața după dânsa“, publicat în pagina 3-a din revista „Realitatea Ilustrată“ No. 1, anul 2, s'a strecurat o greșală, pe care de sigur cei mai mulți dintre cititori au corectat-o singuri: S'au dat drept scrise de Eminescu versurile „Nu de moarte mă cutremur, ci de veșnicia ei“, versuri scrise de Alexandru Vlăhuță, în poezia „Din Prag“. In manuscris a fost mai întâi un citat de Eminescu, care în urmă s'a înlocuit cu acesta al lui Vlăhuță, fără a se îndrepta și numele autorului, și astfel s'a putut produce greșala.

A murit artista pe care o cunoaștea și publicul românesc, cântăreața Pia Ravena

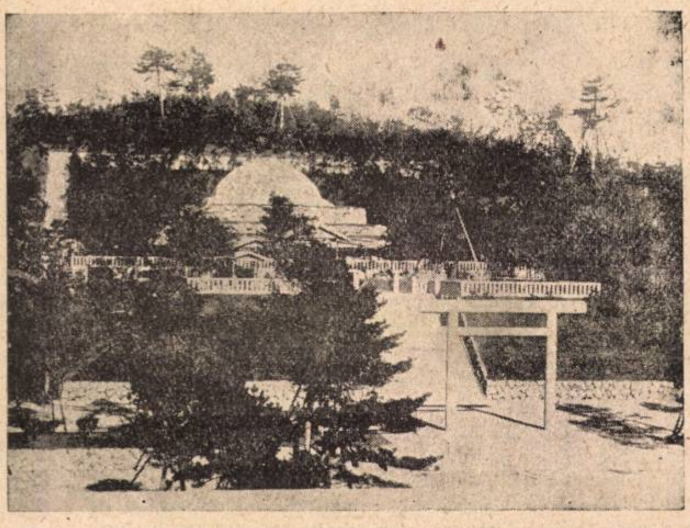
Din toată lumea

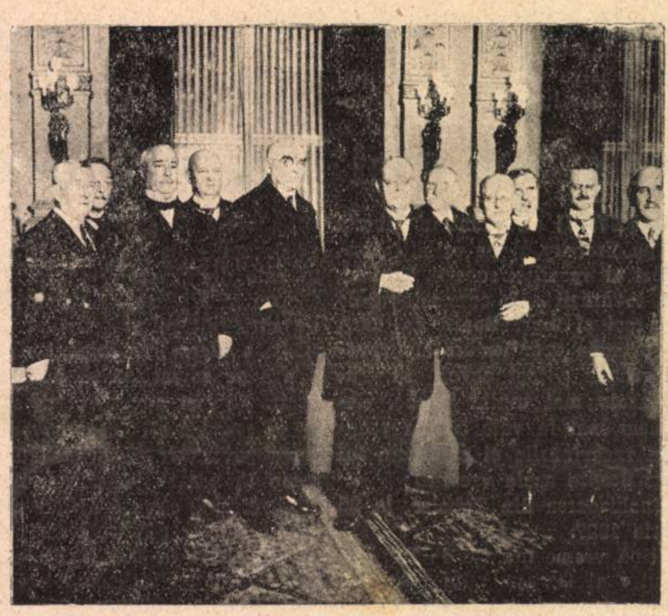
Cea mai mare macara din lume (poate transporta 250 de tone) pe când încarcă pentru prima dată, avioane pe cel mai mare vas de aeroplane din lume „Saratoga", care urmează să facă prima călătorie pe Ocean

Douăzeci de oameni înnecați, în timpul somnului. Primele încercări de-a repara digul rupt de râul Tamisa la Londra.

Mausoleul Impăratului Japonez mort în anul trecut. Clădirea Mausoleului s'a terminat de curând

Statele din republica germană vor să-şi unifice aparatul administrativ. In acest scop a avut loc o conferinţă a conducătorilor statelor germane: In rândul prim, dela dreapta la stânga: Dr. Leutheusser (Turingia), Dr. Bazille (Württenburg) preşedintele de consiliu Dr. Otto Braun (Prusia), cancelarul Germaniei Dr. Marx, Dr. Held (Bavaria), puţin îndărăt: preşedintele de consiliu Heldt (Saxonia), primarul Dr. Petersen (Hamburg). In rândul al doilea: dela dreapta la stânga Primarul Donnandt (Brema). Preşedintele de consiliu Dr. Schroeder (Meklenburg) şi Dr. Ulrich (Hessa)

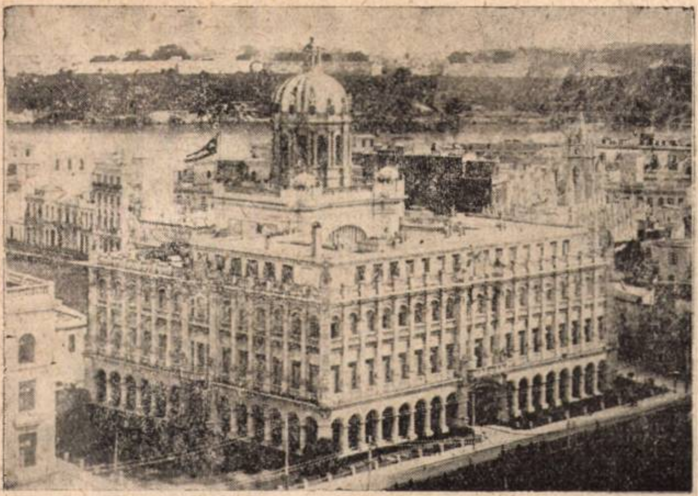

La Indienii din Rocky Mounten (Munţii stâncoşi) indienii trăiesc pe lângă Watertonlakes într'un soiu de parc natural şi acolo sunt cercetaţi de către oamenii de ştiinţă americani, cari caută să afle povestirile legendele şi basmele pieilor roşii spre a le împărtăşi publicului. Ilustraţia noastră arată pe unul dintre conducăorii secţiunei ştiinţifice pentru indienii din America, profesorul James Schultz, învăţând alfabetul vechiu indian

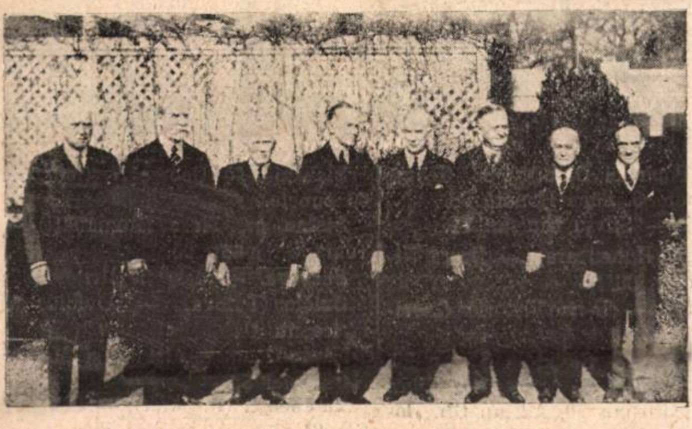

Prinţesa Andrea a Greciei, frumoasa fiică a regelui Constantin, a deschis la Paris un magazin de obiecte de artă. Ilustraţia noastră înfăţişează pe fiica regală în magazinul ei.

Din vălmăşagul vieţii

Conferinţa pan-Americană în Havana. In Havana a avut loc o conferinţă pan-Americană, şi pentru prima dată un prezident american a plecat în străinătate. Ilustraţia noastră reprezintă palatul presidenţial unde la 16 Ianuarie s'a deschis conferinţa

Conferinţa pan-Americană din Havana: Preşedintele Coolidge în mijlocul delegaţiei Statelor Unite şi anume dela stânga la dreapta Hon. Morgan, I. O'Brien, fostul secretar de stat Charles E. Hughes, fostul ambasador în Italia Henry P. Fletscher, preşedintele Coolidge, secretarul de stat Kollog, senatorul Oskar Underwood, senatorul James B. Scott, şi directorul Uniunei pan-Americane dr. L. B. Rove

Conducătorul revoluţiei din Nicaragua, generalul Augustino C. Sandino, care era împotriva congresului pan-American a fost omorît

—o—

Are dreptate

Stan Păpuşe, după părerea lui, era un om de treabă, şi când i-a murit nevasta a plâns trei zile şi a fost foarte îndurerat. Toţi cunoscuţii lui l'au compătimit dar au rămas cu totul uimiţi când, după trecerea acestui timp, el a început iar să râdă şi să glumiască şi n'a mai arătat nici un pic de tristeţe.

Au trecut câteva săptămâni şi atuncea s'a întâmplat că singura vacă a lui Stan Păpuşe să mănânce ceva rău şi să-şi dea obştescul sfârşit. Stan Păpuşe a plâns iar şi iar cunoscuţii lui l-au compătimit. De data aceasta însă îndurerarea lui Stan Păpuşe nu se mai sfârşia, şi dacă după moartea nevestii sale, după trei zile, lacrimile i-se zbiciseră, acum de trei săptămâni se văita mereu. Vecinilor nu le căzu bine purtarea lui Stan Păpuşe şi unul dintre ei, nemai putându-se stăpâni, aduse vorba despre asta, şi-i spuse:

„Ascultă bade Stan! cum se face că tu nu ţi-ai plâns nevasta, decât a treia parte dintr'o săptămână, pe când vaca ţi-o plângi mai de o lună?“

„Păi asta nu-i fără temei, — răspunse cel întrebat. „Când nevastă-mea a murit, nici nu se aşezase pământul pe dânsa şi au şi început să mă îmbie alte neveste şi fete să mă însor cu ele. Pentru vaca mea însă, nu se găseşte nimeni să mă îmbie cu alta.“

——

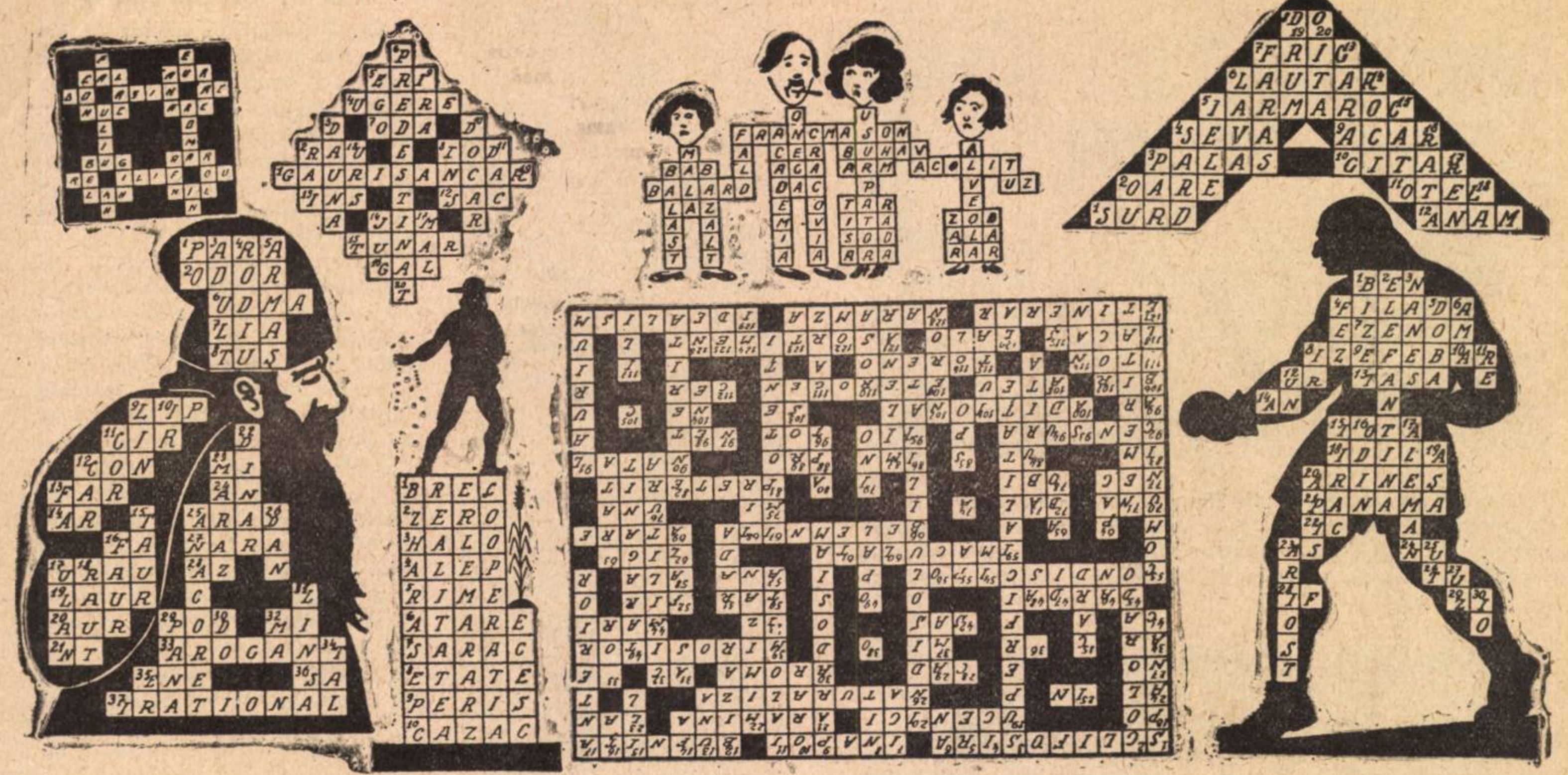

Coroana polonă regăsită: în Johanneum la Dresda s'a găsit, printre vechituri, coroana poloneză, făcută pentru regele August cel Puternic, Coroana cântăreşte 2 kilograme

Femeea care şi-a omorît soţul. Ruth Snyder a fost executată pe scaunul electric fiindcă şi-a ucis soţul spre a intra în posesia sumei de 100 mii dollari, pentru cât era asigurată viaţa acestuia.

SOLUȚIILE JOCURILOR DIN DECEMBRIE 1927

LISTA DESLEGĂTORILOR

Ştefan Niţulescu — Bucureşti, 116 puncte câştigătorul premiului de 1000 lei.

N. Braunfeld—Galaţi, 113 puncte câştigătorul premiului de 500 lei.

Aurel Pop, — Timişoara, 112 puncte, câştigătorul premiului de 300 lei.

Au câştigat câte o carte: Aragon Nicolae, Râmnicul-Vâlcea, 111 puncte, Iosif M. Avram, Odobeşti, 106 puncte; Constantin I. Florescu Iaşi, 101 puncte; H. D. M. Sternberg, Craiova, 106 puncte, Mauriciu I. Breimann, Bălţi, 106 puncte; I. Munteanu, Craiova, 101 puncte şi Lelia Căpitan Popovici, Câmpulung (Muscel), 101 puncte, Massu Constantin, Bucureşti, 102 puncte.

Cei cari nu şi-au dat adresa la redacţie, să ni-o comunice spre a li se expedia premiile câştigate.

Alba-Iulia. — Emil Bozdog 55; Aurel Cosor, Liceul Mihai Viteazul 91.

Alexandria. — Paul G. Ţuinea 93. Antonescu C. George 88.

Arad. — Cola Măgură 80.

Bacău. — Constantin C. Palade 88 puncte. I. C. Cristoveanu 70. Constantin Mardare 36.

Bălţi. — Soloman Breiman 81.

Bazargic. — Raina Ghilman 86.

Bârlad. — Florescu Alexandru 90. Vasile Ciurca 88. Kitzler M. Naum 86. Ioan Gheorghiu 85. Chiroş Constantin 65. Raufan Louis 61. Botianu Romulus 10.

Bistriţa. — Aurel Moldovan 33.

Brăila. — St. Frăsineanu 96. Vasile Th. Dumitru 96. Gh. B. Caravia 48. Alfred Feigeles 45.

Bucureşti. — Ştefan Vodă. 93. Leonida L. Demetriade 160. Nela Bojianopol 96. Vasilescu Georges 98. Sideriu G. Aurian 86. M. Roşcanu 81. Mihail Popescu 78. Titta Gall 70. Pascal Brănişteanu 53. Ion Bardan 76. Cafegiu Nicolae 70. Iréne D'y 56. Afrodita Grecul av. 20. V. Lucan 15. Hascalovici I. Stroe 3.

Buzău. — Albrecht Semerad 95. Giger Spirescu 92. Georgică N. Stroescu 86. Roman Gh. Traian 53.

Braşov. — Roman Gheorghe 95.

Câmpina. — Const P. Horjea 91.

Câmpulung (jud. Muscel) — T. Florian 101.

Cernavoda. — Căp. P. Munteanu 20.

Cernăuţi. — Irma Dolios 78.

Cerneşti (jud. Botoşani). — C. Dănilă 70.

Chişinău. — Erhan Anat 86. M. Trogun 96.

Constanţa. — Sorin Avramescu 91 puncte.

Craiova. — M. Eliezer 101. Iliescu L. Toma 96. Fischer H. Andrei 96. Mircea Bârsan 96. Costinel Puţureanu 93. St. Gh. Trifănescu 93. Grigorie Corâciu 90. Tudor Mariu 86. Mihel Văduvescu 81. Paul Enescu 78. Jeana Condulescu 3. Dumitru Pisoschi 88.

Drochia Bălţi. — I. Trachtman 93.

Dorohoiu. — Mihail D. Corneanu 46 puncte.

Focşani. — Nicolae T. Iliescu 101. Avram Iancu 96. Nicolae T. Nicolae 91. Al. V. Nicolae 91. Ion M. Rădulescu 83.

Găeşti (Dâmboviţa)—I. C. Gheorghiu 101.

Galaţi. — Alexandru Tahopol 98. Teodor C. Iani 91. Palade Ath. Cicerone 86. Ioseph A. Peter 77. Isac Chirştein 63. Vasilică şi Aristide 40. Elena Patriche 33.

Giurgiu. — Virgil Grigoriu 73. Maruca Minciunescu 69.

Huşi (jud. Fălciu). — Văcăreanu Emil 61.

Iaşi. — Halperin Alexandru 101. B. Eisenhändler 88. Popovici L. Mihai şi Popovici Dumitru 86. George Berghiner 86. Sens Honoré 88.

Lugoj. — Silviu Binişan 71.

Lupeni (Hunedoara). — Borca Nicolae, elev 36.

Năsăud. — D-na Victoria Gavriluţiu 20.

Petroşeni. — Corpaţia Ştefan 50.

Piatra Neamţ. — Arthur Boydajian 80. I. Bedrosian 70. Adrian Gh. Boiţă 60.

Ploeşti. — Ivan Gheorghe 86. Ştefan Bărbulescu 81. Ioan Duţu 76. C. Zamfirescu 27.

Râmnicul Sărat. — Neculai Mihăescu 92. Elena Degan 75. Tudorel Theodorescu 10. Jean Constantinescu 85.

Roman. — Dascalul C. Emanuel 85 puncte.

Roşiorii de Vede. — P. Pârvulescu 53.

Satulung. — Victor N. Tudoran elev 95.

Sf. Gheorghe (jud. Trei Scaune)— Damian Gh. Ştefănescu 20.

Silistra. — Mişu Popescu 33. Popescu Mihai 10.

Slobozia. — George N. Georgescu 66 puncte.

Ştefan cel Mare (Romanaţi). — Toma Ghigeanu 95.

Suceava. — Grigorie Hriţescu 70.

Suleta (Tutova). — Ovidius Gr. Udriceanu 81.

Târgu-Ocna. — Isidor şi Maurice Herscovici 86.

Tâmboeşti (R.-Sărat). — Priftis A. Gh. 81.

Tătăreşti. — Mihail Sandulenco 23 puncte.

Tecuciu. — Pamfil T. Ioan 98. Gh. Negreanu 98. Rombeanu Gheorghe 96.

Tulcea. — George Vergu 86.

Turnu-Măgurele. — M. Popescu 83 puncte.

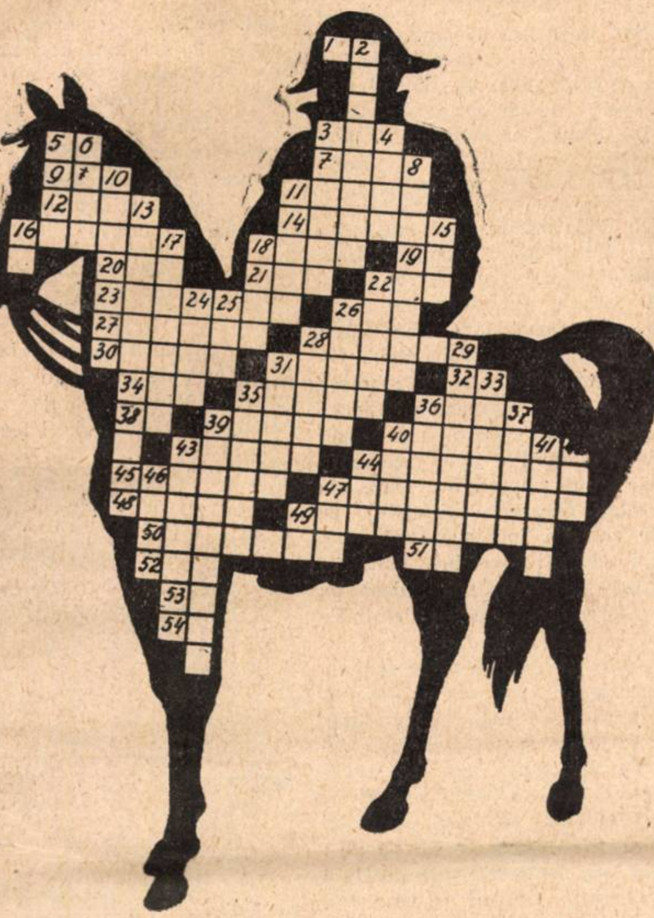
Turnu-Severin. — Dinescu P. Gr. 88. Guilmain Th. Grigorie 73. Ionel Daimacu 61. Mihuţescu Pavel 53. Popescu Theodor 30. Popescu St. Constantin 23. Cioculescu Viorica 15. George Ionescu 66. Mircea şi Mihai Musteaţă 72. Pop Iulian 10. Hristu N. 80.

—o—

JOC No. I. CUVINTE INCRUCISATE

Napoleon (10 puncte) Trimise de S. D. Goligorsky — Tighina.

VERTICAL:

2. Aliment
3. Afluient al Prutului
4. A pătimi
5. Figură din jocul de cărţi
6. Moşie cu acareturi (transilv.)
8. Insuşire bună
10. Guvernator turc în Ianina (1741-1822)
11. A întărâta
13. O parte a teologiei
17. Suprimare
15. Nume femenin
18. Cătare la puşcă
22. Se întâmplă în timpul verii
24. Semn muzical
25. Interjecţie
26. Prietenă
28. Circ de luptă
29. Mânjită (figurativ)
31. Fasonată
33. Chemată
35. De abia zărim
36. Invăţat
37. Părintele
39. Adulmecare (moldoveneşte)
40. (Invers) Râu în Siberia
41. Care face tumbe
42. Epoce
43. Ştafete
44. Unităţi de suprafaţă
46. Ministru al lui Ahasver
47. Nume femenin
49. Foarte umed.

ORIZONTAL:

1. Fiinţă superioară
3. Răscolesc pământul
5. Notă muzicală
7. Soi de orz de toamnă (moldoveneşte)
9. Balaur care stârneşte furtunile, duh rău
11. Grâu roşu de vară
12. Netezitoarea zidarului
14. Pieptene de tras fuioare
16. (Invers) Inscripţie pe mormânt
18. Bani daţi pentru a corupe
19. Plantă textilă
20. Monedă rusească
21. Literă grecească
22. Fir de cusut
23. Ei alinară
26. Astfel
27. Oraş vechiu în Palestina
28. Aţâţat
30. Piatră preţioasă
31. Lucruri seci (figurativ)
32. Unealtă de cusut
34. Impărţire de timp
35. Adverb
36. Mă păzesc
38. Pronume
39. Fruct
40. Nălucă
43. Trecută cu vederea
44. Nimicitor
45. Cerşetoare (moldoveneşte)
47. Moştenire
48. Răi (la figurativ
49. Supusă şi modestă
50. A potrivi
51. Pronume
52. Organ
53. Două litere din verbul a muri
54. Alifie

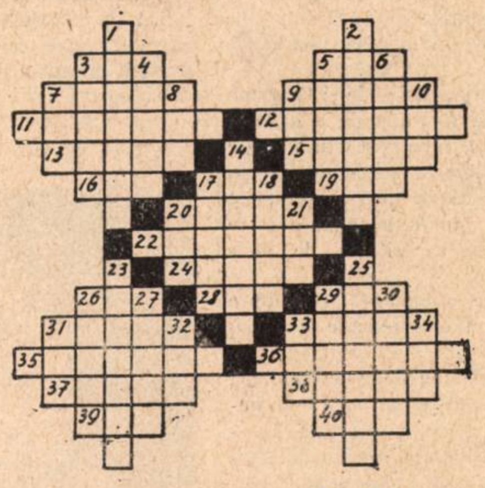
JOC No. 3 (5 puncte) de Oedip et Sphinx.

Răspundeţi...

1. Cum se numesc jocurile instituite în onoarea lui Hercules?
2. In ce localitate (loc istoric) a repurtat Mircea o victorie, asupra lui Baiazid?
3. Care boer moldovean a domnit numai 3 zile?
4. Care e numele antic al Nistrului?
5. Care a fost deviza lui Ludovic al XIV-lea?
6. Care era porecla dată lui Alexandru Mavrocordat?
7. Cum se numeşte adunarea naţională bulgară?
8. Care e cea mai strălucitoare stea din constelaţia Câinelui?
9. Care e numele antic al Nipru-lui?
10. Ce nume i s'a dat lui Mircea al treilea?

JOC DE CUVINTE INCRUCIŞATE (10 puncte)

trimis de A. M. Moscovici, Bucureşti

Vertical:

1. Rege din Argos (myt.)
2. Bandit pe vremea lui Christos
3. Oraş în Italia
4. Vătaf de ţigani domneşti (od)
5. Celebru general roman
6. Chichiţa sau vatra luntrei (olt)
7. Aşezare omenească
8. Vestit erou spaniol din secolul al IX-lea.
9. Boier (od.)
10. Interjecţie întrebuinţată spre a mâna boii (munt.)
14. Fiul lui Ulysse
17. Botanică curmal
18. Soi de răchită roşie
20. Baston cu sabie
21. Parte dintr'un tablou
23. Culme de munte în partea de răsărit a Banatului.
25. Cuvânt cu însemnare analoagă
26. Vestit general roman
27. Munţi în Asia Mică
29. Ceeace are forma de pătrat
30. Constelaţie zodiacală
31. Cardinal
32. Deprindere rea
33. Pasere de mare
34. Pronume

Orizontal:

3. Obraz
5. Viaţă de om (popular)
7. Peşte
9. Poet în Ardeal (1772-1848)
11. Care trăieşte de-agata
12. Trupă de soldaţi (od.)
13. Care nu îndrăzneşte
15. Ţară în Africa
16. Meteor
17. Specimen
19. Substanţă animală
20. Bordei
22. Episcop din Ptolemaica şi scriitor grec (360-415).
24. Pesmete
26. Pronume
28. Invers (myt.) judecător în infern.
29. Sticlete (Olt.)
31. Poporul din care se trag ebreii, grecii, turcii, etc.
33. Savane în America
35. Episcop vestit din Cezareea
36. Subiect ridiculizat
37. Copil mic (popular)
38. Partea de mare care are fundul puţin adânc.
39. Râu în Europa
40. Şorecar.

RECTIFICARE

In Jocul No. 1, din Realitatea Ilustrată No. 2, anul II s'au făcut câteva omisiuni:

Dela pătrăţelul 83, numărând două pătrăţele albe spre dreapta, pe aceeaş linie orizontală, trebuie scris 83-a, cuvânt care îşi are însemnarea în coloana verticală ca băutură alcoolică, 83 rămânând râu în România.

90 orizontal formează cuvântul teras;

85 vertical trei litere din cuvântul mâna;

15 vertical are însemnarea C. R. (Cercetaşii României);

30 vertical două litere din cuvântul ogor.

Rugăm pe citiori să facă aceste completări.

TOXICOMANIILE

Stupefiante sau narcotice

Dr. Omega

Substanţele toxice care introduse de bună voie, în organism otrăvesc sângele, modificându-i proprietăţile nutritive, şi care consecutiv dau turburări celulare, sunt: alcoolul, opiul cu derivatul său morfina şi cu diversele preparate opiacee, haşişiul, eterul, cocaina şi nicotina.

Nu ne vom ocupa de alcoolism, nici de tabagism, deoarece combaterea lor şi-a asumat-o statul, care socotim că va duce la bun sfârşit această operă de profilaxie socială. Un economist, însă, ar fi foarte încurcat la alcătuirea unui nou buget dacă ar fi nevoit să renunţe la unele din marele venituri indirecte doar pentru ca lumea să aibă sânge neotrăvit.

Toxicomania, zice Dide şi Guiraud, e o tendinţă morbidă de a absorbi prin ingerare, inhalaţie sau injecţie toxice de obiceiu medicamentoase, care realizează la început un efect trecător de stimulaţie, apoi o stare de nevoie cu necesitatea de doze progresive.

Aşa dar e o tendinţă, o căutare pasionată, nu o intoxicare involuntară.

E o impulsiune de a se intoxica cu aceste stupefiante, cum e o impulsiune de a bea — dipsomania — deci, o dipsomanie morfinică, dipsomanie cocainică, dipsomanie cloralică, etc.

E o mare deosebire între alcoolic şi dipsoman.

Dipsomania vine în accese intermitente, cu o impulsiune irezistibilă de a bea, e o tendinţă paroxistică, de obiceiu trecătoare, care survine la degeneraţi; alcoolicul bea continuu şi de multă vreme.

Băutorul de profesiune caută prilejurile de chef, dipsomanul fuge de câteori se prezintă ocazia de a bea, căci, altădată, după ce a băut, a plâns de slăbiciunea lui şi s'a hotărât să se obţină.

După câtva timp, însă îl cuprinde o tristeţe vagă, are presimţiri că îl aşteaptă o nenorocire, lucrurile din jur nu-l mai interesează, nimic nu-l mai distrează, fiinţele iubite dispar încetul cu încetul din sufletul lui, până ce-i ajung nesuferite. Nu poate să se gândiască, nu poate să lucreze. N'are poftă de mâncare, nu-i plac, mai cu seamă, alimentele solide, îl arde la stomac, simte o strânsoare şi o arsură în gât, şi-o sete intensă — nu pentru o băutură oarecare, ca alcolicul, care se duce la cutare bodegă fiindcă e vinul bun, ci o sete particulară, pentru orice băutură excitantă.

De n'are mijloace pentru a-şi potoli această sete năprasnică, această poftă imperioasă, dipsomanul fură, se prostituează, omoară ca să aibă cu ce să-şi plătească un pahar de alcool.

Când intră în cârciumă băutorul obişnuit e gălăgios, îşi cheamă prietenii la un pahar, se laudă cu băutura; dipsomanul intră în localul unde nu e lume multă şi mai ales unde nu sunt cunoscuţi, bea şi pleacă ruşinat. Descurajat de faptul că a fost din nou învins, se simte mic, neputincios, netrebnic, şi de cele mai multe ori se sinucide.

Asemănător cu dipsomanul alcoolic e şi dipsomanul care se otrăveşte cu narcotice. Ca şi el simte o nevoie de a se intoxica, indiferent cu ce, de aceia se observă deseori indivizi cari se otrăvesc alternativ cu morfină ,cu cocaină, cu opiu, cu haşiş, etc; câteodată toate aceste speţii de dipsomanii pot coexista la acelaş individ.

La noi poate că e un rău că se publică în coloanele cotidianelor amănunte asupra celor ce caută în narcotice paradisuri artificiale, căci legile noastre nefiind destul de severe, în această privinţă, curiozitatea celor ce vor să încerce poate

Bolnav de delirum tremens

să fie uşor satisfăcută. S'a făcut şi prea mult sgomot în jurul acestei chestiuni, căci în ţara românească nu e, încă, un pericol al toxicomaniilor, cazurile în provincie fiind foarte rare şi izolate, iar în capitală răul e răspândit doar printre boierime, ciocoime şi prostituate. De îndreptarea acestora nu poate fi vorba deoarece chiar de ar fi înţărcaţi de otravă, nu li s'ar putea schimba creierul şi sufletul, deci, vor rămânea degeneraţi, aşa cum sunt cea mai mare parte. Cei curajoşi, cei sănătoşi, robuşti la minte şi la suflet de sunt prinşi de această ghiară a morţii, îşi dau seama de pericol, în perioada de obişnuinţă, şi singuri se smulg patimei. Ceilalţi sunt şi rămân degeneraţi.

Gândindu-ne la aceştia am putea pune în discuţie utilitatea sterilizării sexuale pe motiv eugenic, căci, altfel, descendenţii lor nu vor fi degeneraţi, ci imbecili şi idioţi.

Desigur că un iniţiat în secretele paradisurilor artificiale va susţine cu emfază că rafinaţi ca Thomas de Quincey şi Ch. Baudelaire nu pot fi socotiţi degeneraţi, şi vor recita în aplauzele frenetice ale fraţilor şi surorilor de viţii:

„... Din haosul somnului plin de vise, tu evoci la lumina soarelui feţele frumuseţelor de multă vreme îngropate... Tu ţii cheile Paradisului, o dreptule, subtilule şi puternicule opiu!" Th. de Quincey.

„Toarnă-ne otrava ta ca să ne întăriască
Noi vrem, aşa de mult ne arde creierul acest foc,
Să ne scufundăm în adâncul prăpastiei, iad sau cer, ce ne pasă?
In adâncul necunoscutului pentru a găsi ce-i nou"
Ch. Baudelaire.

N'ar fi de mirare dacă mulţi din aceşti neofiţi şi-au făcut socotiala că vor ajunge Baudelaire-i, din moment ce şi ei fumează opiu ca şi acest original poet, care cerea otrăvii inspiraţie pentru a cânta Răul. Un debil mintal ar putea întrebuinţa astfel de mijloace pentru a ajunge literat sau artist celebru, căci scopul debilului mintal e bun, doar mijloacele sunt nepotrivite. Oare nu cunoaşteţi fiecare mulţi slabi de minte cari îşi închipuesc că pot deveni detectivi celebri, dacă îşi cumpără pipă; sau poeţi, dacă îşi pun pe cap pălărie cu bordurile mari?

Acestora se cuvine să le spunem că într'adevăr, mulţi oameni de seamă sunt între normal şi patologic, între sănătoşi şi nebuni, sunt degeneraţi superiori: indivizi inteligenţi, ale căror diverse facultăţi şi diverse înclinări au doară lipsuri de armonie. Defecte şi calităţi contradictorii; un dar într'o parte, o lipsă în altă parte; plusuri şi minusuri. De obiceiu facultăţile de imaginaţie, de invenţie şi de expresie le au într'un grad mult mai înalt decât muritorii de rând; în schimb, n'au judecata, n'au logica, n'au continuitatea de muncă a oamenilor normali.

Ei creiază, prin urmare, prin ceea ce au în plus, nu prin ceeace şi face să fie slabi în faţa viţiului

Cum poţi dveni toxicoman?

Prin terapie: colicele hepatice, durerile tabesului, nevralgiile sunt înlăturate, în mod trecător, cu o injecţie de morfină. Prin nevoia de linişte morală, de calmare, temporală,a unei supărări mari, sau în caz de surmenaj, de ex.: în timp de războiu.

Dar mai ales prin curiozitate. Degeneraţi fără lucru şi fără rost, lacomi de senzaţii nouă, se dedau toxicomaniei ca şi cum aceasta le-ar putea aduce în suflet ceace ei nu au.

Se citează cazul unui eteroman căruia i-a venit gust să bea eter după ce a cetit descrierea beţiei eterice pe care o face G. de Maupassant în „Sur l'eau".

„Imi părea că întreg interiorul trupului meu devenia uşor, uşor ca aerul, că se vaporiza... Şi vechea imagine din sfânta Scriptură îmi reveni deodată în minte: îmi părea că gustasem din Arborele ştiinţei"...

Dar nu toţi cari au încercat efectul toxicelor, au devenit toxicomani, nu toţi cărora li s'a făcut de ex. o injecţie cu morfină, au devenit morfinomani. Pentru a deveni toxicoman, trebuie să ai o stare sufletească anumită, să fi fost însemnat pentru reveria fatală „touched with pensiveness" — după cum zice Thomas de Quincey. Trebuie să ai această boală mentală constituţională, pe care prilejul o favorizează numai.

Cel predispus e curios, e impresionabil la cel mai mic rău sau bine, nu poate să se împotriviască durerii şi nici plăcerii, e leneş, nepăsător, plăcerea de o clipă îl face să uite interesul depărtat, de care depinde, însă, existenţa sa, are nevoie de excitante anormale, are afinitate pentru otravă.

Opiomania

Opiul se bea, se mănâncă şi se fumează.

Cunoscut de Arabi, a trecut la Chinezi, de unde europenii l-au luat, lăsând în schimb alcolul.

Dela primul fum simţi forţa inte-

Papaver Somniferum (Macul negru) din care se extrage opiu

lectuală şi fizică mărite. Grijile sunt date uitării. E o beatitudine contemplativă, e nirvana.

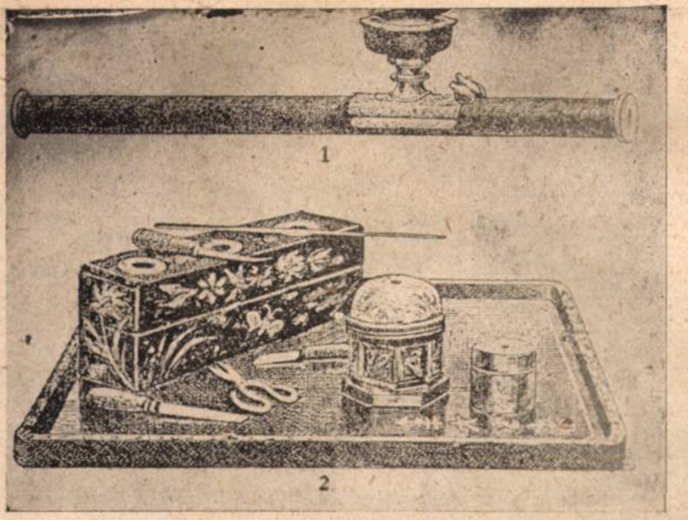
Ideile se îngrămădesc, imaginaţia îşi ia sborul, noţiunile de spaţiu şi de timp dispar, căci opiul omoară.

„Inamicul veghetor şi funest
Timpul . . . . . ."
Ch. Baudelaire

Simţurile se ascut. Apetitul sexual sporeşte.

A doua zi: dureri de cap, vărsături, diaree, mişcări nesigura, idei vagi şi încurcate. Stare care cheamă o nouă gustare, o nouă pipă de opiu şi iarăş nirvana.

Dar, după câţiva ani, atenţiunea îţi scade, nu mai poţi lucra, îţi pierzi memoria, simţul moral ţi se atrofiază: minţi, înşeli, furi; uiţi datoriile faţă de societate, de familie şi faţă de tine însuţi, hainele şi mâinele tale sunt mai murdare ca ale unui cerşetor. Ai halucinaţii penibile, care te împiedecă să mănânci sau să bei: farfuria cu supă, paharul cu apă sau cu alcool îţi par pline cu sânge, de groază, întinzi mâinile ca să te aperi; copilul tău

Pipa și cele necesare fumătorului de opiu

drag vrea să te mângâie, tu fugi de el înspăimântat, căci vezi cum îi cresc coarne, cum se schimbă în diavol.

La urmă se instalează progresiv cașexia — slăbiciune grozavă, scheletică, — ești un schelet peste care s'a întins o piele. Fața ți-e palidă și ochii rătăciți.

Dacă nu mori prin sincopă, sfâșești în cea mai adâncă mizerie.

flagelul datorit abuzului de opiu pe care medicii militari germani l-au făcut în timpul acestor războaie.

Prima injecție aduce o euforie — impresia că te simți bine — asemănătoare cu cea produsă de opiu. Durerea, dacă există, dispare imediat. O moleșeală cuprinde picioarele, apoi întreg trupul. Grijele și ideile triste se duc. Ai impresia că ai devenit mai inteligent, că forțele inte-

tivă a ficțiunilor sale, ar fi un alienat.

Astfel se prezintă perioada de inițiare euforică, luna de miere a morfinomanului.

A doua perioadă e de ezitare: unii caută să scape, alții renunță complet, dar cei mai mulți trec deadreptul în perioada a treia — de stare — morfinomania propriu zisă, luna de fiere.

Atenția și memoria îți slăbesc, nu îți mai vezi de meserie, întreg gândul îți este la morfină, nu te dai, înlături dela nimic ca să ți-o procuri: furi, faci excrocherii, omori, de ești femeie te prostituezi primului venit care îți dă morfină.

Iți dai seama de propriea-ți mină, dar nu o poți îndepărta, nu o poți opri, căci voința ți-e slăbită. Nu vrei să mai știi nici de prieteni, nici de propria-ți familie, simțul moral ți-e anesteziat, te închini numai zeiței „Morfina".

Inima și forța musculară îți slăbesc. Acuitatea vizuală ți-e diminuată. Visele devin urâte, coșmaruri.

Utima perioadă e cașexia, grozava slăbire scheletică, cu vărsături și diaree, cu insuficiență cardiacă, reflexele rotuliene diminuate, mioză, demență și moarte.

Morfinomanul se cunoaște după pupilele punctiforme — mioza — căci morfina paralizează simpaticul

Recent, se face cutireacția la morfină, după procedeul doctorului Joltrain.

Mulți morfinomani se supun curei de dezintoxicare numai pentru a gusta din nou deliciul inițierii, neștiind că euforia începutului nu se mai produce: virginitatea morfinică, ca orice virginitate, nu se pierde decât o singură dată.

Hașișomania

Hașișul se fumează sau se bea. Se prepară din florile și frunzele cânepei indiene.

E puțin cunoscut în Europa. Uzează de el mai mult marinarii și laire, care în „Les Paradis artifiunii admiratori ai poetului Baudecieles" a descris efectele psihice și fiziologice ale acestui narcotic.

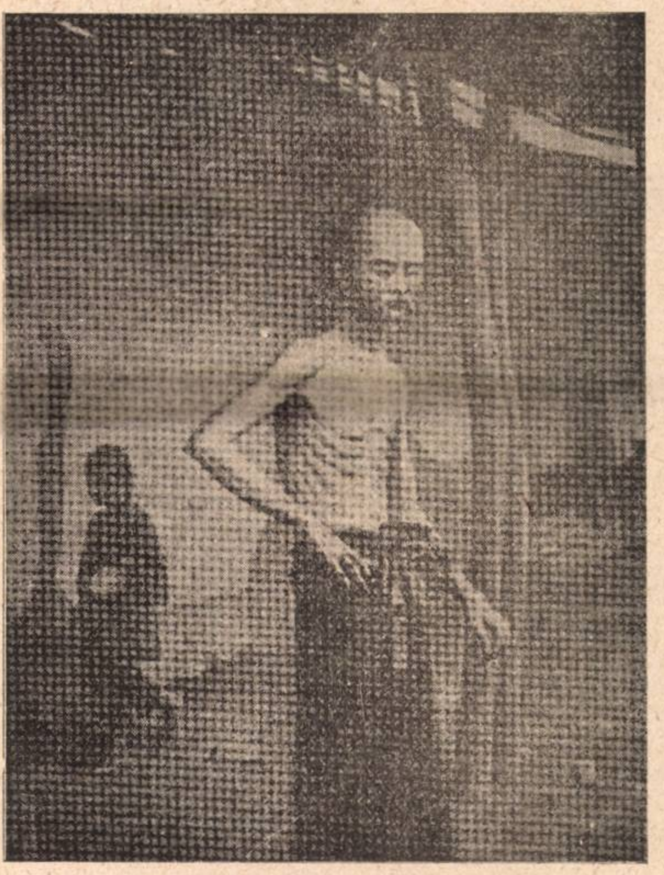
Hașișul dă o excitație euforică, cu o luciditate specială. Orice îți place, orice e splendid tot ce vezi, auzi, miroși, guști sau pipăi e minunat. Așa se explică de ce viermii, cari forfotiau în hoitul unui câine, pe care îl „contempla" Baudelaire, îl îndemnau la iubire: „C'est partout l'amour, aimons nous."

Ideile se îngrămădesc, deci o hiperideație." Lucrurile îți apar ca micșorate — micropsie. Excitația sexuală sporește.

Uneori clipa pare veac, pasul cât un kilometru, deoarece noțiunile de timp și de spațiu sunt sdrunci-

Fumătorul de opiu

Un fumător de opiu, la vârsta de 40 de ani.

Morfinomania

De obiceiu morfinomanul întrebuințează siringa, cu al cărui ac se înțeapă oriunde poate să ajungă cu mâna dreaptă. Hainele nu-l împiedecă mult, căci toxicomanul n'are timp de așteptat, el cere, grabnic, morfinei să-i realizeze dorințele cele mai contradictorii: să-i alunge somnul sau să i-l aducă, să-i goniască foamea sau să-i dea poftă de mâncare; de aceea își face înțepătura pe stradă, sub masă, în dosul pianului, în water-closet, oriunde și ori de câte ori nevoia se face simțită.

Mai nou, și ca o consecință a unui gust rafinat de pederast, toxicomanul își introduce morfina în anus, sub forma de supozitorii.

Morfina a fost descoperită în 1816 de chimistul Seguin. In 1830 Laffargue a născocit metoda injecțiilor subcutane, a „inoculărilor cu opiu". După războaiele din 1866 și 1870, Levinstein a numit morfinomanie

lectuale îți sunt mai vii. Moleșala fizică te face să stai în nemișcare. Noaptea ți-o petreci fără să dormi. In obscuritatea deplină și liniștită ideile îți vin fără sforțare și se îmbină în planuri minunate de lucru, meditezi ca un savant.

A doua zi apatic, cu un gol în minte, dorești măreția planurilor visate, și findcă nu ești în stare de a le înfăptui, îți faci altă injecție ca să poți din nou visa frumos, ca din nou inteligența ta să străluciască „întocmai unei lampe sfinte într'un sanctuar întunecat". E o fericire în repaos, o fericire contemplativă.

Deseori timpul îți pare că se micșorează, că într'o clipă trăiești o existență. Alteori te socotești imaterial, ai iluzia că ai devenit spirit pur, c'ai scăpat de viața fizică.

E o visărie ideativă, nu senzorială. Imaginația e exaltată, dar conștientă de ea însăș. Dacă morfinomanul n'ar percepe origina subiec-

cervical. Pielea e palidă-albă. Insomnii nocturne, dimineața doarme mult; tendința de a face noaptea zi și ziua noapte.

Dispoziția îi e variabilă — oameni cu două înfățișări: când apatic, îmbătrânit, supărăcios, pesimist; când vioiu, întinerit, binevoitor, optimist.

Pe corp se văd urmele înțepăturilor, urina conține morfină.

nate. Deasemenea pot fi delirurí cu halucinațiuni auditive. Alteori simtome convulsive, mai ales un râs penibil, spasmodic și care nu se mai isprăvește.

După acces urmează o depresiune până la melancolie, cu desgust de viață.

Se întâmplă ca în loc de excitație euforică să se producă o exci-

tație furioasă, foarte violentă, câteodată chiar mortală.

Intoxicațiunea poate da naștere și unei confuziuni mentale cu idei de persecuție.

Intoxicațiunea cronică duce la nebunie.

Cloralomania

Are origină terapeutică. Prescris, la început de medic, ca hipnotic, e luat de pacient în doze din ce în ce mai mari și astfel intoxicația devine cronică.

Intoxicatul cronic poate fi agitat, excitat, cu insomnie și anxietate; sau poate fi depresiv cu toropeală.

Uneori, după doze mari de cloral, sau după o suprimare bruscă a cloralului, apare „delirum tremens cloralic“, asemănător, ca tip, celui alcoolic: tremurături însemnate și generalizate, febră, și transpirație. O lume mică apre înaintea ochilor: oameni mici, de 10-15 cm.; lucrurile și animalele sunt în raport de micime cu acești liliputani — halucinații liliputane. Aceste apariții produc o euforie, o plăcere asemenea aceleia pe care o au copii când li se arată sau li se dă jucării — oameni și animale — mai mici decât ei.

Eteromania.

Eterul se bea sau se inhalează. Unii beau până la 1 litru pe zi. Inhalarea e mult mai periculoasă, căci se poate mai ușor depăși peste doza necesară beției eterice, și atunci se ajunge la anestezie și chiar la moarte.

Beția e de scurtă durată, și dispare brusc fără să lase în urmă-i senzații neplăcute.

Eteromanului îi lipsește tendința irezistibilă către toxic. Starea de privațiune nu-i dă turburări, deci se deosebește de ceilalți intoxicați la cari suprimarea bruscă dă acidente foarte grave.

In timpul beției fața se congestionează, pupilele se dilată, sfera ideativă se excită, are halucinații panoramice, apetitul sexual e mărit și se simte ușor ca un fulg.

Această senzație îi e plăcută.

Beția eterică poate fi însoțită de convulsiuni asemănătoare cu cele epileptice, dar fără să aibă simptomele epilepsiei.

Delirul tremens eteric are aspectul celui alcoolic.

Eterismul cronic dă insomnie, iritabilitate — eteromanul e mai periculos ca alcoolicul. In acest stadiu prezintă tremurături, instabilitate, amețeli, dureri de cap.

Simțul moral diminuat, impulsiuni și perversiuni sexuale, iar la urmă eteromanul se demențiază.

Cocainomania.

Cocaina, de obiceiu, se trage pe nas, mai rar se ia sub forma de injecții subcutane.

Toxic preferat al prostituatelor, al clienților lor și al chefliilor, cocaina a fost descopiră în 1859 de chimistul german Niemann.

Se extrage din foile unui arbore din America de Sud, numit Khoka și considerat în țara sa de origine ca o plantă sfântă. Pământul unde el creștea, era deasemenea socotit sfânt; doar îngenunchind puteai pătrunde în acele locuri.

Localnicii au totdeauna la ei din foile acestui arbore, care au darul de a le calma foamea, de a le goni oboseala și de a le înlătura răul de munte.

Cocainomania se răspândește mai repede ca celelalte toxicomanii, căci un simplu gest discret și praful ucigător, fără miros denunțător și care nu pătează, e dus la nas, aproape fără să fie văzut.

Beția cocainică, la fel cu cea de opiu, procură o euforie; dar în vreme ce opiul e calmantul care dă liniște până la inerție, cocaina e excitantul violent care agită; deaceea mulți literați, artiști și oratori cer cocainei vigoarea care le lipsește.

Arborele de coca

In ce constă beția cocainică? La început o senzație de frig pe față, pielea se anemiază, vărsături, palpitații și insomnie.

La cei obișnuiți, aproape imediat, se produce o stare eufonică, specială care durează două sau trei ore și care se manifestă printr'o mulțumire de sine, vioiciune a spiritului și a trupului, un sentiment adânc de putere și de inteligență superioară. Cocainomanul își găsește memoria excelentă, judecata sigură, se înflăcărează, devine vorbăreț, gesticulează, face jocuri de cuvinte — proaste deseori. Femeia flecărește, trăncănește; bărbatul devine intreprinzător și pune la cale afaceri însemnate; ambii fac, în șir, vizite cunoscuților, unde cei necunoscători îi admiră.

Euforia aceasta nu e pasivă, în repaos, ci activă, în mișcare.

După cele trei ore de încântare te cuprinde tristețea, desperarea, spaima, îți vin idei de sinucidere, ești prăbușit, inert. Spre a-ți veni în ajutor iei din nou cocaină, și din nou ești inteligentul superior, omul deosebit.

Dar, dela o vreme, tot mărind dozele, memoria și voința îți slăbesc, pierzi simțul moral, al controlului și al criticei, faci fapte neîngăduite. Pofta sexuală, care îți crescuse la început, acuma dispare. Digestia e lentă și greoaie, constipația alternează cu diaree. Câteva halucinațiuni dau semnalul de alarmă, anunță confuzia mentală și delirul.

In această confuzie mentală iei propria-ți umbră drept un animal nemaipomenit, perdelele ferestrelor îți par oameni cari te amenință, trecătorii de pe stradă se fac când mari, când mici.

Acolo unde nu e nimic tu vezi roiuri de albine sburând în jurul tău, în aer îți pare că plutește un praf strălucitor; auzi motoare de aeroplane, când nimeni nu le aude, clopotele bat doar pentru tine, asculți cu frică cum urlă fiarele sălbatice, și tu, care odinioară străluceai de forță, care te comparai cu Nietzsche — dacă cumva îi știai numele —, acuma ghemuit tremuri de groază.

Iți simți corpul năpădit de paraziți cari îți rod carnea, îi vezi cum umblă, îi prinzi și falnicul tău călcâiu de altădată strivește sigur aceste insecte închipuite.

Iei acul și începi să scoți de sub piele puii lor, te rănești și te sgârii.

Altădată te crezi persecutat, ai delir de persecuție, te plângi la autorități, acuzi oameni cărora nici nu le-a trăsnit prin minte să-ți facă vreun rău, devii violent, ești cuprins de o gelozie feroce, nemotivată, și atunci omori sau te sinucizi.

Cum se cunoaște cocainomanul? Păcatul nu-l spune, căci e mincinos și ascuns.

Dar, are aspect îmbătrânit, tremurături și slăbiciuni musculare, pupilele dilatate, excoriațiuni pe corp, — făcute cu acul pentru a-și scoate paraziții halucinatorii, nasul cu nările lărgite și inflamate și cu peretele despărțitor perforat.

Profilaxia socială.

Legile noastre, în privința traficanților de stupefiante și a celor ce fac prozeliți toxicomani, sunt îngăduitoare, căci bătrânii noștri au cunoscut doar beția alcolică, și deaceea au făcut legi numai împotriva alcoolismului... Ce-ar trebui să se facă? Cei chemați să ia măsuri, să renunțe la părerile lor proprii și să adopte în întregime „noile legi elvețiene asupra vânzării substanțelor narcotice“.

Journal of American Medic. Assoc. No. 13 din 26 Martie 1927 publică un studiu asupra acestor legi, din care ne permitem a extrage următoarele:

„Farmaciștii sunt obligați să adreseze în fiecare lună autorităților o listă cu numele medicilor și al spitalelor cărora le-au furnizat substanțe narcotice. Se face și controlul stocului și al etichetajului. Medicii trebuie să treacă pe o foaie de control cantitatea totală de narcotice pe care au administrat-o într'o lună.

Auoritățile cantonale pot cere medicilor și spitalelor să le prezinte periodic registrele lor, și au toată latitudinea de a organiza un control.

Articolul 23 din decretul federal prescrie că orice ordonanță care conține narcotice nu poate să fie evecutată decât o singură dată.

Bibliografie: Dr. Leon de Block: Toxicomanies; Prof. dr. C. I. Urechia și dr. Savu Mihalescu: Tratat de Patologie neuro-mintală; B. J. Logre: Toxicamanies; dr. Ph. Chaslin: Semiologie et clinique mentales; dr. Levy-Valensi: Precis de Psychiatrie; J. Rogues de Fursac: Manuel de Psychiatrie; E. Régis: Precis de Psychiatrie; Journal of American Medic Assoc. No. 13, 26 Martie 1927.

Dr. Omega

Depozitul de ziare din Pitești

Jaques Davidsohn secretar de redacție Radu Voiculescu, directorul ziarului La Brăila apare ziarul independent „Fulgerul“, care luptă împotriva abuzurilor și a nedreptății.

Aspecte de noapte într'o farmacie

UN prieten farmacist fiind de serviciu noaptea, m'a rugat să-i țin de urât și cum până atunci nu avusesem prilej să rămân noaptea într'o farmacie, am primit propunerea lui, mai ales că n'aveam mai bun de făcut.

* * *

In dogoreala focului, sub razele de lumină al unei lămpi gigantice, care cernea praf auriu, peste sertarele și dulapurile pline cu tot soiul de borcane și sticle felurit colorate, stăteam unul lângă altul și citeam.

Din rame artistic sculptate, ne zimbiau doi generali bătrâni cu fuioare albe de bărbi. Erau doi unchi ai farmacistului cari se bucurau de mult respect din partea acestuia, datorită averii lăsate.

Nero, câinele, dormia greu întins pe labe, lângă o masă. Din când în când mormăia în vis. Din stradă se auziau sirenele automobilelor grăbite sau pași târzii cari plescăiau pe asfaltul umed.

E ora 11. Din turnurile catedralelor se aud bătăi regulate și sunetele de aramă se pierd apoi în negurile nopții.

In mod strident soneria sfâșie pânza de tăcere și sunetul se continuă apăsat, neîntrerupt: O femeie simplă, cere un piramidon. Prietenul meu servește, dânsa plătește și pleacă.

Tăcerea își toarce din nou firul cenușiu.

Aproape de miezul nopții o servitoare aduce o rețetă. E foarte grăbită. Stăpânul ei agonisează.

Farmacistul clatină din cap și-mi spune:

„Bietul om, îl știu. De sigur în noaptea asta își va da sufletul... nu mai are plămâni...

MORFINOMANUL

N'au trecut decât câteva minute și soneria sbârnâie iarăș. De data aceasta butonul e apăsat de degete nervoase, în mod brutal. Nepriceputul ar putea crede că e vorba despre un caz grabnic, despre un accident care reclamă ajutor repede. Farmacistul însă fiind că a învățat să deducă după sunet firea clientului, mă lămurește:

„Vezi clientul acesta grăbit? Sunt sigur că e un morfinoman. Cunosc graba lor.

Farmacistul avea dreptate: își face apariția un domn elegant, cu o rețetă de morfină în mână. E foarte slab și tot pe atât de nervos. Ochii îi ard ca niște cărbuni aprinși și pe față îi pâlpâie flacăra patimei. Farmacistul cercetează cu amănunțime rețeta, care mie nu mi-se pare deloc suspect. Prietenul meu însă se adresează clientului:

— Mă iertați, e o doză mare, și deoarece n'am auzit de numele acestui doctor, permiteți-mi să-l chem la telefon.

— Glumești probabil, domnule, ripostează clientul, doctorul meu nu se află acum în oraș. Dacă nu vrei să-mi faci rețeta, înapoiază-mi-o, voiu găsi altă farmacie...

Cu o mișcare bruscă domnul cel elegant smulge rețeta din mâna farmacistului și iese afară, cu grabă, trântind puternic ușa, în urma lui.

Fără îndoială că va găsi o altă farmacie unde rețeta să nu fie cercetată cu atâta scrupulozitate.

COCAINOMANUL

A trecut demult miezul nopții Gând soneria ne trezește din ațipirea în care căzusem amândoi. In farmacie intră o femeie nespus de frumoasă și care pare urmărită de un vis miraculos.

Pe șoptite, se adresează amicului meu:

— „Farmacistul X Vă roagă să-i imprumutați până mâine jumătate gram de cocaină. Are nevoie pentru o rețetă urgentă și nu i-a sosit încă.

Prietenul meu cunoaște probabil pe doamna cea frumoasă. Fără nici un fel de politețe și cu tonul ridicat o dă afară din farmacie:

— Să pleci imediat, și să nu mai calci pe aici. Ți-am spus și săptămâna trecută, că la mine nu trec de astea.

Doamna cea frumoasă izbucnește în plâns: „Te rog domnule farmacist... barm un sfert de gram...

Totul e însă zadarnic, amicul meu, poate fiind că sunt și eu de față, rămâne neînduplecat. Nero, trezit de tonul ridicat al stăpânului său, începe să latre. Femeea se strecoară pe ușă ca o umbră...

Ceasornicul arată ora 2, când vibrațiile neregulate ale soneriei ne face să tresărim amândoi. Farmacistul deschide ochiul de geam al oblonului, dar nu vede pe nimeni.

Nu e prea plăcut să fii de serviciu, în farmacie, în timpul nopții. Rău făcători, clienți supărați că nu sunt serviți, prezintă tot atâtea pericole. Am întrebat pe prietenul meu dacă nu e prudent să fie înarmat? La aceasta mi-a răspuns arătându-mi printr'un gest o sticlă, la îndemână pe un raft: vitriol... armă mult mai periculoasă decât revolverul.

Ațipisem iarăș când am fost turburați de un copil, de 12 ani, somnoros, care aducea o listă lungă de medicamente: mama sa născuse și în casă nu se prea găsiau cele necesare.

Din nou o femeie vine să ceară cocaină. E îmbrăcată cu o eleganță bătătoare la ochi. Obrajii ei sunt palizi, învinețiți. Oferă farmacistului orice... orice ar cere... pentru un gram de cocaină. Farmacistul o respinge curtenitor. Femeia izbucnește în plâns, leșină. E nevoie să i se dea să miroase eter. Când se trezește ,disperată, distrusă, pleacă fără să știe nici ea unde... Tăcere de marmoră cuprinde farmacia.

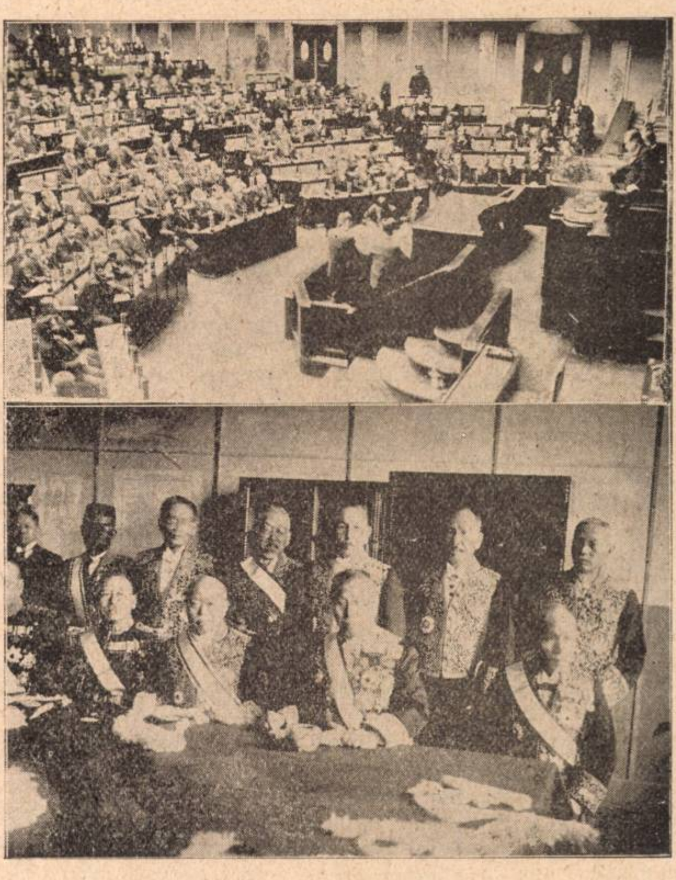
ETEROMANUL

Pe la 3 noaptea intră în farmacie un bărbat înalt, distins și pudrat. E rus. Probabil un fost prinț sau vre-un spion, cine poate ști? Ii trebue eter: 2 sau 300 de grame de eter. Oferă oricât, are o mică petrecere acasă și a rămas fără toxicul atât de iubit.

Fiindcă e respins și dânsul devine amenințător, și e nevoie și de ajutorul meu spre al sili să părăsiască farmacia.

Din deal, din spre pădurile de fag, aurora galbenă împrăștie flori de zăpadă. Ne culcăm și noi.

Tot Eu.

Prin decret imperial Parlamentul Japonez a fost dizolvat, la 21 Ianuarie. In modul acesta s'a putut evita căderea guvernului. Ilustrația noastră reprezintă sus: parlamentul Japonez în timpul ultimei lui funcționări, jos Consiliul de Miniștrii japonezi având în mijloc, al doilea dela dreapta spre stânga, și stând jos președintele Consiliului Tanaka.

Gloria Cumpărată

- Povestire de Zarn

Trad. din ruseşte, de NINA DONOS

VII.

In cele din urmă Gdovschi se schimbă într'atâta, încât era greu să-l mai recunoşti. Faţa i s'a tras, s'a îngălbenit, ochii-i sclipeau ciudat şi în toate mişcările sale se vedea o grabă nervoasă. Se chinuia să poată recunoaşte normalismul relaţiilor sale cu Şugaev, şi nu ştia cum să iasă din situaţia aceasta.

Ce e numele? — Sunet! Ce e gloria? — Fum!

Când vedea prin gazete numele lui Şugaev „marele nostru scriitor", când sub lucrul său vedea numele lui, par'că îl strânge ceva de gât, îl înnăbuşea şi necăjit peste măsură rupea în bucăţi hârtia, pe care era odiosul nume al lui Şugaev.

— Nu mai merge! E peste putinţă! — îşi spunea, negăsindu-şi astâmpăr. In nopţi de nesomn, întins pe pat, cu privirile în tavan, croia planuri furioase de răzbunare.

— Chiar de-ar fi să pierd, gândea Gdovschi, totuşi ducându-mă la vr'un „jour fixe" al acestui măgar gras, il voiu divulga. Voiu descoperi infamia lui în faţa tuturor. Mă voiu nimici, dar nici Şugaev nu va scăpa.

El vedea toată scena. Mosafirii se îngrămădesc, ascultă cu pasiune, se uită unii la alţii, râd... Iar Şugaev, plin de sudoare, cu o mutră roşie, tâmpită şi pierdută, stă în mijlocul camerei!...

Sau să facă altfel: să scrie tot într'o povestire, pe care să o vândă acestui nebun, care va tipări-o! Ha-ha-ha... Şi Gdovschi râse ciudat.

— Nimic nu ajută! Totul e o prostie!...

Işi rupea disperat părul, îşi frângea mâinile. Iară, sufletul e vândut Satanei!

Intr'o Sâmbătă, Gdovschi primi revista „Zarniţa", în care scrisese mult pe vremuri. O deschise, şi cu un strigăt turbat, sări din pat.

Pe întâia pagină era fotografia lui Şugaev. Faţa lui lasă zâmbea de plăcere, ochii lui mici priveau obraznic...

Numai în cămaşă, cu revista în mână, Gdovschi nu'şi găsea locul prin cameră.

Ce obrăznicie! Ce îndrăsneală!

Şi aruncând revista, strivi cu picioarele faţa zâmbitoare a lui Şugaev.

Peste vr'o trei ceasuri sosi şi Şugaev, vesel şi mulţumit.

— Să vezi, Timoşa, ce onoare! Uite! Şi toate acestea tu mi-le faci, dragul meu. Ţine încă 1000 de ruble, înafară de socoteală!

Gdovschi nu găsia putere să reziste ademenirii.

A primit banii şi a chefuit până târziu cu Şugaev, dar noaptea a plâns cu suspine, muşcând perina de necaz.

Peste două zile Şugaev se întâlni din nou cu Gdovschi.

— Iată încă o surpriză! — şi-i dete două cărţi într'o ediţie splendidă.

Gdovschi deschise şi citi: „S. Şugaev: Povestiri şi romane."

In timp ce Gdovschi citea Şugaev îi spuse:

— De mult mă sfătuiai să fac aşa, — am făcut.

Toţi îmi prezic laude. Tu ce crezi?

— Probabil, — spuse Gdovschi cu glasul stins, şi se grăbi spre casă, neauzind, şi nevăzând nimic în jurul său.

— S'a isprăvit de-acum! Şugaev a editat o antologie întreagă sub numele său. Nu mai e nici o întoarcere!...

N'a dormit toată noaptea, citind cărţile. Se lăsă obosit pe spatele fotoliului şi ochii i-se umplură de lacrimi.

Gânduri negre, triste...

S'a lăpădat de toate! Ca o mamă criminală s'a lăpădat de copilul său pentru bani!

Dispreţuindu-se, ura pe Şugaev, cauza căderii lui.

Zilele următoare i-au adus o nouă suferinţă chinuitoare: invidia.

Citind gazete şi reviste, se izbea mereu de note şi articole întregi, ce aduceau elogii lui Şugaev.

Vedea lămurit cum creşte celebritatea literară a lui Şugaev, acest nebun sătul şi tâmpit, şi el, Gdovschi, par'că era îngropat.

Şugaev îl vizita mereu, cu faţa luminoasă, par'că inadins, să-l tachineze, îi arăta ce scriu gazetele, scrisorile cititorilor... Gloria lui creştea tot mai mare.

— Timoşa, — îi spuse odată Şugaev, dându-i un cek de 1000 de ruble, — să nu crezi că şi tu ai fi avut succesul acesta. Nu-u! Eu ştiu! Uită-te la Ciulcov — mic şi cu talent, nu poate face nimic. De ce, crezi? Fiindcă e sărac! Gândul lui de căpetenie, e cum să vâneze câte 10 ruble. Aşa s'ar fi întâmplat şi cu tine. Da! — şi începu să râdă mulţumit. — Ştii ce, dragă? Să începi o dramă! Zău aşa! Vreau să'mi încerc puterile şi în dramaturgie.

— Adică puterile mele! — îl corectă Gdovschi.

— Pfu! ce încăpăţinat eşti — zise Şugaev mânios. Nu-i nimeni mai rău ca tine! Trebue să înţelegi că eu am cumpărat tot dela tine. Ce e al tău e al meu! Şi te rog să nu mai...

Gdovschi se îngălbeni şi tremura...

— Tac faţă de alţii — spunea sufocându-se — dar ţie, bestie, am să ţi-o spun totdeauna! Da! Nu holba ochii! Indrăsneşti tu să te mândreşti în faţa mea? Eşti în mâinele mele!

— Gdovschi strânse pumnul — chiar mâne am să public tot adevărul.

Şugaev se făcu şi mai roşu.

— Ţie nu-ţi vor publica nimic şi fără mine vei pieri de foame.

— Şi eu te voi amesteca în gunoi.

— Ignorant invidios! Ia încă o mie de ruble!

— Nu-mi trebue banii tăi!...

„S'a isprăvit!" — îşi spuse Gdovschi, venind vesel acasă. Se hotărâse să-şi lapede încet apăsarea.

Va publica mai întâi o povestire sub preudonim, apoi încă una, nu roman, în sfârşit îşi va creia un nume nou.

Se apucă de lucru chiar în acea zi şi i-se părea că niciodată n'a scris cu mai mult entuziasm. Intr'o povestire scurtă colorată puternic, el arătă relaţiile dintre bogat şi sărac. O dramă straşnică se desfăşura în cele vre-o 30 de pagini. O isprăvi în 3 zile şi iscălind-o cu numele de „Arcadiev", se hotărî s'o ducă la revista „Razgovori", unde Toporin era de 3 ani redactor.

— Pe cine văd?! — strigă vesel Toporin, întâlnind pe Gdovschi, şi-l pofti în cabinet.

Toporin purta încă părul lung. Faţa i-se schimbase şi avea înfăţişarea unui om solid.

— Luaţi loc, vă rog. Ce-aveţi să-mi spuneţi?

— Am adus un manuscript — zise Gdovschi, întinzându-i-l.

Toporin strâmbă din nas.

— Va să zică tot nu v'aţi lăsat de scris? E lung?

— Cam o coală.

— Ei, atât tot mai merge, cu indulgenţă — spuse Toporin, punând manuscriptul la o parte — vezi, noi nu prea avem loc — şi cu o faţă serioasă privea spre birou.

Gdovschi înţelese aluzia, şi nevrând, se tulbură. S'a schimbat în cei 7 ani Toporin, acest redactor tâmpit şi fără de talent şi-i vorbeşte lui Gdovschi ca unui începător...

— Când pot primi nu răspuns? — întrebă Gdovschi, ridicându-se. Se ridică şi Toporin.

— Apoi, peste vr'o două săptămâni, dar fiindcă-i vorba de d-voastră...

El ridică ochii la tavan şi răspunse:

— Să veniţi poimâne.

Gdovschi ieşi. In anticameră întâlni pe Ciulcov.

— D-ta?... strigă acesta cu mirare...

— Simion Capitonovici! — îl chemă Toporin, deschizând uşa.

Ciulcov, grăbit, dete mâna lui Gdovschi şi intră repede în cabinet.

Gdovschi eşi dela redacţie cu un sentiment apăsător... Probabil că numele lui a fost şters din rândul scriitorilor, şi-i va fi greu să-l refacă. Venind acasă, se îmbărbătă. Va ajunge din nou la situaţia pe care a avut-o! Talentul e la el!...

El nici odată nu simţise frica şi cutremurul, nici chiar când îşi duse primele sale lucrări la redacţie, acum, însă, îl chinuia o presimţire neînţeleasă.

Peste o zi se duse la redacţie. Il frânge gândul: e primit, ori nu... lucru care nu se mai întâmplare cu el niciodată.

Toporin îl făcu se aştepte în anticameră ca la vr'un sfert de ceas. Această înjosire îl durea.

Intră la Toporin cu faţa palidă, cu un zâmbet silit.

Toporin abia salută, apoi îi arătă un fotoliu.

Gdovschi nu mai avea răbdare:

— Ei, cum? şi privi spre Toporin, încremenit.

Acesta cam încurcat la început, răspunse în cele din urmă hotărât:

— Apoi, Timotei Arcadievici, nu primesc. Gdovschi, palid, se lăsă pe spatele fotoliului.

— De ce?

— Vezi, după părerea mea, e slab, D-ta te-ai desvăţat de acest lucru. Da!... Alta: parcă e o imitaţie...

— Cum?... Gdovschi se aplecă, apropiindu-se de Toporin. — Pe cine imit eu?

— Chiar pe Şugaev. Aceleaşi caractere. Aceiaşi manieră. **Chiar tema** e a lui: nemulţumire, protest contra împrejurărilor fatale... Da! Te-ai desobicinuit...

Şi Toporin scoase povestirea şi i-o puse în faţă.

— Incearcă în altă parte, la Stepanov...

Gdovschi nu-l asculta... Cuvintele lui îl sdruncinaseră... El imitează pe Şugaev!... Poate fi ceva mai absurd?... De-odată se înroşi:

— Pe acest idiot? — strigă revoltat. — Dar ştii că Şugaev nu există?! Eu! Eu scriu! Eu am scris — se lovea în piept...

Faţa îi era palidă, ochii îi ardeau...

Toporin holbă ochii, apoi dând din cap, spuse:

— Ei ai nimerit-o! Şugaev idiot!... Şugaev! Putere... talent...

— Va fi condamnat! — Strigă Gdovschi cu un glas straniu. — Inţelegi, oare, că eu sunt acesta! Eu am scris pentru el!?...

Toporin îl privi cu ochii severi.

— Aceasta e o clevetire neruşinată. Mă mir cum îndrăsneşti să mi-o spui!

Faţa lui Gdovschi era transfigurată de turbare.

— Dacă o spun eu, să ştii că aşa este! N'o să mă înveţi D-ta! Pe părerea D-tale tâmpită eu scuip, şi-i scuip pe toţi. Toţi veţi fi condamnaţi. Şi rupând povestirea, o aruncă pe jos şi fugi din redacţie...

Toporin se sculă numai decât, închise uşa şi dând din cap cu nedumerire şi frică, zise:

— Vezi, ce fac banii!... — apoi

uţin mai liniştit începu să lucreze.

Gdovschi ajunse acasă delirând. Nu-şi putea da seama dacă e vis sau realitate. Atât de cumplit şi de absurd îi părea acest fapt.

— Eu imitez pe Şugaev! — striga el, alergând prin cameră, râzând sălbatec. Pe acest tâmpit! Pe acest dobitoc! — Injură pe Şugaev cu toate cuvintele ce-i veneau la gură.

— Am venit la tine! Dacă te duci undeva... — auzi glasul lui Ciulcov, pe care-l şi văzu intrând.

— A, îmi pare bine! Salutare! — zise în silă Gdovschi, venindu-şi puţin în fire.

— Ia loc!

Ciulcov se aşeză şi începu să-i povestiască noutăţile literare. Gdovschi nu-l auzea. Incepu să retrăească, să simtă emoţiile... Privea ţintă. Dar numele lui Şugaev îl izbi în auz, şi parcă a ars. Se mişcă enervat în fotoliu şi strigă:

— Şugaev! D-ta zici: Şugaev!?... Nu şti că el e un hoţ, ordinar? Toată gloria lui e furată! Furată în mod josnic!...

Se ridică în picioare palid, tremurând.

Faţa lui Ciulcov se aprinse, ochii sclipiau. Simţea că va auzi ceva foarte interesant, şi întrebă plin de curiozitate:

— Ce a furat? Cui? Când?

— Hoţ-repetă cu ură Gdovschi. — El mi-a furat numele. Toate operele lui sunt ale mele. Eu scriu, el numai iscăleşte.

Ciulcov se aştepta la toate, dar la aceasta nu. Aceasta-i părea absurd, o absurditate interesantă, şi lăsându-se pe coate în fotoliu, isbucni într'un hohot de râs.

— Ha-ha-ha! Ce carghios! Ce scornitură! Ce glumă! Să-i fi spus lui! Ha-ha-ha... Şugaev D-ta, iar el numai aşa... striga el râzând.

Gdovschi întâi stete uimit de râsul lui, apoi îl cuprinse o ciudă fără de margini.

— Eu! eu! eu! — strigă el tremurând şi bătând din picior. — El mi-a cumpărat scrisul meu, numele meu, pe mine. Ii voiu spune-o aceasta în ochi. D-ta n'ai voe să nu-mi crezi!

Ciuclov se uită la el, şi-şi rupse numai decât râsul, speriindu-se de faţa lui Gdovschi.

— Timotei Arcadievici, linişteşte-te! — mormăia Ciulcov. — Eu, numai aşa... Eu îţi cred. Eu mă gândeam mai de mult la aceasta... Se 'nţelege că-i hoţ!...

— Ah, D-ta nu-mi crezi — spuse Gdovschi disperat şi căzu slăbit în fotoliu...

IX.

Noutatea aceasta era atât de extraordinară, încât Ciulcov, dela Gdovschi alergă de-adreptul la redacţia „Rosgovori", la Toporiu, unde găsi şi pe Şugaev.

Toporiu abia îi povestise lui Şugaev tot ce auzise dela Gdovschi şi Şugaev sta cu ochii holbaţi, cu faţa palidă şi speriată.

— Drept era un scriitor bun — spunea Toporiu — a primit moştenirea, însă, şi s'au dus toate .. Beţie... Cărţi... Talent a avut fără îndoială.

— Despre Gdovschi vorbeşti — întrerupse Ciulcov.

— Acuma viu dela el. Aleargă prin cameră, bătându-se cu pumnul în piept şi strigă: „Şugaev — sunt eu!" M'am speriat la început, apoi l'am liniştit puţin şi — fuga!

— Posibil! o viaţă de desfrânată... — spuse Toporin, adăugând: „vezi ce fac banii!"

Lui Şugaev i-se tulbura mintea: Ce va fi acum? Scandal!... Ruşine!...

— Domnule, vi-e rău? — întrebă deodată Ciulcov, văzând faţa schimbată a lui Şugaev.

— Apă! ceru acesta cu glas slab.

Toporiu se repezi, că aproape răsturnă pe Ciulcova, şi aduse lui Şugaev un pahar cu apă.

El o bău cu poftă şi suflă greu.

— Cum îndrăzneşte? — mormăi Şugaev?

Ciulcov îşi plesni palmele:

— Doamne! Aşa v'a revoltat asta? Ha-ha-ha. Mi-se pare că Dv. nici nu cunoaşteţi pe această persoană.

— Lăsaţi! — spuse Toporin râzând.

— Din cauza acestor fleacuri Dvoastră trebue să vă mândriţi cu aceasta. Acest om a 'nnebunit fiind gelos pe Dv. ca de o femee frumoasă, ha-ha-ha!...

— Da, dar totuşi.

— Prostie! Lăsaţi! Mai bine spuneţi-ne când ne puteţi da vr'o povestire! Aşteptăm.

Şugaev însă nu putea să vorbiască nimic. Părăsi redacţia şi alergă la Gdovschi.

— Aşa? — spunea el mergând pe stradă. — Asta-i cinstit? Ei, stai! Iţi voi arăta eu. — Şi necăjit, grăbea pe birjar.

Sufocându-se de turburare, roşu, înciudat, abia aşteptă să-i deschidă uşa şi se năpusti în cameră ca un vifor, lăpădând jos pardesiul.

— Ce-i asta? — răcni el, de răsună camera. — Ticăloşie!

Slăbit de puteri din cauza emoţiei, Gdovschi sta culcat de două zile. Zărind pe Şugaev intrând în cameră, sări din pat. Cu faţa albă ca hârtia, cu privirea nebună, tremurând, se apropie de Şugaev.

Şugaev în turbarea lui nu vedea starea lui Gdovschi şi continua să strige răguşit:

— Crezi poate că ţi-a crezut cineva? Tu mi-ai vândut şi sufletul tău şi limba ta! Stai, acum! Mă voiu desface eu! — şi ameninţa cu pumnul.

Gdovschi tremura. Ura îl înăbuşea... înghiţea aerul, deschizând gura, ca un peşte fără apă.

— N'ai nici o putere! — Strigă Şugaev. — Crezi că eu voiu suferi din cauza ta? Poţi să crăpi acuma, poţi să putrezeşti! Pot să scriu şi fără tine! Nu-i mare cuminţenie! Eu te hrănesc, eu te adap!...

— Taci! — sopti Gdovschi cu glasul întunecat...

— Cum?... Iţi arăt eu! — şi se repezi furios la Gdovschi.

Cercuri verzi jucau înaintea lui Gdovschi. Răsună nu strigăt sălbatec... Gdovschi deveni crud...

El apucă de pe masă un urs de bronz şi furios îl isbea cu el în faţă de Şugaev...

Şugaev căzu... Pe faţă i-se scurgea sânge... Iar Gdovschi, pierdut îl tot lovia în faţă, sfărmându-i oasele cartilagiile, rupând carnea de pe el...

X.

Uciderea lui Şugaev făcu senzaţie mare în oraş. Toate gazetele aveau necrologuri, cari plângeau marele talent pierdut fără vreme. Fotografiile lui împodobiau toate vitrinele, iar după sicriul lui Şugaev mergea mulţime mare de adoratori şi adoratoare.

Toţi îl plângeau.

Peste vr'o patru luni a fost judecata lui Gdovschi pe care l'au găsit nebun.

El, bietul, şade în casa de nebuni. Mereu îi apare Şugaev. — „Ia-ţi aurul înapoi şi dă-mi numele meu!" — striga turbat, aruncându-se pe preţi şi isbindu-i cu pumnii.

Dar numele nu-l poţi întoarce cu nici un preţ, şi Gdovschi piere în casa de nebuni, pe când numele lui Şugaev, probabil că va rămâne şi în istoria literaturii ruseşti...

(Sfârşit).

Un alt Valentino, dar după cum se vede nu prea seamănă cu regretatul Valentino, idealul fetelor tinere: este Carl Valentino din München, unul dintre comicii cei mai renumiţi ai Germaniei

In mreje...

SĂ fi fost cam 8 dimineaţa când eram cu toţii gata de plecare. Imbrăcaţi în cojoace, cu căciuli, opinci şi pantaloni de pânză de tuslugi, prin care apa pătrunde, ne ţineam pe urma carului, ce mergea trosnind din toate încheieturile, încărcat cu năvodul, făcut din zece plăşi, coşuri de pus peştele şi de ale gurii. O ceaţă plumburie împrumuta câmpului o înfăţişare tristă, de iarnă. Prin pâlcurile de papură uscată, turme de oi sgribulite păştiau firicele de rogoz îngalbenit, în vreme ce ciobanul, înfăşurat în sarica-i mituoasă, păşia încet pe urma lor, numărând în gând zilele de iarnă rămase.

Nu era ger, dar din ajun căzuse zăpadă, care scârţaia sub opinci, îngânând hodorogeala carului tras a lene de doi boi. Drumul d'abea se cunoştea, sub covorul de zăpadă. La poalele unei pădurici de sălcii bătrâne, o fâşie de apă îşi increţia undele, la adierea vântului.

După ce am desjugat boii, patru dintre noi s'au suit într'o luntre mică şi au întins năvodul peste apă. Alţi patru ţineau băţul, legat la capătul plasei. Eram printre aceştia. După ce am mers vre-o zece metri, am înfipt băţul în pământ, iar cei din luntre, făcând un ocol, s'au îndreptat spre mal, unde am început cu toţii să tragem, de amândouă capetele, plasa, în care se sbătia fel de fel de peşte, prins în ochiurile mrejei.

Am adunat peştele mare, iar pe cel mic l'am svârlit înapoi în apă. Ne-am pregătit apoi pentru a doua toană. Cei din luntre au întins iar năvodul, vâslind din răsputeri în susul apei şi târînd cu greutate plasa, care se încărca încet încet, cu peştele ce-i ieşia în cale. Noi, de pe mal, dela o vreme, deabea puteam umbla, sudoarea ne curgea, în broboane mari, pe obraz. Degeaba ne strigau cei din luntre să înfigem clecea în pământ, că poate s'o fi agăţat de ceva plasa, că merge atât de greu, noi ne străduiam şi nu puteam trage năvodul din apă. Cu multă greutate, în cele din urmă, am izbutit să înţepenim plasa şi cei din luntre, grâfăind, s'o scoată la mal. Când mai aveam puţin de scos, printre ochiurile plasei, văzurăm ceva negru:

— „Am spus eu că trebuie să aibe ceva! Ia uite-te, câta mai buturuga!" spuse unul. Dar cuvântul îi îngheţă pe buze când, privind mai bine, văzu în plasa scoasă pe mal, leşul unui băieţaş, cam de 14 ani, strâns închircit, cu genunchii aproape de gură, şi cu mâinile încleştate pe o bâtă noduroasă, de câtină. Cuprinşi de spaimă, am rămas înmărmuriţi. Şi nu ne-a scos din împietrirea în care ne băgase vederea cadavrului, decât un cioban, chemat în grabă de unul dintre noi, din susul apei, unde-şi păştia oile.

„Inecatul fusese băgat cu simbrie la un oier, care-l adunase de pe drumuri. Intr'o zi, fiindcă-i pierise două oi, stăpânul său, care era om rău, l'a luat la goană cu câinii, şi de atunci nu s'a mai ştiut de dânsul. Credeau că fugise la altul."

„Poate — mai zise ciobanul — clătinând din cap cu jale, — s'o fi răsturnat pluta, pe care a vrut să treacă apa de frica stăpânului. Dumnezeu să-l ierte." Şi ciobanul plecă îndărăt, spre oile sale, ce de abea se deosebiau în ceaţă...

Aşa ni s'a sfârşit pescuitul, în ziua aceea tristă de iarnă. Am aruncat peştele tot, înapoi în apă. Am înjugat boii la carul pe care am întins pe cel înnecat, înfăşurat în plasa, care-l scosese din apă, şi care-i slujia acuma ca giulgiu. Din faţa vânătă şi umflată de apă a băiatului, racii tăiaseră bucăţi cu foarfecile lor.

Boii porniră, suflând, înţelegând parcă şi dânşii că duc o povară jalnică, iar noi, su captele plecate, urmam, în convoi trist cu paşi trăgănaţi, carul prefăcut în car de îngropăciune.

Panait Ion.

Popas de vânătoare. (Trimis de Massu Constantin)

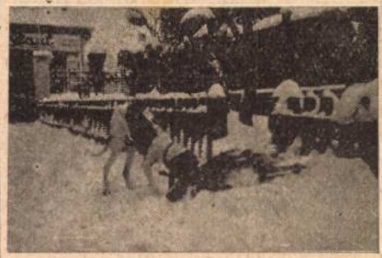
O vânătoare...

— Voi spuneţi că mergeţi la vânătoare! Fleac, nu vânătoare e asta. Ehei! când eram de vârsta voastră, să fi văzut cum făceam vânătoare!

— Se poate, nene Iancule, dar nici pe noi să nu ne crezi aşa de proşti.

— Nu zic că sunteţi proşti, dar vă spui că pe vremea noastră era vânătoare, nu jucărie. Ne adunam la un loc, zece douăzeci de inşi şi ne împărţiam în două: ăi ce n'aveau puşti îi făceam gonaci; le dăm câte un ciomag în mână şi plecăm cu toţii, pe unde ştiam că e vânat mai mult.

— Păi vezi nene Iancule, eu de pildă mă duc la vânătoare mai mult de distracţie asta-i

plăcerea mea când viu la ţară... Nu mă duc cu gândul că trebuie numai decât să vânez. Merg agale şi dacă dau peste o sălbăticiune o împuşc, dacă nu, mă duc înainte până socot eu că-i destul ş'apoi mă întorc acasă...

— Ei, de sigur, acuma faceţi sport! Altfel era pe vremea mea. Stăi să-ţi spun o întâmplare, ca să vezi cum se făcea vânătoarea în vremurile mele. Când ţineam via lui unchiu-tău. aveam un cal cam slab. Il lăsem mai multă vreme la grajd, să se facă bine. Intr'o zi îi zic rândaşului să mi-l scoată afară şi să puie şeaua pe el. Nu-mi aduc aminte bine pe cine aveam rândaş atunci, mi-se pare că era Ioni!ă ăla bătrânu... Imi aduce calul, încalec pe el şi plec în sat, mai mult ca să se plimbe mârţoaga, că destul stătuse în grajd, şi i-s'o fi urît. Când să mă'ntorc, drept înaintea mea un câine ţinea în gură un ceva alb. La început n'am dat lucrului ăstuia nici o însemnătate. Dar când mă uit mai bine, ce să văd, nu e câine, ai cogeamite vulpea, cu gânsca în gură.

N'aveam nuia şi atunci desfac cingătoarea dela pantaloni dau cu ea vre-o două calului şi goana după vulpe. Oricât goneam de tare nu mă puteam apropia deloc de dânsa.

Ea fugí, eu fugii, am ajuns la marginea Bucovelului. Vulpea intră în apă şi trece dincolo. Când ajung şi eu — am uitat să vă spun că Mişu, aşa-l chema pe cal, începuse să schiopăteze — am stat o leacă să mă cuget: „Fie ce-o fi, trec şi eu dincolo", mi-am zis, şi am trecut de cealaltă parte a apei. Acolo nici urmă de vulpe. Dar dându-mă jos de pe cal şi căutând mai bine, numai ce văd două găuri mari şi pene de orătănii la gura lor. Aha, mi-am zis, aicea mi-ai intrat şireata! Am adunat în grabă nişte găteje, le-am pus la gura vizuinei şi le-am dat foc. Eu m'am ţinut la cealaltă gaură cu un pär gros. Aici am avut grije să pun o piedecă, dintr'o cracă groasă, aşa încât vulpea când o fi să iasă afară să se căzniască, ca să-şi poată face loc.

N'am aşteptat mult: gonită de fum dintr'o parte când a văzut craca, a încercat să-şi facă loc, cum a putut, iar eu am pocnit-o odată zdravăn în cap, de a rămas acolo. Am luat-o şi am dus-o acasă.

Ehei, pe vremea mea se făcea vânătoarea, uite aşa fără puşcă,

fără nimic. Pe atunci, noi nu făceam sport.

— Se poate, ţi-s'a întâmplat şi d-tale, să iasă vulpea gata pe tavă. Dar mai du-te acum, să vedem dacă găseşti vulpi, care să aştepte să le dai cu parul 'n cap

S'au deşteptat şi vulpile în vremea de astăzi, nene Iancule.

*

Când a plecat nenea Iancu, multă vreme m'am gândit dacă nu cumva povestea lui este vre-un basm vânătoresc, dintre acelea care mai mult decât orice fac farmecul vânătorelor.

C. Ialomi!eanu-Ploeşti

Sport de iarnă

Concurs de patinaj la Cluj. Dela dreapta spre stânga şi de sus în jos campionii de iuţeală, II Dr. Manusek, III Gândiş; Linu (Universitatea) campionul în figuri. Comitetul regional. Echipa de hocheri din Bucureşti. Echipa din Cluj. Echipa de concurenţi în viteză pe ghiaţă (x) Herdler favoritul care încă n'a corespuns aşteptărilor

Vedere generală a Predealului în vreme de iarnă. Săritură cu sky executată la Sinaia de către d-l Căpitan Mavrici. Concurs de hockey între tennis-Club şi hockey-Club, în Cişmigiu la Bucureşti, în prezenţa A. S. R. Principele Nicolae şi altor demnitari. D-l Stoinescu execută, la concursul din Cişmigiu (Bucureşti) o săritură cu patinele peste un automobil

Concursul de frumuseţe pentru copii

18. Iosif Stănescu, 3 ani — Dumbrava, Jud. Cluj. 11. Harry Focşaner, 4 şi jumătate ani — Bucureşti. 19. Lucia Coroiu, 3 ani — Bazargic. 20. Radu V. Ştefănescu, 6 ani — Iaşi. 21. José Vartan, 4 ani, Iveşti (Tecuci). 22. Victor Chiselev, 3 ani — Chişinău. 24. Mirica şi Mihai Marcovici — Bucureşti.

Institutul de arte grafice „VIAŢA" — Cluj, str. Regina Maria No. 36.

ANUL II. No. 6. — 26 FEBRUARIE 1928 16 Pagini PREȚUL 8 LEI

REALITATEA

(SAU LUCRURILE AȘA CUM LE VEDEM CU OCHII)
ILUSTRATĂ

ABONAMENTE: Pe un an 350 lei; pe 1/2 an 180 lei; pe 3 luni 100 lei.
APARE TOTDEAUNA DUMINECA
Sub Direcția unui Comitet
Redacția și Administrația: Cluj, Str. Regina Maria, 36.

În acest număr:

Aveți spirit critic?

Noul nostru concurs original!

Sfârșit de Carnaval

„REALITATEA ILUSTRATĂ“
revistă săptămânală
—o—
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
Cluj—str. Regina Maria Nr. 36—Cluj
Telefon 4-46
Pentru Bucureşti: Calea Victoriei 39.
Telefon 63-92
—o—
PREŢUL ABONAMENTULUI:
Pe un an întreg . . . Lei 350
Pe o jumătate de an . . „ 180
Pe trei luni . . . . . „ 100
—o—
PENTRU STRĂINĂTATE:
Pentru America $5
Jugoslavia şi Cehoslovacia . lei 500
—o—
Sub direcţiunea unui comitet
Secretar de redacţie: N. Constantin

Spre alte orizonturi

Ziarele franceze anunţă că un celebru actor de cinema s'a hotărît să facă ocolul lumii. Nu ştim încă dacă voiajul va fi făcut per pedes ori cu ajutorul vreunui vehicul. De şi nu mai excentric de cât alte multe originalităţi pe cari şi le permit americanii, şi în special stelele cinematografiei americane, — proectul parcurgerii globului e, nici vorbă, simpatic. Proectul acesta relevă, mai mult decât dorinţa de epatere şi de cheltuire a unei energii prisoselnice, năzuinţa cunoaşterii cât mai ample, mai adânci mai veridice, a lucrurilor şi a fiinţelor din jurul nostru.

Năzuinţa aceasta e înregistrată din ce în ce mai des. Prin Bucureşti au trecut în ultimul timp numeroşi călători plecaţi de luni şi ani de zile de la casele lor, cu scopul de-a ocoli pământul. I-aţi văzut desigur şi dv.: arşi de soare, bătuţi de vânt, plini de praf, pe jos, cu bicicleta, cu automobilul şi cu barca, trec pe la noi în continuarea intinerariului fixat undeva, în şedinţa unui cerc sportiv sau la o masă de cafenea.

Xavier de Maistre a putut să scrie pagini foarte interesante după o... călătorie făcută în jurul odăiei sale. Nici-un scriitor n'a făcut până acum în condiţiuni turistice, ocolul lumii. Ar fi scris pagini infinit interesante şi impresionante.

Gândul d-tale, cititor care călătoreşti cu mintea, leneş tolănit pe sofa, cu ţigara în gură, care socoteşti că poţi zmulge naturii tainele, confortabil instalat într'un compartiment de tren, şi care încerci senzaţii la cinematograf, — gândul d-tale s'a prins tovarăş cu sportmanul bronzat de soare, bătut de vânt şi ploi?

L-ai urmărit pe şosele interminabile, cu praf sau cu noroaie, prin comune mărunte unde e privit cu plictisitoare nedumerire, şi prin oraşe mari unde nu-i luat în seamă?

Ai privit cu el, pe îndelete, alte locuri, alţi oameni, alte obiceiuri?

Curiozităţile naturii te-au surprins şi te-au neliniştit, te-au încântat şi te-au înfiorat?

Dar apele, pădurile, răsăriturile şi apusurile de soare, văzute pe un deal, pe un vârf de munte, în plin câmp, la un ţărm de râu, de fluviu, de mare, de ocean?

Serios, — plăcerile răscumpără primejdia şi truda. In orice caz, timpul nu-i pierdut aşa cum ar putea să fie pierdut la cafenea.

Ion Pas

BULETIN SĂPTĂMÂNAL

SITUAŢIA politică e tot mai încordată. Puţina nădejde de a se începe noui tratative între liberali şi naţional-ţărănişti, a fost imediat spulberată de comunicate vehemente din partea conducătorilor acestor partide.

Opoziţia protestează energic pentru escluderea din parlament a d-lui mentari ardeleni şi în special pentru escluderea din parlament d-lui Vaida, fost primministru.

Prin această operaţie nefastă, guvernul a jignit adânc sentimentele Ardealului, în deosebi că d. Vaida a fost unul dintre cei mai vajnici apărători a intereselor românilor din Ardeal, în timpuri grele, când erau încă ungurii stăpâni pe aceste plaiuri.

Opoziţia ţine tot mai multe întruniri în oraşele mari din ţară, unde se întrec oratorii cei mai buni în a arăta că guvernarea liberală duce ţara la dezastru şi pentru a dovedi Inaltei Regenţe că opinia publică şi întreagă suflarea românească dela un colţ al ţării la altul, este pentru răsturnarea liberalilor dela cârma ţării şi instituirea unui guvern compus din naţionali-ţărănişti. Mii de oameni aclamă şi primesc cu porţi de triumf pe conducători partidului naţional, ceace face ca aceştia să nu-şi piardă încrederea şi să continue lupta începută.

In schimb nici liberalii nu se lasă mai pe jos.

Ei răspund acţiunii începute de opoziţie prin alte întruniri unde la fel participă mii de oameni, sosiţi din mari depărtări şi aplaudă în aceeaşi măsură şi pe oratorii liberali, încât nu poţi trage din toate aceste întruniri cu caracter politic, decât concluzia, că bietul vot universal e luat ori în bătae de joc, ori că oamenii în marea lor majoritate nu sunt încă pe deplin copţi spre a-l putea înţelege şi a se folosi de el.

In orice caz situaţia aşa după cum se prezintă e foarte gravă şi liberalii încep să recunoască încordarea situaţiei, alarmaţi fiind de învrăjbirea spiritelor.

Dovadă că această grijă îi preocupă pe liberali este şi faptul că dintrodată, pe neaşteptate oficiosul liberal anunţă că situaţia internă este extrem de încordată şi că vina acestei încordări o poartă naţional-ţărăniştii.

In trecut liberalii nu voiau a-şi recunoaşte slăbiciunile, vorbeau despre eşecul agitaţiilor sterile opoziţioniste şi susţineau sus şi tare că „sunt stăpâni pe situaţie“... Acum?... Vom mai vedea ce va urma.

* * *

LUNI a sosit în ţară M. S. Regina Mărioara a Jugoslaviei şi a descins la Cotroceni. Pe peron în întâmpinarea Sa au ieşit toţi membri Familiei Regale Române, Inalta Regenţă, reprezentanţii guvernului şi a armatei Regina Mărioara va rămâne în România timp de zece zile.

* * *

SE anunţă mai nou că Spania se pregăteşte să reîntre în Liga Naţiunilor, cu prilejul adunării din Septemvrie. Guvernul spaniol însă îşi va reînoi cererea de a i se acorda un loc permanent în consiliul Ligii Naţiunilor.

* * *

INFORMAŢIUNILE din Moscova arată că situaţia economică a luat o formă extrem de gravă. Lipsa alimentelor s'a accentuat în aşa măsură, încât se studiază reîntroducerea cartelelor de pâine.

O privire într'o fabrică americană de avioane. Fiecare dintre avioanele „Cortnies-Falcon“ este înarmat cu 6 mitraliere, care pot împrăştia un foc ucigător în toate direcţiile. Două dintre acestea trimit gloanţele printre învârtiturile elicei

Directorul închisorii: „Osândiţii pot învăţa aici la noi un meşteşug. Ce-ţi alegi?“
Osânditul: „Comis voiajor“.

„Plec în Africa“.
„Da ce ai căpiat? Acolo sunt 50 de grade la umbră, cum vrei să suporţi căldura asta?!
„Dobitoc ai fost, dobitoc ai rămas! Cine-ţi spune că o să mă aşez tocmai la umbră!“

IDILA DE CARNAVAL...

— „Şi unde vă pot întâlni doamnă baroană?“
„Eu sunt lucrătoare la Regie. Dar domniata scumpe conte?“
— Eu sunt impiegat clasa III-a la ministerul de domenii.

Uriaşi şi pitici

POFTIŢI intraţi domnilor! Acum începe reprezentaţia! Puteţi admira aici pe cel mai îndrăsneţ uriaş al lumei: dela cap până la picioare 1 metru şi jumătate, dela picioare la cap 1 metru 20, în total 2 metri 40. Şi pe soţia sa Semiramida, cea mai mică femeie din lume. Oricât de mică, să ştiţi însă, că această femeie îşi tratează soţul cu aceeaş severitate, ca şi celelalte femei, de statură obişnuită, aşa încât bietul uriaş e nevoit să se ascundă, când sub pat, când sub masă, ori de câte ori doamna Semiramida este înfuriată!

Poftiţi intraţi domnilor, îndata începe reprezentaţia!

Pentru că n'aţi fost de sigur la această reprezentaţie, revista noastră va înfăţişează aci, pe aceşti uriaşi şi pitici. Prima pereche — domnul are 65 de cm. iar doamna în e toaletă de seară — se ajută între ei, ca să se poată căţăra pe scaun. Greutăţile vieţii Ce să-i faci!

Şi uriaşii se înţeleg bine între ei. Figura domnului William, cel înalt de 2 metri şi 48 de cm., e foarte veselă: e probabil că dorinţa sa de a ajunge sergent de poliţie se va împlini. Mai grea e situaţia pentru Marisiana, care n'are decât 2 metri 11 cm. Ea ar vrea să ajungă bucătăreasă şi nu credem că se va găsi cineva, căruia să-i trebuiască o slujnică atât de pipernicită!

Pe uriaşul acestălalt, îl ceartă bătrânul, cu asprime, ca să adeverească proverbul că mai totdeauna ardeiul cel mic e mai iute, decât cel mare. E probabil că uriaşul a cerut mâna fetei moşneagului şi acesta e de părere că o căsnicie între fiica sa cea mică şi Goliatul cel lung, n'ar fi prea potrivit, şi'n orice caz n'ar sta în echilibru stabil.

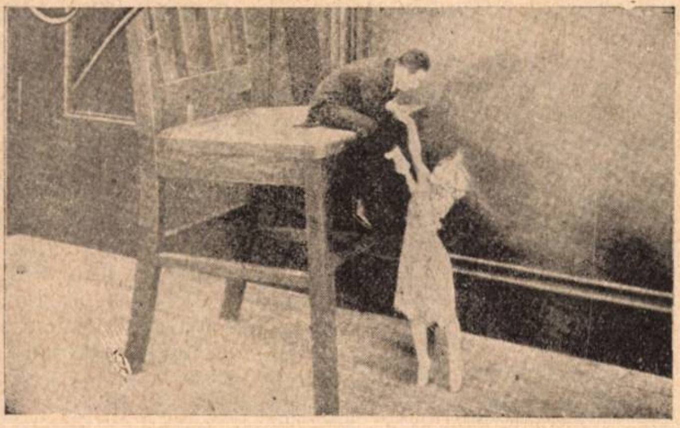
Oameni înalţi se găsesc din ce în ce mai greu; mai mult în basmele fantastice ale copiilor se pot întâlni adevăraţi uriaşi... Cu totul altfel stau lucrurile în ceea ce priveşte pe pitici. Aceştia sunt destul de numeroşi. In vechime erau bufoni pe la curţile Spaniole sau în Orient şi râdea multă lume de ghiduşiile lor. Foarte deseori slujiau interese secrete, căci ştiau să tragă sforile politice, cu multă abilitate. Astfel sultanul Suleiman a fost otrăvit de bufonul său favorit.

Să trecem însă la lucruri mai vesele şi să privim la cavalerul pitic, din ilustraţia noastră. Ce aţi spune doamnelor de un asemenea adorator micuţ? Poartă haine elegante, pantofi de lac, are baston şi cu mustaţa lui frumos răsucită, este destul de drăguţ. Nu-i aşa?

Interesantă este fotografia primadonei celei mai mici din lume. Cu pantofiorii ei minusculi, oricât de mică este, ea calcă în picioare, în fiecare seară, multe inimi. Nenumăraţi sunt bărbaţii cari au cerut-o în căsătorie, jurându-i ca o vor purta, viaţa întreagă, pe braţe. Dânsa cu obrăznicia caracteristică femeilor frumoase, răspunde fiecăruia: „Aşteaptă până voiu mai creşte..." Iar bieţii bărbaţi sunt nevoiţi să tot aştepte, pentrucă mica primadonă nu prea creşte!

Ce faci mititico?

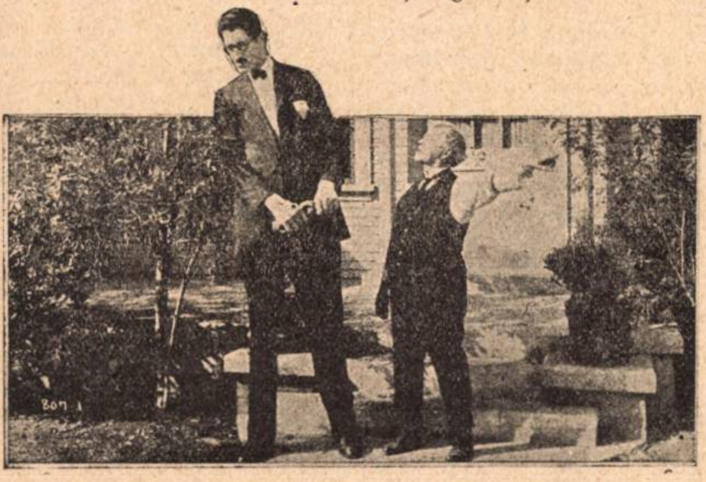
Scenă într'o reprezentaţie de pitici.

Fraţii cei mai inalţi din lume: Marisiana şi William van Drochsen

Cea mai mică primadonă din lume.

David şi Goliat.

Noul concurs al Realităţii Ilustrate

SE întâmplă foarte adesea că autorii, grăbindu-se, strecoară greşeli mari în lucrările lor. Cititorii atenţi le observă şi atunci aprecierile la adresa celor cari le-au făcut nu sunt măgulitoare. Cu atât mai de admirat este spiritul de observaţie al criticului.

Prin noul său concurs „Realitatea Ilustrată“ vrea să pună la încercare spiritul de observaţie al cititorilor săi. Publicăm mai jos o nuvelă, în care se găsesc — destul de evidente — cinci erori logice, cinci contraziceri. Se pune problema de a găsi — lucru lesnicios — aceste cinci erori voite. Cititorul va trebui să-şi încordeze puţin atenţia.

Este acesta un exerciţiu spre a desvolta spiritul de observaţie şi de critică al publicului. Concurenţii vor trebui ca până în ziua de 15 Martie să ne comunice cele cinci erori descoperite. Cei cari vor fi izbutit să le găsiască în mod exact, vor fi premiaţi cu: un premiu de o mie de lei, unul de 500, unul de 300 şi şapte premii constând din câte o carte, aleasă din literatura română sau străină (in traducere). Intre răspunsuri identice vor hotărî sorţii.

Aventura

Era ora zece înainte de amiazi. O femee trecea strada deacurmezişul. Spaima i se cetia pe faţă. Inaintea ei, la câţiva paşi, mergea un bărbat îmbrăcat în haine închise, ţinând la subţioară o geantă.

— Pentru Dumnezeu, Domnule Doctor! — a strigat femeea în urma bărbatului, — veniţi curând, s'a întâmplat ceva coniţei!

Ajungându-l din urmă, femeea a început a povesi, cu vocea întretăiată de suspine:

— Veniam chiar la dumneavoastră. De mai multe zile stăpâna mea nu se simte bine... Azi dimineaţă se plângea că o dor picioarele. Astăzi stătea în faţa oglinzii şi-şi pieptăna părul, şi încă era bine dispusă când mi-a spus: „Ce vreme frumoasă e astăzi afară, Mariţo!“ Apoi deodată şi-a dus mâna la inimă şi s'a prăbuşit la pământ.“

Intre timp cei doi au sosit la casa bolnavei. Doamna se afla pe un divan, fără conştiinţă. Medicul a readus-o în simţire şi a scris reţeta: „Să faceţi aceste prafuri şi să încunoştiinţaţi şi pe soţul dumneavoastră!“ Aţi fost victima unei slăbiciuni a inimei — a lămurit el pe doamna Mărginean, care stătea palidă în faţa sa. Trebuie să vă feriţi de orice iritaţie, mai multă plimbare şi eventual să întreprindeţi o călătorie, la Sud.

Frumoasa doamnă a oftat, şi a spus cu o voce domoală: „Ce uşor vă vine dumneavoastră să prescrieţi leacul suprem: „O călătorie la Sud!“ Dar din ce? Aceasta niciodată nu vă întrebaţi.“

Cu capul gol şi fără haină, soţul a năvălit în odaie cu pana după ureche; şi-a îmbrăţişat soţia şi i-a sărutat mâinile:

— „Olga, micul meu drag!“

Soţii Mărginean nu erau de mult căsătoriţi. Era o unire de dragoste: dânsul avea 28 de ani, iar dânsa 23. După un an, micul orăşel de provincie îi plictisia cu monotonia lui. Doamna avea alte năzuinţe. Ştia însă care este situaţia lor materială şi nu îndrăznia să-şi afirme nici ei înşişi, dorinţele proprii. Trista realitate a cauzat multe nopţi de nesomn şi bărbatului, a cărui ocupaţie era de aşa natură, încât îl ţinea legat în acest loc. Din şcoala comercială a ajuns direct în slujba unei bănci şi plin de praf îl ţinea acum în mrejele sale de oţel. Uneori vorbiau împreună: „Incă puţini ani! Jean lucrează în interesul tău la Bucureşti!“ Dar cuvintele acestora de mângâiere — nu le acordau nici ea nici el multă importanţă.

„Ce s'a întâmplat draga mea?“ s'a interesat bărbatul — ai căzut? Urmele degetelor mânjite de cerneală au rămas întipărite pe obrazul femeii. De aceasta au râs toţi trei.

— Urmele digitale pentru poliţie — a spus în glumă bărbatul.

Femeea şi-a revenit în fire şi şi-a recâştigat culoarea feţei: — „puţin liqueur?“ s'a adresat ea doctorului — pentru spaima aceasta trebuie să bem.

Şi a tunat în pahar.

„Cam matinală petrecere!“ a obiectat doctorul şi înainte de a goli paharul a declarat:

— In sănătatea gazdei noastre!

Conversaţia a durat câtva timp şi în cele din urmă domnul Mărgineanu i-a cerut scuze, că trebuie să plece îndărăt la slujbă: „In primul rând datoria“. Doctorul de asemenea a dat să se ridice, ca să plece, dar domnul Mărginean l-a rugat să mai rămână, ca nu cumva starea soţiei sale să se înrăutăţiască. Soţul şi-a sărutat soţia pe frunte şi a plecat.

* * *

Toată lumea, din societatea bună a micului orăşel, a fost de părere că divorţul dintre Mărginean s'a făcut în modul cel mai frumos. De şase luni ei trăiau despărţiţi iar domnul Mărginean — cu toată leafa lui de contabil — a restituit până la o centimă zestrea soţiei sale. Toată viaţa lui a fost cavaler“, spuneau cei cari comentau aceasta.

Doctorul Slăvescu este un om bogat şi independent. Nu i-ar fi păsat chiar de ar fi pierdut întreaga sa clientelă şi, imediat după căsătoria la ofiţerul stării civile, a plecat la gară. Toată lumea ştia că ei pleacă în călătorie de nuntă, în Egipt.

* * *

Domnul contabil Mărginean a fost făcut director al băncii. Frumosul bărbat, înalt, e adevărat c'a căpătat puţină burtă, dar tot e om destul de chipeş şi toate mamele, care aveau fete de măritat, chiar dintre cele mai alese familii din orăşel, cu bucurie l-ar fi ales ginere. Lui însă nu-i mai trebuia o nouă căsătorie. Sunt cinci ani de când s'a despărţit. In primele timpuri socotia că nu va putea trăi fără soţia sa. Omul acesta de 30 de ani a socotit atunci că nu va putea suporta lovitura. Dar instinctul de viaţă a fost mai puternic decât durerea de moarte. Şi astfel a fost salvat.

Intr'o dimineaţă de Decemvrie el a spus servitoarei: „Să împachetezi totul, căci mâine plec.“ Slujnica l'a întrebat unde călătoreşte, iar el i-a răspuns:

„Plec în Italia, la marginea mării.“ Slujnica a ripostat că în viaţa ei n'a văzut marea, dar cu toate acestea se simte destul de bine. Domnul n'a vrut să continue această conversaţie şi astfel slujnica a fost silită să tacă şi ea.

* * *

Era în mijlocul sezonului. La marginea mării nesfârşite domni şi doamne se plimbau în costume de bae. Pe strandul dela Nizza s'au întâlnit pentru prima dată. Nici unul nu ştia ce atitudine să ia. Doamna s'a gândit, în primul moment, ca să se prefacă că nici nu-l cunoaşte. Mai apoi şi-a dat seama că aceasta ar fi ridicol. Şi, cu un surâs prietenesc i s'a adresat: „Bonjour Jean!“

Cu faţa arsă de soare, părea o fată tânără de 19 ani. Au vorbit împreună ca nişte buni cunoscuţi.

— Eşti şi acum tot astfel ca odinioară.

Ambii au roşit. Le-a venit amândorura în minte o idilă a lor, dintr'o zi foarte caldă de August. El era încă licean, iar ea o fetiţă neştiutoare. O orfană, care trăia din mila unor rude, sărace şi ele. Stăteau la marginea unui pârău şi băiatul o îndemna să se scalde:

— Pe vremea asta călduroasă e cel mai bun lucru!

— Dar n'am costumul de baie la mine! Răspunse fata.

Şi atunci băiatul a plecat după costumul ei şi în cinci minute ambii erau în apă. După câtva timp au răsunat strigăte de ajutor. Băiatul s'a repezit imediat într'acolo şi a găsit-o văitându-se. Intrebând-o ce are, ea i-a răspus că un rac a muşcat-o de picior. El a luat-o în braţe, a scos-o la mal şi a desfăcut foarfecile racului, care îi sângerase piciorul. Drept răsplată a căpătat o sărutare. A fost primul lor sărut.

— Iţi aminteşti? s'au întrebat acum, unul pe cellalt. Şi şi-au amintit într'adevăr, cu bucurie şi fericire, de timpul atât de frumos, de atunci.

Deodată femeea a spus:

— Soţul meu e în oraş şi, în acest timp, obişnuieşte să vină aci.

— Soţul dumitale? — a întrebat el, şi ambii au râs de aceasta.

Peste puţine clipe doctorul sosi şi n'a prea fost plăcut surprins, de această întâlnire.

— Ce faci dumneata aici? a spus dânsul, numai ca să întrebe ceva.

— O călătoie de agrement, răspunse cel întrebat.

— Şi cum se poate aceasta? Sunt atât de bine plătiţi astăzi contabilii în ţară?

Dânsul n'a răspuns decât foarte scurt:

— Am fost făcut director.

— Aceasta-i foarte frumos, — spuse doctorul — nu-i aşa Mary?

Femeea nu spuse nimic.

— Noi mergem, — mai adaogă el, îşi luă soţia de braţ şi plecă.

Cel rămas, privi vreme îndelungată, în urma lor.

In ziua următoare, s'au regăsit în halul hotelului, la ceai. Doctorul era angajat într'o conversaţie, la o masă vecină, şi între acestea domnul şi doamna au putut schimba câteva cuvinte.

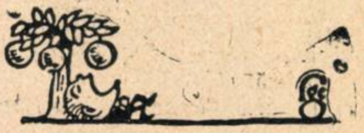
— Vreau să-ţi spun ceva!

— Ce aveţi să-mi spuneţi?

— Spre a termina scurt, îţi voiu spune în câteva cuvinte: vei veni cu mine trebuie să vii cu mine, chiar astăzi, peste un sfert de oră, te aştept în automobilul meu.

Soţia l-a privit lung câtăva vreme, apoi i-a răspuns:

— Bine, voiu fi acolo!

IN COMPARTIMENTUL DE CFR

Ramolescu privind urât la copilul care geme:

„Sper că nu are o boală molipsitoare?“

„Aţi fi bucuroşi să aveţi boala lui“ răspunde mama furioasă. „Capătă tocmai dinţi“.

vedem şade în grădina părinţilor săi.

Câte-şi trei aceşti profeţi cred în curăţenia sufletului în vreme ce profetul mazdeist, **Otoman Zar Adusht Ha'Nish,** propagă eliberarea trupului, de toate dorinţele lumeşti. El a găsit un sistem special pentru educarea trupului şi credincioşii săi sunt datori să se supună preceptelor sale. Ha'Nish e Persan. S'a născut în Persia şi de aci a plecat în America, unde în scurtă vreme şi-a câştigat numeroşi aderenţi. Astăzi şi în Europa există multe temple mazdeniene.

Conis Haeusser se poate număra şi dânsul printre profeţii moderni. Dânsul propagă purificarea sufletului omenesc, după vechile precepte originale ale lui Christos. Acesta nu este numai vestitorul păcii interne, sufleteşti, ci pretinde să înfrăţiască şi statele, între ele, iar credincioşii săi sunt duşmanii războaielor.

Cei înşiraţi aci alcătuiesc galeria profeţilor moderni, ai acelora, cari numără mai mulţi credincioşi.

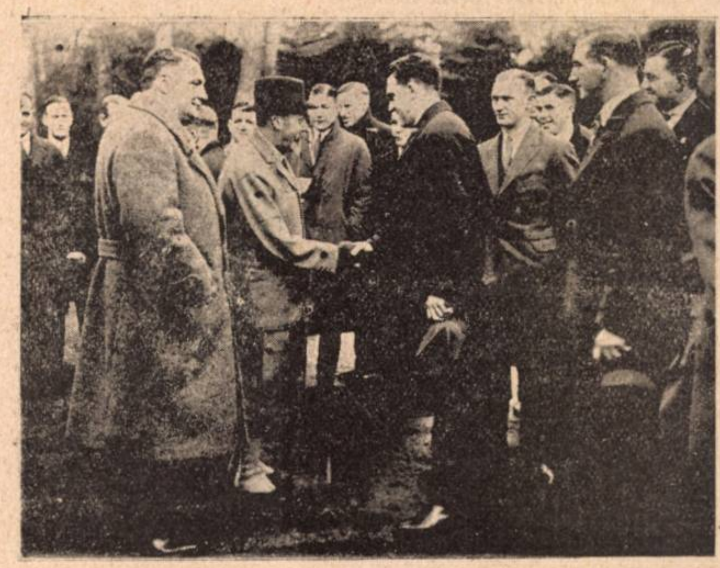
Nimic în exteriorul lor nu-i arată ca urmaşi ai vechilor profeţi; nimic nu-i deosebeşte de noi, şi totuş, privind cu atenţie, găsim în fizionomia lor ceva deosebit, menit să fascineze massele. Oameni ca noi, în ceeace priveşte obiceiurile şi viaţa lor de toate zilele, ei sunt profeţi, deoarece mulţimea, grupată în jurul lor, crede orbeşte într'înşii, iar religia lor corespunde unei necesităţi sufleteşti a acestor credincioşi, cari într'însa găsesc refugiul şi mângăierea.

Dr. Parvy C. Jal Dastur, marele preot al lui Zoroastru

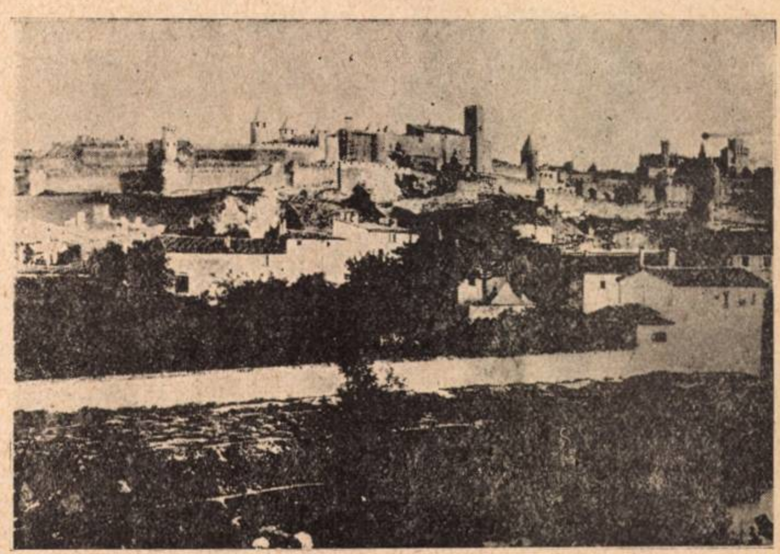

Premiul I la curse. D-ra Elli Case, o fetiţă de 5 ani, a obţinut la Washington premiul I, la curse pentru copii sub 13 ani.

ÎNCURAJAREA SPORTULUI ÎN ANGLIA

Regele Angliei felicită pe membrii unei echipe de Rugby din New-Sud-Walles, cari şi-au învins adversarii. Sportsmanii sunt invitaţi de Rege şi Regină la Ceai.

Cel mai vechiu oraş din Anglia: Carcassone. Acesta împlineşte 2000 de ani de existenţă. In ilustraţia noastră se vede o cetate medievală care se păstrează aproape intactă, în acest oraş şi e unul din monumentele Angliei.

Falsificarea sexului

Despre transvestiţi

După H. V. T.

IN ştiinţa psihiatrică adică aceea ştiinţă care cercetează boalele sufletului şi ale gândului omenesc, prin anul 1910 s'a introdus un termen nou, numele de **transvertit.** Sensul acestui termen este cel filologic şi noţiunea caracterizează pe acei cari simt tendinţa de a se prezenta, în lume, sub aspectul contrar de cel căruia îi aparţin în realitate. Sunt mult mai numeroşi decât s'ar putea crede, acei cărora le place să trăiască — bărbaţi fiind, — în haine de femeie, sau femei, în haine bărbăteşti. Plăcerea pe care aceşti oameni — desigur bolnavi sufleteşte — o au, în a purta haine, care nu li se potrivesc de fapt, este socotită, de unii medici psihiatri, ca fiind de natură erotică. Dar în general transverstiţii se comportă, în dragoste, cu totul normal. Ei au numai sentimentul că haina obişnuită sexului lor nu li se potriveşte.

E de importanţă şi din punct de vedere criminalistic, de a fi orientat asupra impulsiunii de a se traversti, căci, în istoria spargerilor, s'a întâmplat adesea cazuri când nu s'au putut explica multe lucruri, din pricina, că nu se cunoştea viaţa transvestiţilor. Transvestiţii de altminteri au mult mai uşor posibilitatea decât oamenii normali, să comită fapte infamante. Este cunoscut cazul de mai acum zece ani, când ziarele s'au ocupat pe larg de isprăvile aşa numitei „falşa damă dela curte“, o calfă de bărbier, care purtând haine elegante de doamnă şi prezentându-se sub numele de contesa Arnim, a putut şterpeli unui giuvaergiu din Potsdam, bijuterii de mare valoare. In special, în ceeace priveşte excrocheriile de căsătorie, sunt renumiţi transvestiţii.

Ar fi greşit însă să vedem în fiecare om care poartă alte haine decât cele ce se potrivesc sexului său,

REGINA CHRISTINA A SUEDIEI

(1632-1654) care toată viaţa ei s'a purtat mai mult în haine de bărbat. (După o pictură de David Beck)

un spărgător sau un hoţ, căci foarte mulţi dintre transvestiţi nu au nici un gând rău. Ei se supun impulsiunii lor interne ,foarte adesea, numai în casa lor proprie şi nu apar în public, decât în haina convenabilă.

Unii transvestiţi au jucat un rol important în istoria mondială. Astfel se cunoaşte povestea papesei Johana, care după cum se spune, ar fi deţinut pontificatul, sub numele de Ioan al III-lea, dela 855—858. Legenda aceasta a fost crezută multă vreme, până când a fost explicată de către teologii evanghelişti. Papesa era o fată originală din Maintz, care a plecat cu profesorul ei, un călugăr, la Roma. Acolo fata s'a îmbrăcat iîn haine de bărbat,, pentru că altminteri i-ar fi fost imposibil să frecventeze pe călugării din mânăstiri. Astfel a putut şi ea să ajungă într'un ordin călugăresc, şi a fost făcută, cardinal de către Leo al IV-lea, care nu ştia că are de a face cu o femee. După moartea lui Leo al IV-lea Johanna a fost aleasă papă, nimeni nebănuind că Ioan cardinalul n'ar fi bărbat. Până când într'o bună zi, în timpul unei procesiuni, pe stradă, a dat naştere

PAPESA IOHANNA (855-858)

După o gravură din „Histoire de la Papesse Jeanne“ de profesor de Spanheim, Colonia (1694)

unui copil. Prin aceasta Johanna s'a trădat şi a fost nevoită să părăsească scaunul pontifical.

Mult mai interesant încă este povesta vieţei unui alt transvestit, a cavalerului D'Eon, care a jucat un important rol politic şi a dat mult de furcă istoricilor, cari n'au ştiut cum trebuie să-l clasifice — printre bărbaţi, sau printre femei. J. Gaillardet, la 1836, a dat la lumină memoriile acestui cavaler şi, de atunci, viaţa lui este cunoscută, în istorie.

D'Eon, s'a născut la 1728 în Tonnerre, un stat din Burgogna. A trăit până la vârsta de 83 de ani şi în viaţa lui, 49 de ani s'a înfăţişat ca bărbat, iar 34 ca femeie. Chiar în timpul cât trăia au fost mari discuţii dacă el este femeie, sau bărbat. D'abia după moartea sa, la 1810, la Londra, prin disecţia cadavrului său, care s'a făcut de către mai mulţi medici, s'a stabilit, în mod hotărît, că el era bărbat.

D'Eon şi-a ales cariera militară şi a ajuns locotenent, într'un regiment de dragoni. A slujit foarte bine şi a câştigat, în urma purtării sale în războiu — mai multe decoraţii. Camarazii săi îl stimau, ca

FALSA DOAMNA DE ONOARE

O calfă de barbier din Berlin s'a prezentat într'un echipaj într'un magazin mare de bijuterii din Potsdam şi dându-se drept doamna de onoare a împărătesei a încercat să facă cumpărături. (Din institutul pentru ştiinţele sexuale al doctorului Magnus Hirschfeld, Berlin)

pe un duelist foarte abil şi spada sa era temută în armată. Işi dovedise îndrăsneala şi dibăcia, în vre-o treizeci de dueluri. La Paris, a cunoscut pe contesa Rocheford şi o dragoste s'a legat între cei doui. Această doamnă, în glumă — deoarece iubitul său avea o statură înaltă, subţire şi delicată, precum şi trăsături femeieşti atrăgătoare—l'a îmbrăcat odată într'o toaletă strălucitoare şi l-a prezentat la curte, unde se dădea o serbare, ca pe d-ra D'Eon. Acolo, frumoasa domnişoară a plăcut mult Regelui Ludovic al XV-lea, aşa încât dânsul s'a întreţinut cu ea vreme mai îndelungată şi — de bună credinţă — a poftit-o în cabinetul său particular. Aici D'Eon a trebuit să mărturisească că el este un bărbat travestit. Metreasa Regelui, d-na de Pompadour, care fusese iniţiată în această glumă, a intrat în acest moment în cabinet şi a râs, cum se cuvenia, de păcăleala Regelui.

Regele însă, căruia îi plăcuse cavalerul elegant şi spiritual, a hotărît să-l întrebuinţeze într'o misiune diplomată. El l-a trimis, îmbrăcat ca femeie, şi cu o garderobă bogată cu tot felul de toalete, în tovărăşia Cavalerului Douglas, la Petersburg, la Curtea împărătesei Elisabeta, spre a câştiga simpatia acesteia, pentru Franţa.

In călătoria într'acolo, misiunea a rămas, un timp mai îndelungat, la familia ducală din Neustrelitz. Douglas a prezentat pe însoţitoarea sa, ca nepoata lui. Prinţesa Sofia Charlota mai târziu regina Angliei, a legat o prietenie strânsă, cu tânăra franţuzoaică, atât de răpitoare, şi i-a dat o scrisoare de recomandare, la o doamnă de onoare dela Curtea Impărătesei, pe care o cunoştea, Nadesda Stein.

La Petersburg domnişoara D'Eon a fost prezentată împărătesei şi a

MADAME IMBERT

Această femeie a arătat în timpul luptelor comunei din Paris (1871) atât de eroică, încât a obţinut autorizaţia ca în toată ei să poarte haine de bărbat. Nici un om care o întâlnia prin faubourgurile Parisului, n'ar fi bănuit că sub înfăţişarea acestui venerabil domn se ascunde o reprezentantă a sexului slab. (Din Institutul pentru Ştiinţele Sexuale a doctorului Magnus Hirschfeld, Berlin).

CAVALERUL D'EON (1728-1810)

Renumitul transvestit care a stat multă vreme în serviciul diplomatic al lui Ludovic al 15-lea al Franței

plăcut atât de mult acesteia, încât a fos angajată ca lectrice. Plăcerea Impărătesei a fost însă și mai mare, când D'Eon i-a mărturisit mai apoi, că el este un bărbat. Ea a căutat să-l câștige, tot timpul cât a rămas la Petersburg, dar zadarnic.

Cavalerul D'Eon s'a înapoiat apoi în Franța, a luat parte la războiul de 7 ani, a fost rănit și făcut căpitan. Regele Ludovic i-a scris atunci: **„Mi-ai fost tot atât de folositor în haine de femeie ca și între acele pe care le porți de obiceiu."** Ca răsplată l-a trimis ministru plenipotențiar la Londra. Dar D'Eon căpătase mulți dușmani, din pricina favorurilor de care se bucura. In

DANSATOARE (Spaniolul Derkas)

Cel mai iubit costum al transvestiților

Anglia s'a răspândit despre el svonul, că ar fi o femeie travestită.

Dată fiind dragostea de rămășaguri pe care o au englezii, nu e de mirare că s'au angajat nenumărate pariuri, între cei cari susțineau: unii că D'Eon ar fi femeie, alții că ar fi bărbat. Patima rămășagului a câștigat chiar cercurile de jos ale poporului, în așa fel încât în cele din urmă o lămurire devenise imperioasă. Spre a câștiga siguranța, într'o bună zi, câțiva nerăbdători, sub conducerea unui bătăuș cunoscut, au pătruns în locuința lui D'Eon, au dat într'o parte pe servitori și au intrat în casă, unde au găsit pe cavaler — care în intimitate purta de preferință haine femeești — într'o costisitoare rochie de dimineață. Cu strigăte sălbatice, i-au cerut să se descopere în fața lor.

D'Eon nu și-a pierdut cumpătul, și-a apucat spada și a silit pe conducătorul acstor răzvrătiți un lungan cât toate zilele, să se bată cu dânsul, afară. Pentru că englezii sunt sportsmani, din fire, imediat cei de față sa udat la o parte și au veghiat ca duelul să fie cât mai cinstit. Lupta a început și, după câteva lovituri, rivalul cavalerului a fost atât de greu rănit, încât s'a prăbușit la pământ, cu toate că îmbrăcămintea de femie a cavalerului împiedeca mult pe acesta în mânuirea spadei.

„V'am arătat că sunt un bărbat", strigă D'Eon și șterse, cu o batistă de dantele, lama sa plină de sânge. „Scoateți pe acest om afară și cărați-vă de aici!" Impresionată, mulțimea s'a retras.

Intr'o zi, Regele George a găsit pe cavaler singur, în odaia reginei și a făcut pentru aceasta mustrări soției sale. Sophie Charlote însă nu s'a arătat de fel încurcată și a povestit că, mai de mult, cavalerul a fost în casa părinților ei, la Neustrelitz ca femeie și că s'a convins, că D'Eon, nu este decât o doamnă travestită. Regele nu s'a liniștit cu una cu două, ci a cerut printr'o scrisoare, regelui Ludovic, lămuriri asupra ministrului său plenipotențiar. Ludovic se găsia în mare încurcătură și — după sfatul Metresei sale de atunci, contesa Dubarry — a răspuns, spre a liniști pe monarhul gelos, că de fapt cavalerul D'Eon ar fi o femee travestită.

L-a chemat însă imediat din Londra și i-a acordat o pensie, obligându-l însă ca, de aci încolo, să poarte totdeauna haine femeești. Cavalerul s'a supus și s'a retras cu prietena sa Nadesda Stein, pe care o cunoscuse la Petersburg, unde învățase s'o iubiască și s'o prețuiască, mai întâi în locul său natal Tonnere, mai târziu la Londra.

JEANA D'ARC

Fecioara din Orleans

Când privim astăzi la viața acestui om deosebit, ne putem ușor lămuri pasiunea sa curioasă, pe câtă vreme contimporanii săi se aflau în fața unei enigme. D'Eon aparținea grupului de oameni, cari au o plăcere în purta haine contrare naturii lor.

Cea mai renumită transvestită dintre monarhi, a fost regina **Christina a Suediei,** fiica lui Gustav Adolf, care în tot timpul domniei ei a purtat mai mult haine de bărbat. Dânsa era un vânător îndrăzneț, călăria și trăgea cu pușca ca un bărbat, avea dese discuții filozofice, dar nu se pricepea absolut de loc, în lucrurile femeești.

Dintre alte figuri istorice, cu aceleași tendințe, vom mai aminti că **Jeana D'Arc, fecioara din Orleans,** din tinerețe încă se îmbrăca bărbătește iar la noi, **Ecaterina Teodoroiu,** care în războiu a simțit necesitatea să meargă alături de bărbați, la fapte vitejești, a purtat de asemenea, foarte bine, haine bărbătești.

Exemplele aduse aci pentru tendința erotică de travestire, înfățișează chipuri marcante și de valoare mare. Tendința aceasta există însă, desigur, la foarte mulți — chiar dacă într'un grad mic — și sunt numeroși acei cari nu se supun ei numai de teama ridicolului. Aceștia își pot învinge dorințele. Când se întâmplă însă ca o întâmplare oarecare în viață să aducă condițiuni speciale, tendința lor se manifestă în mod brusc și cei cari cunosc sufletul omenesc își pot explică acest lucru.

Relevând fenomenul transvestiției noi nu vrem să dăm o sentință împotriva celor cari îl prezintă, ci am încercat doar să explicăm, ceeace nu intră în cadrele obișnuite ale firei omenești.

Imitatorul american de femei, Barbette

Nou gen de record

Un naș care bate recordul. D-l P. P Ionescu-Junon, fondatorul și directorul proprietar al tipografiei „Gazeta Căsătoriilor." D-sa a cununat 56 de perechi și a botezat 27 de copiii, având astfel maximul de fini, respectabilul număr de 137. Aceasta în decurs de 8 ani de când apare Gazeta Căsătoriilor

EXPOZIȚIE DE CÂINI LA BERLIN

Bulldogg englez

Concursul literar al „Realitatei Ilustrate"

Când sapi groapa altuia

— de Iustin Ilieșiu —

(Urmare și sfârșit)

Gândurile sinistre îi tulburară liniștea și sufletul său era învolburat ca o mare furtunoasă. Era târziu. Din cerul negru se cerneau picuri reci de ploae. La intervale s'auzeau sunete de goarnă. Câte-o trăsură hodorogită spinteca pânza tăcerii și felinarele luptau cu agonia.

IV.

Eliza era foarte îngrijorată. Nu-și mai văzuse bărbatul într'o asemenea stare sufletească. Il privea întins pe pat, desfigurat la față, din ochi îi curgeau șiroae de lacrimi, avea febră, părul îi era în desordine și nu înțelegea ce i-se întâmplase. Nu scotea nici o vorbă și situația aceasta o făcea să sufere mai mult.

Pentru bărbatul ei ar fi fost capabilă să prindă zeii de piept, și să le ceară socoteală. Era doar unica ei nădejde, unica fericire, unica mândrie. Era îngrijorată și nu știa cum să-i ajute.

— Dinule, Dinule ce-i cu tine?

De-ar ști măcar ce-l doare? Ce însemnează încăpățânarea aceasta?

Tace, tace într'una, par'că și-ar fi pierdut rațiunea. Să alerge la un doctor? Dar nu-l poate lăsa singur, așa în miez de noapte...

Dinu gemu îngrozitor, parcă i-s'ar fi rupt baerile inimei.

Eliza alergă la patul bolnavului și-i pipăi pulsul.

— Ești bolnav, Dinule? Bolnav rău?

— Nu, Eliz.

— Unde-ai întârziat atât?

— In lume...

— Dinule ce ți-s'a întâmplat? Răspunde-mi, nu mă chinui. Liniștește-mă! Fiorii groazei îmi furnică prin corp și n'ai pentru mine nici un cuvânt de alinare?

— Sunt nebun, Eliz...

— Dinule, prostii... Mă 'nspăimânți... De ce? Te iubesc doar atât de mult...

Se apropie de el. Dinu o respinse ușor și căzu pradă unor bâigueli. Eliza veghea cu credință la căpătâiul bolnavului până în zorii zilei. Il îngrijea cu nețărmurită dragoste și n'a închis ochii toată noaptea.

Picuri de ploae răpăiau, căzând din streșini. Copacul tăcerii își scutura florile negre în camera scundă.

Târziu de tot, cocoșii spintecau lințoliul nopții, un clopot a început să geamă în turnul catedralei și lumina zilei, ca un uriaș fluture alb, bătea din aripi străvezii, la geamuri.

In curte se auzi sgomot de pași și în curând urmară bătăi puternice în ușă.

— Deschide!

— Cine, e?

— Procurorul.

Cheia se întoarse cu sunet ruginit în broască și în salon intrară trei domni.

— Sunt procurorul, doamnă — începu un domn elegant, blond și cu ochii scrutători.

— Și cu ce vă pot servi?

— Caut pe domnul Dinu Măgură.

Eliza se sprijini de masă, ca să nu se prăbușească. Presimțea ceva neabișnuit și-i dârdâiau dinții în gură.

— Soțul meu e bolnav...

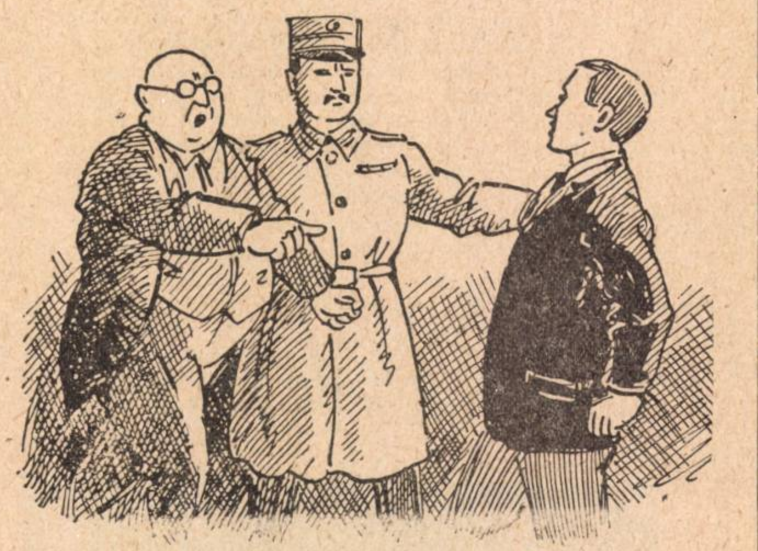
Procurorul nu mai dădu explicații. Intră deadreptul în dormitor și zărind pe Dinu, se îndreptă spre el:

— In numele legii, te somez urmează-ne!

Bolnavul deschise ochii, nedumerit și așteptând lămuriri.

— La ce oră v'ați întors ieri seară acasă?

— Nu știu. Târziu de tot.

— Dela banca „Dunărea" s'a furat un milion de lei prin spargere, la orele 11 din noapte. Sunt indicii serioase, că dumneata...

— Că eu ași fi spărgătorul — întrerupse Dinu — bine, vă rog dați-mi răgaz, să-mi iau hainele.

Eliza indignată de această bănuială încercă să protesteze:

— Dar dovezi, dovezi, domnilor?

— Sunt multe și grave.

Urmă o scenă mută. Eliza își duse mâna la inimă, ca să-i oprească bătăile și privea cu ură la reprezentanții forței publice, cari aveau să-i fure soțul, cine știe pentru câtă vreme.

Dinu zâmbea ca un copil blajin, era zâmbetul nevinovăției, zâmbetul purității. Cu toate acestea avea ochii triști, parcă un amurg mohorît și-ar fi sădit melancolia în ei. Reprezentantul parchetului însoțit de cei doi agenți perchezițională domiciliul și disperați că nu găsesc nimic compromițător, aruncară lucrurile în desordine prin colțurile casei.

Dinu șopti la urechea Elizei:

— Fii liniștită. Nu sunt vinovat. Adio.

Sărutându-i mâna plecă urmat de nepoftiții oaspeți.

Sărmana femee a rămas nenorocită, distrusă. Furtuna care o prevestise nu de mult, isbucnise. Femeile nu se înșeală în presimțirile lor. Nu-i păsa de ceeace va scrie presa, nici de comentariile publicului, deși falimentul cinstei e cea mai grea lovitură pentru o familie, care nu are altă armă de apărare.

Pentru salvarea soțului ei trebuiau însă fapte mari, fapte eroice. Ce putea o biată femee? Nu poți opri fluviul în curgerea sa cu o cunună de flori. Și totuși încerca totul pentru eliberarea lui.

Dar unde a întârziat ieri noapte, ce i-s'o fi întâmplat, de a sosit acasă bolnav, ca un om în agonie? Oare nu cumva o fi fost în adevăr pe la bancă?... Apoi revoltată de această bănuială spontană, isbucni mustrându-se:

— Nu, nu se poate! Dinu nu e laș, nu e hoț! E un om cinstit!

Gândurile îi răscoleau creerii ca niște pirați însălbăticiți.

Sub lovitura brutală a sorții stătea înmărmurită în mijlocul camerii. Intr'un târziu își despleti buclele mătăsoase și se aruncă în genunchi în fața icoanei din perete.

In momentul acela zări însă o hârtie mototlită pe padiment. O desfăcu și începu să citească. Era scrisoarea anonimă. Gândurile sinistre se topiră asemenea norilor și fruntea i-se însenină deodată ca cerul în primăvară, când roza aurora își scutură crinii peste văi. Ințelese totul:

— O, Dinule, Dinule! Sărman copil naiv!...

V.

Spre seară ediții speciale anunțară furtul săvârșit prin spargere la banca „Dunărea". Fantazia reporterilor era în plină activitate. Titluri cu literă grasă fluturau în mânile trecătorilor. Senzația era mare în oraș. Până în cel mai depărtat cartier se vorbea despre întâmplarea aceasta stranie.

In crâșma „La vadul hoților" lepra societății: pungașii, spărgătorii, apașii, haimanalele sorbeau vinul acru, scuipau des printre dinții galbeni și stricați, și citeau cu pasiune ziarele.

— Măi, fraților, ăla din chestie, casirul, e mai meșter decât noi toți la un loc.

— Ce lovitură sigură, bre — răspunse un altul.

— Ban greu, domnule, nu glumă — adause un al treilea.

— Și cutezanță mare, bă!...

— Unde s'a mai pomenit una ca asta!

— Mai adă un chil, jupâneasă, că doar n'om plânge pe conu Dinu... Să-i hie de bine!...

— Voinic tovarăș, țară! — sâsâi din gâtlej un al șaptelea.

Fumul de lulele era înecăcios și duhoarea de alcool serbezea fețele.

La o masă rotundă din fundul cârciumei, spărgătorul Lulu buchisea ediția proaspătă a „Avântului", clătina din cap a disperare și mormâi ca pentru sine:

— Murdară spargere!... De-ași fi știut dinainte planul lui conu Mișu, nu m'ași fi angajat. Păi, se poate atâta mârșăvenie, să bage la pușcărie pe casir, așa de dragul răsbunării. Și ce om Dinu ăla, zahăr! Ieri noapte mi-a întins tabachera și două sutare, și astfel îi răsplătesc eu bunătatea?

Pfui, bancher belit depe dracu, stai că-ți frâng eu gâtul!... Pentru o mie de lei a ta, să tac? Ba nici mă gândesc... Cine sapă groapă altuia cade singur în ea... Ți-o scădea ție burduhanul la dubă, cămătarule...

Lulu prins de fiorii remușcării era hotărât să denunțe pe director. Mila mijește și în sufletele acestor oameni ai nimănui, câteodată.

Goli cupa dintr'o dușcă, își șterse fruntea de sudoare și plecă spre casă. Se strecura pe străzi ca o fantomă și îngâna încet un cântec de haiducie, din alte vremuri.

*

A doua zi des de dimineață pandurul conduse pe Dinu a doua oră la interogator.

Mutenia lui îndârjea pe judecătorul de instrucție și-l îndrituia a crede că el e vinovatul.

— Situația dumnitale e extrem de gravă. Recunoaște că ai săvârșit spargerea și pedeapsa îți va fi mult mai ușoară.

— Ar fi o nebunie să recunosc ceeace nu am făptuit. De altfel îmi place să cred că stau în fața unei înscenări.

— Nu permit glumele, domnul meu, atâta vreme cât planează asupra dumitale bănueli.

— Un om nu poate fi condamnat fără de probe. Acuzele, bănuelile, nu mă neliniștesc.

— Dar a fost spartă numai prima ușa dela casă. A doua a fost deschisă cu cheia și cheia se afla în mânile dumnitale.

— Chei pot fi mai multe la fel.

Judecătorul de instrucție scoase din sertar un obiect de argint.

Dinu își recunoscu propria tabacheră și se întreba mirat ce legătură are aceasta cu spargerea și cum a ajuns aici.

— Cunoști tabachera aceasta?

— A fost a mea.

— De când n'o mai ai?

— De alaltăieri seară.

— Şi atunci?

— Nu mai pot răspunde. Motive de ordin familiar mă împiedică a da relaţii.

— Unde ai fost alaltăieri noapte? Martori ai?

— ?

— Răspunde!

In momentul acela uşa cabinetului judelui de instrucţie se deschise violent şi o dihonie de om îşi făcu apariţia. Dinu recunoscu în noul venit, cu faţa arsă de vărsat, pe spărgătorul Lulu.

Judele se înholbă la el şi urlă cu mânie:

— Aşteaptă afară, mojicule!

— Nu pot — răspunse Lulu — am să fac o destăinuire importantă în chestiunea spargerii dela banca „Dunărea."

Judecătorul tresări involuntar şi rămase cu gura căscată:

— Spune!

Lulu începu să vorbească. Huruia ca o moară hodorogită:

— Alaltăeri noapte bancherul Mişu Mandulea mi-a întins o bancnotă de o mie, m'a prins de braţ şi mi-a spus, că avem de spart o casă de bani, fără nici o teamă de a fi descoperiţi.

Ne-am îndreptat paşii spre banca „Dunărea" şi am intrat pe o uşă laterală. Am spart uşa casei, a doua a fost deschisă cu propria lui chee. o chee falsă, natural. Dupăce a luat mai multe pachete cu bancnote a închis uşa la loc şi ne-am depărtat. La despărţire mi-a strâns mâna şi mi-a spus:

— Nu ne-am cunoscut niciodată, băete, nu-i aşa?

— Nu, domnule director — i-am răspuns eu.

— Bate laba...

*

Pe faţa judecătorului trecu o umbră de lumină. Se însenină. In ochii lui Dinu se ţesu o pânză străvezie de lacrimi:

— Doamne, eşti milostiv, Doamne...

Viermii îndoelii nu mai rodeau în inima judecătorului, dar pentru lămurirea chestiunii mai puse câteva întrebări:

— Dar tabachera?

— Mi-a sărit din buzunarul vestei, pe când operam.

— De unde ai avut-o?

— Dela acest om, care este mai bun ca miezul proaspăt al pânei.

— Şi acum dece-ţi denunţi tovarăşul. Nu-i frumos ce faci!

— Ştiu! E însă omenesc, domnule jude... Remuşcarea îmi apasă inima. De ce să sufere un om nevinovat şi criminalul să se plimbe în automobil?

Lulu fu arestat şi înainte de a fi escortaţi în celule separate, Dinu îi şopti:

— Iţi mulţumesc, Lulule...

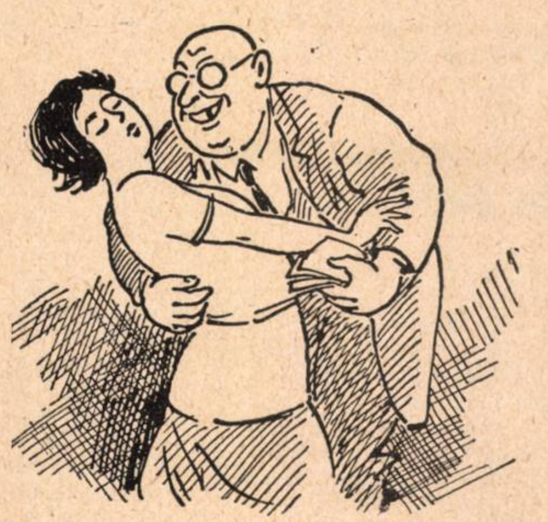
— Era de datoria mea să spun adevărul... N'o să iau asupra mea păcate de moarte pentru mia lui... Ba, ferit-a sfântul...

Paşii lor răsunară prelung pe coridoarele boltuite ale închisorii, parcă ar fi păşit prin liniştea unei cripte plină de spirite necurate...

VI.

Ornicul din părete bătu de patru ori. Tăcerea de piatră îşi măcina colbul prin unghere. Eliza citea un roman lângă cuptor şi-şi simţea inima parcă atârnând în piept, numai de-un fir subţire de aur, între vis şi viaţă.

Era neliniştită şi cu obrajii îmbujoraţi de griji. Câteva minute încă şi avea să urmeze actul din urmă al tragediei. Trebuie să fie tare, energică, şi totuş simţea un val cald de sânge cum îi sbucnea în artere, făcând-o să-şi piardă cumpătul, calmul.

Auzi paşi greoi în curte şi ca străpunsă de o săgeată sări şi-şi aranjă părul în oglindă. Se aşeză apoi la loc şi începu să plângă încetişor, trist.

Uşa salonului se deschise cu precauţie şi apăru figura greţoasă a bancherului:

— M'ai chemat, doamnă...

— Să stăm de vorbă...

— Eşti tot tristă?

— Ce întrebare...

— Vezi ce încăpăţinată eşti. Vin a treia oară la d-ta de când l-au arestat pe Dinu, ţi-am promis eliberarea lui, intervenţia la judecătorul de instrucţie, retragerea acuzei, demascarea adevăratului vinovat, şi tot nu te-ai decis încă...

— Nu pot, nu pot, nu pot. De cât să-mi înşel bărbatul, mai bine mă sinucid...

— Sărmană porumbiţo, ce naivă eşti. Bărbatul tău n'are s'o afle niciodată. Eu sunt un caracter în privinţa aceasta... Ehei, pe câte femei n'am fericit eu?

— Numai mie îmi sapi groapa...

— Elizo, fii cuminte, fii bună, simpatizează-mă, şi vei avea totul, bogăţie, lux, aur, mătăsuri...

Eliza începu să-şi frângă mânile:

— Intreagă bogăţia mea e Dinu.

— Iţi sunt ca un părinte Eliz, ascultă-mă.

— Frumos. Mersi de aşa părinţi. De altfel eu n'am avut nevoe de mila dumnitale. Pentru cele câteva mii de lei pe lună, au muncit cum n'au muncit altele.

— Aceasta nu-i destul. Alte femei muncesc la fel, dar nimenea nu le primeşte în slujbă numai pentru munca ce o desfăşură la birou... sunt bune, mai conciliante... Interese superioare...

— Da, prostituarea...

— Nu! E vorbă de dragoste. Dacă nu te-aş iubi n'aşi insista.

— N'am nevoe de dragostea dumnitale. Iţi cer însă un ultim sprijin. Scapă-mi pe Dinu, şi apoi vom mai vedea, vom mai vorbi... Dar nu, ce vorbesc prostii... Dinu e nevinovat. E un om moral, e un om cinstit.

— Şi cu toate acestea au să-i putrezească oasele în temniţă, dacă n'ai să cedezi.

— Adevăratul făptuitor se va descoperi cât de târziu.

— Niciodată!

— Cum? Dacă recunoşti că nu el a săvârşit spargerea, dece ai făcut denunţul bănuindu-l?

Bancherul crezând că o va intimida, răspunse:

— Eu l-am arestat eu îl pot elibera...

— Şi de ce l-ai arestat?

— Ca să te am, să fii a mea... Imi stătea în cale piedică. M'am răsbunat. Dar nu sunt om rău, Eliz. Poftim milionul! Eu l-am furat de astăzi e al tău, iubeşte-mă, şi-ţi voi elibera şi bărbatul...

Bancherul se apropie' aruncă un vraf de bancnote pe masă şi încercă s'o sărute.

Eliza într'o supremă isbucnire de revoltă, se smulse din braţele pătimaşe ale directorului şi plesnindu-i o sdravănă palmă peste gura însătoşată şi sbârcită, îl scuipă în faţă:

— Pfui, hoţule, laşule, brută!...

Bancherul rânjind ca o fiară de spaima femeei se aruncă din nou asupra ei şi ca un tigru înfuriat îi încleştă sânii căutând s'o necinstească cu orice preţ. Işi pierduse judecata şi nu-i mai păsa de urmări.

In momentul acela uşile dela cele două dulapuri se deschiseră ca la un singur semn şi apărură cei doi agenţi ascunşi acolo din ordinul procurorului.

— Domnule director, în numele legii, eşti arestat!

Bancherul se opri prostit, cu braţele spânzurate în aer şi bale galbene începură a i-se prelinge prin cutele buzelor. Nu mai înţelegea nimic. Inholba ochii şi-şi scrâşnea măselele. Nu se putea clinti din loc, parcă s'ar fi prefăcut într'un stan de piatră, parcă îi erau tăiate picioarele din încheeturi. Nişte ciocane de argint îi băteau în tâmple, şi scăfârlia parcă-i suna ca un hârb gol.

Işi simţea puterile sleite. Era demascat. Se trădase singur. Ce dobitocie! Avea să urmeze ruşinea, ruşinea vecinică...

Nouri de furtună îi treceau prin creer şi înainte de a putea fi oprit, cu iuţeala fulgerului, îşi scoase browningul şi trase de cocoş. O detunătură înfundată şi bancherul căzu grămadă ca o vită înjunghiată, în abator.

Sânge negru îi izvorea din piept şi din gură şi horcăia în convulsiuni dureroase.

Mai făcu o supremă sforţare, şi-şi înholbă ochii sgâiţi, spre Eliza:

— Femee nemernică! M'ai vândut! Ţi-ai jucat bine rolul! Aruncămi cadavrul corbilor, ce-mi pasă! Fii blestemată!...

Sângele se închiegase în rana vânătă şi cadavrul bancherului fu transportat la morgă.

*

Incă în aceeaşi seară Dinu fu eliberat şi peste două săptămâni era numit director la banca „Dunărea", în locul rămas vacant.

Iustin Ilieşiu.

Concursul literar

Dintre cele 9 bucăţi alese la concursul literar al „Realităţii Ilustrate", a fost premiată nuvela d-lui Iustin Jlieşiu din Cluj: „Când sapi groapa altuia".

Vom mai publica — după hotărîrea sorţilor — incercările d-lor „Nicol": „Dragoste năpăstuită" şi Radianov George Iaşi: „Monstrul". Acestea vor apărea, pe rând în revista noastră.

(14) J. H. Rosny

Roman din timpurile preistorice tradus de N. C.

PARTEA II.

CAPITOLUL VI.

In căutarea lui Gaw

SPRE a regăsi pe Gaw, trebuia mai întâi să se întoarcă către tabăra Mâncătorilor de Oameni. Mergea mai încet. Il ustura umărul, sub frunzele de salcie, pe care și-le lipise pe rană; îi vâjia capul: simția durere în locul unde îl atinse măciuca, și era foarte abătut văzând că, după ce cucerise Focul, însărcinarea lui rămânea tot atât de grea și tot atât de nesigură. Ajunse astfel la capătul făgetului, de unde, împreună cu tinerile sale ajutoare, văzuse mai întâi tabăra Kzamilor. Atunci un jar roșu făcea să păliască strălucirea lunii, care se ridica pe cer; acum, câmpul era posomorât, tăciunii, împrăștiați de Naoh, se stinseseră cu toții, lumina de argint nocturnă se așternea deasupra oamenilor nemișcați și a lucrurilor; nu se auzia decât vaetul întrerupt al unui rănit.

Naoh, întrebându-și fiecare simț al său, căpătă siguranța că urmăritorii nu se înapoiaseră. Merse spre tabără: vaetele rănitului încetară; se părea că acolo nu mai sunt decât cadavre. De altfel nu zăbovi mult; merse în direcția pe unde era Gaw la început, și regăsi urma. Mai întâi ușor de urmat, fiindcă era întovărășită de pașii numeroși ai Kzamilor, și aproape în linie dreaptă, mai apoi ea se îndoia, se rotia printre movile, revenia de unde a plecat, străbătea niște mărcinișuri. O mlaștină o tăie dintr'odată: Naoh nu o putu prinde iar, decât la cotitura țărmului, încă umedă ca și cum Gaw și ceilalți ar fi fost uzi de apă.

In fața unei pădurici de sicomori, Kzammii de sigur că se împărțiseră în mai multe cete. Naoh izbuti să găsiască direcția favorabilă ,și merse încă vre-o trei sau patru mii de coți. Dar atunci să se opriască. Nouri grei înghițiau luna ,iar aurora nu se lămuria încă. Fiul Leopardului se așeză la rădăcina unui sicomor, care creștea de zece generații de oameni, Fiarele isprăviseră vânătoarea, animalele de zi nu mișcau încă, ascunse în pământ, în văgăuni, în scorburile copacilor, sau printre ramuri.

Naoh se odihni; câteva picuri din timpul etern se scurseră prin viața trecătoare a codrului. Apoi o lumină rece începu să se răspândiască de pe o coamă de copac pe alta. Zori de toamnă greoi ca morții, înfrigurau frunzele firave și cuiburile părăginite, mânând înaintea lor un vânt ușor, care părea suspinul sicomorilor. Naoh, în picioare, în fața luminei, palidă încă, ca și cenușa albă a unei vetre, mâncă o bucată de carne uscată, se plecă la pământ, și reîncepu să caute urma Ea îl duse mii și mii de coți. Eșind din pădure străbătea o câmpie de nisip, unde iarba era rară și vlăstarii pipernicițí, ocolea prin niște pământ, unde trestiile roșii putreziau la marginea mlaștinilor; se urca pe un deal și se strecura printre movilițe; în cele din urmă se opria la marginea unui râu, pe care cu siguranță că Gaw îl trecuse. Naoh îl trecu la rândul său, și după cercetări îndelungate, descoperi că două urme de Kzammi se îndreptau în acelaș loc: Gaw putea să fie înconjurat!

Atunci, Voivodul se gândi că ar fi bine să-l lase în voia soartei pe fugar, ca să nu primejduiască, pentru o singură existență, viața sa, aceea a lui Nam și aceea a Focului. Dar urmărirea îl îndârjia, frigurile îi svâcniau între tâmple, și nădejdea se încăpățina, cu orice preț; îndura încă și antrenarea lucrului început.

In afară de de cele două cete de Kzammi, al căror vicleșug Naoh trebuia să-l recunoască, se cuvenia să se teamă și de ceata care urmărise pe Nam și care, după atâtea ocoluri, de bună seamă că avusese vreme să își aleagă o poziție prielnică. Dacă nu cumva se va fi împărțit chiar în grupuri învăluitoare. Increzător în iuțeala lui cea mare și în viclenia sa, Fiul Leopardului urmări, fără să șovăiască, urma lui Gaw, de abea oprindu-se, spre a cerceta zarea.

Ținutul devenia tot mai dur: granitul apărea sub huma săracă și de culoare albăstrie; apoi se ivi o colină râpoasă, pe care Naoh se hotărî să o suie, căci urmele erau acum destul de proaspete, ca să poată nădăjdui că din vârful ei să zăriască chipul lui Gaw, sau o parte dintre urmăritori. Nomadul se strecură printre ierburi, și ajunse sus de tot, pe colină. Scoase un strigăt slab: Gaw se ivise tocmai pe o fâșie de pământ roșu, pământ de minium, care părea stropit cu sângele unei turme nenumărate.

Dinapoia lui, la o mi de coți, oamenii, cei cu trunchiuri înalte și cu picioare scurte, înaintau în ordine; către miazănoapte o a doua ceată năvălia. Insă, cu toată durata urmăririi, fiul Saigei nu era prea istovit; Kzamii trădau o oboseală cel puțin deopotrivă cu a sa. Tot timpul nopții lungi de toamnă, Gaw nu fugise în galop, decât spre a se feri de curse, sau spre a neliniști pe dușmani. Din nenorocire, manevrele Kzamilor îl rătăciseră; el se îndrepta acum la întâmplare, fără să mai știe dacă mergea spre apus sau spre răsărit de stânca, unde avea să întâlniască pe Voivod.

Naoh a putut să vadă toate peripețiile urmăririi. Gaw alerga către o pădure de pini, din spre miazănoapte răsărit. Prima ceată îl urma, alcătuind o linie, frântă, care tăia retragerea, pe o lungime de o mie de coți. A doua ceată, care năvălia dela nord, începea o mișcare de învăluire, așa fel încât să ajungă în pădure, în acelaș timp cu fugarul: dar, pe câtă vreme acesta va veni prin sud-vest, ei trebuiau să sosiască pela răsărit. Situația aceasta nu era desnădăjduită și nici chiar cu totul defavorabilă, numai dacă fugarul s'ar fi abătut către nord-vest de îndată ce se găsia la adăpost. Sprinten, i-ar fi fost ușor s'o ia cu mult înainte și dacă Naoh l'ar fi ajuns atunci, ei puteau să se îndrepte către Marele Fluviu.

Dintr'o aruncătură de ochi, Voivodul văzu care este calea prielnică: era o întindere mărăcinoasă, unde se putea ascunde și care-l ducea până în dreptul pădurii, către apus. Se și pregătia să coboare dealul, când o întâmplare nouă, cu mult mai gravă, îl făcu să tresară: o a treia ceată apărea, de data asta la nord-vest. Gaw nu mai putea să înlăture încercuirea Kzammilor, decât fugind cu cea mai mare iuțeală, către apus. Părea că nu are conștiință de pericol și mergea în linie dreaptă.

Incă odată Naoh șovăi, între nevoia de a salva Focul, pe Nam și pe sine, și între îndemnul de a ajuta pe Gaw; încă odată se supuse puterii misterioase, care împinge pe om și pe animale să urmăriască lucrul început. Fiul Leopardului, după ce cuprinse cu vederea tot ținutul, fixându-și în minte toate particularitățile, coborî dealul.

O luă dealungul mărăcinișului, pe la marginea din spre apus. Apoi, o luă deacurmezișul printre ierburile înalte, albastre și roșcate și fiindcă iuțeala sa întrecea cu mult pe aceea a Kzammilor și a lui Gaw, cari își cruțau răsuflarea, ajunse în fața pădurii, mai înainte ca fugarul să intre în ea.

Acum, trebuia să-i arate prezența. Imită boncănitul cerbului, repetându-l de trei ori: era un semn obișnuit Ulhamrilor. Dar distanța era prea mare, Gaw poate ar fi auzit semnul în altă vreme: dar obosit, cu atenția încordată către urmăritori, chemarea îi scapă.

Atunci, Naoh se hotărî să apară: Țâșni din ierburile înalte, veni în fața dușmanilor și scoase strigătul de războiu. Un urlet prelung, repetat de cetele Kzammilor, cari veniau la apus și la răsărit de pădure, străbătu în spațiu. Gaw se opri, tremurând din glezne până în creștet, de bucurie și de uimire, — apoi, cu toată iuțeala, alergă către Fiul Leopardului. Acesta, sigur de acum că va fi urmărit, alerga în direcția prielnică. Dar cea de a treia ceată a Kzammilor, înțelegând manevra, schimbase și dânsa calea și năvălia, ca să taie retragerea în vreme ce primii urmăritori veniau cu toată iuțeala, într'o direcție paralelă cu aceea a fugarilor. Aceste manevre izbutiră: drumul către apus se găsi ocupat deodată de către Kzammi și de către un masiv stâncos, aproape inaccesibil, și era cu neputință abaterea către sud-vest, unde războiului formau un semicerc.

Fiindcă Naoh conducea pe Gaw direct către stâncă. Kzammi strângând înlănțuirea lor, scoaseră un strigăt de triumf; mai mulți ajunseră până la 50 de coți de Ulhamrii și aruncară sulițele. Dar Naoh trecând o fâșie de mărăciniș, ducea pe tovarășul său printr'o trecătoare pe care o văzuse din vârful dealului.

Kzammi urlau; unii se strecurară la rândul lor, până la trecătoare; ocoliră stavila.

Intre aceastea, Naoh și Gaw alergau, cu toată iuțeala; dacă pământul n'ar fi fost atât de accidentat, ar fi putut s'o ia cu mult înainte. Când eșiră de cealaltă parte a masivului stâncos, trei Kzammi veniau din spre miazănoapte și trăiau retragerea. Naoh ar fi putut să se abată în spre miazăzi; dar sgomotul tot mai mare al urmăririi: înțelese că din partea aceea fuga lui ar fi fost de asemenea oprită. Orice șovăire însemna moartea.

Se năpusti drept asupra celor cari sosiau, într'o mână cu ghioaca și în cealaltă cu barda, în vreme ce Gaw apuca țeapa. De teamă de a nu lăsa pe Ulhamrii să le scape, cei trei Kzammi se împrăștiaseră. Naoh dădu buzna asupra celui care se afla spre stânga sa. Era un războinic foarte tânăr, sprinten, care ridică barda spre a se apăra de atac. O lovitură de măciucă îi smulse arma; o a doua lovitură îl doborî.

Ceilalți doi mâncători de oameni se năpustiseră asupra lui Gaw, socotind că-l vor putea prăpădi destul de repede, ca să-și poată uni forțele împotriva lui Naoh. Tânărul Ulhamru aruncase o suliță și rănise, dar slab, pe unul dintre agresori. Mai înainte de a putea lovi cu țeapa, fu atins la piept. O săritură grabnică înapoi și în urmă un salt pieziș îi

Salvați pe un nevinovat dela moarte!

Rezultatul concursului nostru

Concursul nostru din luna Ianuarie s'a bucurat de o pri- mire entuziastă printre citi- torii: Am primit la redacție peste 350 0de răspunsuri și spre lauda inteligenților no- știi concurenți trebuie să ob- servăm că cea mai mare par- te a găsit soluția justă. Ro- bert Gray nu putea fi salvat decât prin întreruperea cu- rentului electric.

Din păcate cei mai mulți dintre concurenți s'au pripit să trimită răspunsul găsit fă- ră să dea suficienta atenție detaliilor. Condiția concursu- lui era ca Robert Gray să fie salvat și aceasta trebuia fă- cut, continuându-se pove- rea începută de noi. Foarte puțini și-au luat răgazul s scrie sfârșitul nuvelei. A primit chiar 10 până la so telegrame, cititorii că vor avea mai multe de a fi aleși, dacă vo mii cari să răspun Dintre cele pe răspunsuri am mătorul, trim **nulescu,** *Cra*

„Secretaru'

din gură.

erau tre eu eram angajat pe Rolce Hudson. Lucram r nouă ore pe zi și 1 dollar pe ceas. pe ora 7 când am in- nă spre a prelua dela co- de noapte lucrul. Infăți- mului necunoscut care toc- șia din uzină m'a izbit. Era m tânăr, complet desfigurat, încât aproape fără voie m'am apropiat de dânsul și l'am întrebat:

— Ce vi-s'a întâmplat, Domnule?"

— Il omoară, îl omoară! Și e ne- vinovat! — a îngâimat ca dus de pe lume, cel pe care l-am acostat. Și mi-a arătat hârtia pe care-o ținea în mână.

Afacerea Robert Gray făcuse mul- tă vâlvă în orașul american și ști-

am că în ziua aceea urma să fie execuția Citind decretul guvernato- rului, n înțeles imediat situația și, apucad pe secretar de braț l-am târît upă mine, până la distribui- toru electric, unde imediat am în- trerupt curentul.

— Dacă n'a fost încă executat, — am spuseu uitându-mă la ceas — atunci Roert Gray e salvat. Voiu aștepta ai, până când dumneata îmi vei efona că pot res ... le- gătura. minut. Fața Era ore fără până atunci pă- secret lui — ca fără viață, — se rea autom clipă. Imi strânse insi i fiere și, părăsind în gra- cu electrică, se sui în auto- plecă cu decretul guverna-

zece minute fui chemat la secretarul guvernatorului că pot restabili legătura. ert Gray fusese salvat și mă ru- să vin, spre a-mi mulțumi per- nal.

Am plecat la închisoarea, unde urma să aibe loc execuția și, în can- celaria directorului, am găsit adu- nată lume multă.

Secretarul guvernatorului m'a re- comandat lui Robert Gray cu vor- bele:

— Iată salvatorul dumitale! Și totodată salvatorul meu, căci vă asigur, Domnule Profesor, că n'aşi fi putut suporta mustrările de con- știință!

Profesorul Robert Gray, cu lacri- mile în ochi, mi-a mulțumit și adre- sându-se apoi celor din jur le-a spus:

„Vă rog Domnilor să comunicați revistei „Realitatea Ilustrată" că d-sa mi-a salvat viața și deci i-se cuvine premiul de o mie de lei."

* * *

Imediat ce domnul Dinule- scu ne-a comunicat această dorință a profesorului Robert Gray, noi ne-am executat.

Pentru celelalte premii — după cum am anunțat dela început — vor hotărî, sorții. Rezultatul general îl vom da în numărul viitor, când vom publica și numele tuturor a- celora cari au trimis soluțio- nări exacte.

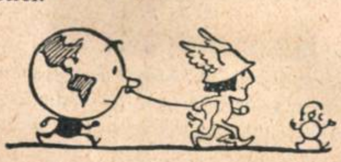
îngăduiră să se pună în apărare. Pe când unul dintre Kzammi ataca din față cu iuțeală, cellalt căuta să-l lo- viască pe dindărăt: Gaw ar fi căzut, dacă Naoh nu sosia. Măciuca uriașe se prăbuși cu sgomotul unui copac, care se prăvălia, un Kzamm trozni și se rostogoli; cellalt se retrase, că- tre o ceată de războinici cari venind din spre miazănoapte, înaintau cu toată iuțeala.

Dar era prea târziu. Ulhamrii scă- pau de strânsoare; ei alergau către apus, dealungul unei căi, unde nici un dușman nu le mai opria trecerea; cu fiecare săritură câștigau din drum. (Citiți urmarea în nr. viitor)

Șeful: „Ce-ți-a spus domnul Po- pescu când ai fost la el?"

Funcționarul: „Spunea că dacă mai vin odată o să-mi rupă oasele, și o să mă arunce de pe scări."

Șeful: „Să te duci imediat acolo și să-i spui că nu merge cu mine astfel!"

Târgul internațional din Lyon

Domnul Conte Gustav de Laigue, Consulul Franței pentru Ardeal ne comunică următoarele: Și în anul acesta ca în toți anii, în prima zi de Luni a lui Martie se deschide la Lyon târgul Internațional de Mostre. Incepând dela 5 Martie 1928 va dura până la 18 ale aceleași luni. Se vor prezenta în anul acesta patru mii de industriași și târgul va avea toate produsele industriei franceze. La acest târg sunt reprezentate 20 de țări

Palatul târgului din Lyon un aspect al fațadei

O galerie în grupul de obiecte de artă

Fiind nevoiți să apărem într'un număr mai redus de pagine ca de obiceiu, am lăsat pentru numărul viitor publicarea paginei concursului de copii.

Spre a satisface pe numeroșii cititori cari ne-au solicitat amânarea acestui concurs, am hotărît să lăsăm deschisă rubrica și să primim fotografii spre publicare, până la 1 Aprilie a. c., pentru ca premiile ce se vor acorda să fie totodată și daruri de paști pentru copiii aleși.

Monstruozitățile*)

Degenerații inferiori

de Dr. Omega

Grupa degeneraților inferiori cuprinde idioții și imbecilii. In ceeace privește infirmitatea mentală, acești opriți în desvoltare cu însemnat deficit intelectual, o reprezintă în gradul cel mai înaintat.

Servindu-se de criterii psicologice, evolutive și sociale, oamenii de știință i-au clasat în felul următor:

Idioții n'au de loc sau aproape de loc atențiune; nu vorbesc sau, aproape nu vorbesc; când sunt adulți au mentalitatea unui copil de trei ani, nu sunt în stare să se ferească singuri de cele mai obișnuite pericole materiale: foc, apă, etc.

Imbecililor nu li-se poate deștepta și fixa cu ușurință atențiunea, iar de e deșteptată se obosește repede; vocabularul lor oral e redus și fără sintaxă, cel scris e rudimentar; imbecilii când sunt adulți au mentalitatea unui copil de șapte ani; pot să se ferească de pericolele materiale, dar nu sunt în stare să se îngrijească de cele trebuincoase lor.

Părinții de acelaș sânge, alcoolici, sifilitici, isterici, epileptici, alienați

Tip de idioată

vor naște mai totdeauna copii idioți. Idoția, însă poate surveni și în timpul nașterii prin o prea mare apăsare asupra capului; sau, după naștere în urma diferitelor boli infecțioase și intoxicațiunilor, mai ales la ceice au o ereditate mult încărcată; de asemenea poate fi datorită și loviturilor asupra capului. Sunt două categorii de idioție: completă și imcompletă. Când e completă, copilul se naște cu viții de conformație craniană însemnate, e îngrozitor la vedere, lipsit de unele simțuri, și mai ales de vedere, de câte ori i se dă să sugă, trebuie să fie mereu învățat, saliva i se scurge continuu din gura-i căscată, nu trăesc mult.

In caz de idioție incompletă, fizionomia idiotului poate exprima tristețea și bucuria, alteori e lipsită de mimică, prezintă o inerție a mimicii, o amimie, de obiceiu, însă, mușchii feței se contractă automat prin imitație sau atavism, desemnând o mimică arbitrară; idiotul poate fi învățat să mănânce singur și să ro-

Șapte frați și surori idioți.

stească cuvinte rudimentare: numele și vârsta lui. Acești idioți au oarecare aptidudini artistice, dar necultivabile. La pubertate au înfățișare de copii, mai ales mâinile le sunt micuțe, prezintă ticuri și uneori rumegă, deseori sunt epileptici.

Sunt lipsiți cu totul de sentimente în locul acestora instinctele sunt atotputernice, mai ales cel sexual, ceeace îi determină să fie pederaști și să se masturbeze fără rușine oriunde s'ar găsi; perverși sexuali, își arată organele genitale în fața celor de sex contrar și, ca să aibă o mai mare plăcere, caută locurile unde lumea e mai mult adunată, astfel se desgolesc în biserică sau pe stradă. Au instinct de conservare. Sunt violenți, uneori de o violență bestială, cântă strigă, vociferează și mușcă pe cine le iese în cale; sau înjuriindu-se pe ei înșiși se lovesc singuri, își rup obrazul cu unghiile și se mușcă de mână, de degete; altădată sfărâmă obiectele ce le sunt la îndemână, rup tot ce găsesc.

Evacuarea de urină și fecale se face la cei mai mulți în mod involuntar.

Esquirol — celebru medic alienist francez, mort în 1840 — a zi cu drept cuvânt: „Dementul e lipsit de bunurile de care se bucura altădată un bogat devenit sărac; idiotul a fost totdeauna în nenorocire și în mizerie.

De multeori auzim strigându-se „idiot" unui individ care nu corespunde întru nimic cu descrierea de mai sus; cu toate acestea termenul e just, căci, deși individul ocupă un loc, de multeori, de seamă în societate, este un idiot prin moralitate. După cum sunt idioți prin inteligență, tot așa sunt și idioți prin voință. Idioți ai voinței, zice Ribot. Aceștia sunt cuprinși de nebunie morală, sunt perverși; inteligența le e normală, doar voința le lipsește. Sclavi ai instinctelor și ai pasiunilor lor, sunt nestatornici, neatenți, nu-și pot aduna gândurile asupra unui lucru de ispravă, nu's în stare să ducă la bun sfârșit o acțiune onorabilă, nu pot să facă o faptă bună; când, însă, instinctul îi îndeamnă la ceva rău, întreaga lor inteligență într'un acord perfect acționează simultan pentru ca răul să se realizeze, atunci sunt statornici, atenți, perseverenți, căci oricât de urâtă, de imorală, de monstruoasă ar fi fapta pe care se străduesc s'o îndeplinească, ei nu o văd; fiind prinși în angrenajul pasiunilor lor avântate numai spre rău.

Imbecilii, puternici mai întotdeauna, au uneori maxilarul eșit, ochii mici și fără expresiune adesea se uită cruciș — strabism. Fizionomia lor neinteligentă poate fi sau brutală, sau să arate o mulțumire de sine prostească, sau să nu ne spună nimic, atomă. Emoțiunile lor fiind numai de ordin inferior, organic, — cele superioare intelectuale lipsindu-le — mimica lor va fi deasemenea inferioară; plăcerea sau durerea fizică se va arăta în jurul gurei; fruntea și înconjurul ochilor nu vor avea aproape nici o cută, nici o linie schimbată, căci aceste părți superioare ale feței sunt adaptate pentru emoțiunile, sentimentele superioare.

Regii de odinioară își alegeau [illegible]ăricii, dintre imbecili, căci [illegible] alienați mentali, cu o inte[illegible] mărginită, au o memorie [illegible]esvoltată, ceace îi ajută ca să [illegible] cu ușurință în fața celui mai [illegible] povestitor amănunte pre[illegible] [illegible]iața societății în care au [illegible] de această calitate, mai [illegible] spirit vioiu, ei răs[illegible] orice întrebare și, [illegible] lor, reușesc să

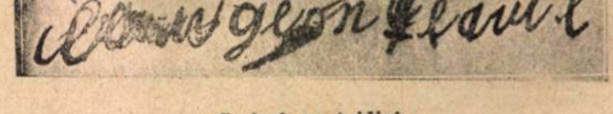

Tip de imbecil

răspundă prin întrebări cu oarecare finețã și prin răspunsuri la timp pe orice convorbitor care caută să-și cumpănească bine cele ce vrea să spună. In discuțiuni imbecilii au totdeauna ultimul cuvânt.

Inzestrați cu aptitudini artistice, de multeori, strălucitoare, ei sunt mai ales buni muzicanți. Unii îmbrăcați foarte elegant, dansează minunat, și de n'ar fi ei — doamne și domni imbecili — cele mai multe baluri ar fi lipsite de fast.

Față de societatea în mijlocul căreia se găsesc unii imbecili sunt indiferenți, și fără să le pese de nimeni și de nimic fac totul automat; alții în stare de o viață socială sunt afectuoși, dar afecțiunea lor e de o calitate inferioară, căci e mai mult

Scrisul unui idiot

*) Vezi și articolul din numărul precedent al revistei „Realitatea".

o slăbiciune, ei legându-se sufleteşte de tot ce-i încorjoară, oameni şi animale: o imbecilă, păzitoare de gâşte, plângea după fiecare gâscă tăiată pentru masă şi refuza să mănânce din ea. Deseori sunt negativişti — nu fac niciodată ceeace le spui să facă —, dar pot fi violenţi, impulsivi, erotici, violatori, incendiari şi ucigaşi.

După cum am văzut unele calităţi ale lor pot să ascundă la prima vedere multele lor lacune intelectuale şi mai ales morale. Cel mai sigur criteriu de cunoaştere e scrisul.

Temelia vorbirei scrise fiind noţiunile abstracte, imbecilul „nu e în stare să transforme percepţiunile în

Desemnul unui imbecil, voind să reprezinte Leul de Belfort

simboluri abstracte şi convenţionale. "Abstracţiunile îi sunt inaccesibile. Nu e în stare să formeze noţiuni complexe. Imbecilul nu percepe, nu fixează, şi nu reţine decât faptele elementare."

Cea mai mare parte, se dedau la excese alcolice şi sexuale, şi la pederastie, se masturbează în ascuns, sunt leneşi, lacomi, creduli, fricoşi, mincinoşi, vanitoşi, suărăcioşi, revoltaţi şi nedisciplinaţi. Numărul imbecililor internaţi e mult, inferior numărului imbecilior liberi.

Bibliografie: Régis: Précis de psychiatrie; Prof C. I. Urechia: Curs de psihiatrie; I. Rogues de Fursac: Manuel de Psychiatrie; Dide et Guiraud: Psychiatrie du médecin praticien; J. Grasset: Demifous et demiresponsables; G. Dromard: La Mimique chez les Aliénés; Ph. Chaslin: Semiologie et clinique mentales; Th. Piderit: La Mimique et la Physiognomonie; Galtier et Boissiére: Larousse médical illustré.

Consultaţiuni medicale

Pentru pecingine: spălaţi-vă cu apă sărată — 8 grame sare la 1000 gr. apă — şi cu săpun de gudron; atingeţi apoi pecinginea cu soluţiunea lui Debay, care se compune din:

Nr. I. — Iod; Iodură de potasiu aa 15 gr.; Apă distilată 80 gr.

Nr. II. — Sulfură de potasiu lichidă 1 gram; Apă distilată 6 gr.; Esenţă de lămâie QS.

Luaţi două părţi din Nr. I. şi o parte din Nr. II, amestecaţi-le, filtraţi, apoi din filtrat luaţi şi atingeţi pecinginea.

Dacă peste 10—15 zile nu obţineţi un rezultat satisfăcător, puneţi pe pecingine din pomada următoare:

Vaselină 20 gr.; Rezorcină 0,30 gr. Tinctură de benjoin XII picături. sau din:

Olei de migdale dulci 20 gr.; Tinctură de iod 10 picături.

In fine, dacă pecinginea e rebelă la aceste tratamente, atunci după ce aţi întrebuinţat loţiunile pe care vi le-am recomandat, puneţi în fiecare seară din pomada următoare:

Acid salicilic; Turbith mineral aa 1 gr.; Camfor 0,50 gr.; Sulf precipitat 3 gr.; Vaselină 30 gr.

Dacă pielea e prea iritată puneţi din pomada:

Ectogan 2gr.; Lanolină 5 gr.; Vaselină 15 gr.

Pentru panglică: rugăm a ne indica vârsta celui ce sufere; totdeodată ne permitem a vă atrage atenţiunea că e mai prudent să daţi „eliminat", spre examinare fie la un laborator medical, fie la un farmacist. Numai pe diagnosticul dv. nu ne putem bizui pentru a vă recomanda otrăvurile necesare expulzării viermilor intestinali.

Timid, Ploeşti. — Ne cereţi „ceva contra timidităţii", dar nu ne daţi nici o lămurire, nici un amănunt.

De câţi ani sunteţi?

Ce ocupaţiune aveţi?

Ce studii aţi făcut?

Părinţii dv. au suferit de vre-o boală?

Câţi copii sunteţi? Câţi au murit şi de ce?

De ce boli aţi suferit ?

La ce vârstă aţi început viaţa sexuală?

Aţi dus o viaţă sexuală normală?

Sunteţi însurat? Câţi copii aveţi?

Cum vă îndepliniţi datoriile conjugale?

Sunteţi băutor de alcool? Fumător?

De când aţi observat că sunteţi timid?

Aţi fost totdeauna?

Ce înţelegeţi prin **timiditate?**

Inţelegeţi lipsa de încredere în sine, deci pe româneşte: sfiala?

De când cunoaşteţi cuvântul „timid"?

Aţi băgat de seamă că vi s'a schimbat caracterul?

Ce anume v'a atras atenţia mai mult că nu mai sunteţi ca altădată?

Ce fire aveaţi când eraţi mic?

De cine vă amintiţi mai cu drag dintre părinţi şi dintre fraţi, surori şi rude, şi de ce?

Ce bucurii aţi avut?

Ce necazuri aţi suferit?

Faţă de cine vă simţiţi timid?

Cum vă simţiţi în cerc intim?

Sexul persoanelor are influenţă asupra timidităţii dv.?

Vă recunoaşteţi vre-o însuşire bună?

Vă cunoaşteţi defectele ?

Aţi fi în stare să ni le spuneţi?

Vă credeţi apt pentru un lucru de ispravă?

Aveţi continuitate în muncă?

Aceste întrebări nu sunt limitate. Dacă am continua am umple revista „Realitatea"; rostul lor e doar ca să vă arate cam cum să vă analizaţi singur, pentru ca apoi să puteţi să ne scrieţi amănunţit.

„Realitatea"

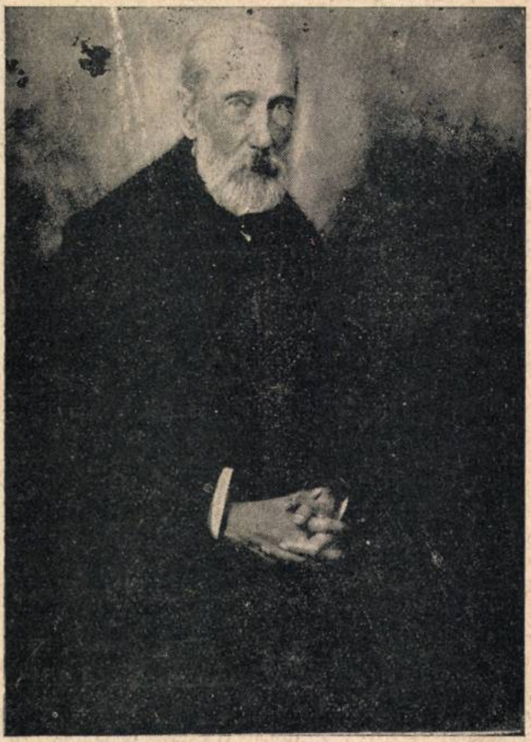

Un candidat pentru premiul Nobel de pace în anul 1928. Politicianii din multe ţări, şi printre aceştia şi preşedintele Uniunei Austriace, au înaintat Institutului din Norvegia recomandarea ca premiul Nobel de pace să fie acordat Generalul Baden Powell întemeietorul cercetăşiei din Anglia.

Deschiderea campionatelor de şah internaţionale la Berlin. Jucătorii comunicau prin radio mişcările pe care le-au făcut în partidele jucate. La microfon în ilustraţia noastră se găseşte maistrul de şah Lasker

Moartea Episcopului Unitar

O ultimă fotografie a episcopului Iosif Ferencz

Episcopul unitar (Anglican) al Ardealului, Iosif Ferencz, a murit în noaptea de Duminică 19 Februarie. Defunctul, şeful religios suprem al credincioşilor unitari, era în vârstă de 93 ani şi se bucura de-o deosebită consideraţie în lumea credicioşilor.

S'a născut la Olpret, în Ardeal, la 1835.

Studiile şi le-a făcut la Cluj. La 1857 a plecat la Götingen şi apoi la Berlin. Reîntors la Cluj, la 1861 e numit profesor de religie la liceul unitar şi hirotonisit preot. A fost ales episcop la 1876.

Şi-a păstorit turma cu multă pricepere şi era cunoscut în toate curile. Venerabilul episcop, la 1920, şi-a putut sărbători aniversarea de 60 de ani dela căsătorie.

Regele Ferdinand I, i-a acordat la 1922, Coroana României în gradul de cavaler.

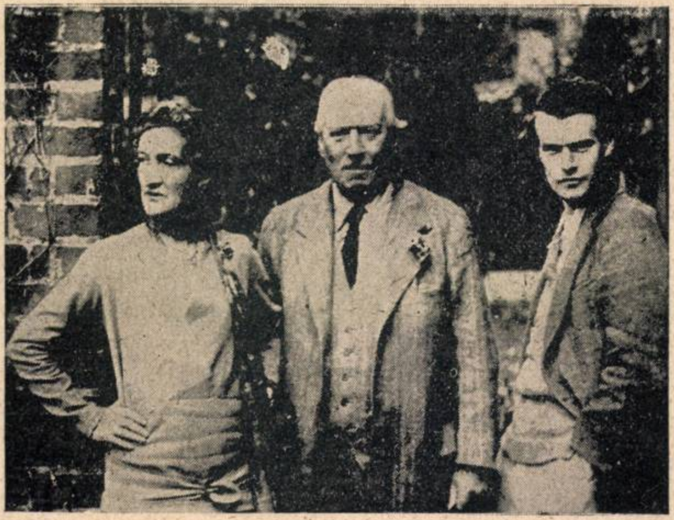
Până la 1927 a fost membru al senatului.

Iosif Ferencz era privit şi de unitarii din celelte ţări drept cap al bisericei lor.

Miercuri a avut loc înmormântarea, la care au participat d-nii Z. Păclişan, reprezentantul ministerului icultelor, general Dănilă Papp, dr. Partenie Dan, prefectul judeţului, dr. Mihali primarul oraşului, precum şi consulii statelor streine.

Cortegiul funebru

Asquith şi Lord Oxford prim-ministru englez în timpul izbucnirii războiului mondial din 1914, a murit săptămâna trecută. Ilustraţia noastră îl reprezintă alături de soţia şi fiul său

Drama din Steglitz

Opinia publică din întreaga Germanie a fost preocupată vreme de-o lună de un proces senzaţional urmare a unei drame sentimentală în care eroii erau copii de 16—17 ani.

Cu prilejul acestei drame s'au dat la iveală lucruri cari au pus pe gânduri pe moralişti şi sociologi.

Un licean de 17 ani a fost omorît. Crimă sau accident? Nu s'a putut dovedi. Bănuelile au căzut asupra colegului său Paul Krantz, dar la proces acesta a fost achitat.

Bineînţeles că în afacerea aceasta se găseşte şi o femeie o fată de 16 ani concubina celor doi.

Ilustraţiile noastre reprezintă câteva scene dela procesul tânărului Paul Krantz.

Martora principală în procesul dramei din Steglitz: Hilda Scheller

Paul Krantz cu părinţii săi

Institutul de arte grafice „VIAŢA" — Cluj, str. Regina Maria No. 88.

ANUL II. No. 7. — 4 MARTIE 1928. **16 Pagini** PREȚUL 8 LEI

REALITATEA

(SAU LUCRURILE AȘA CUM LE VEDEM CU OCHII)

ILUSTRATĂ

ABONAMENTE: Pe un an 350 lei; pe ½ an 180 lei; pe 3 luni 100 lei.

APARE TOTDEAUNA DUMINECA
Sub Direcția unui Comitet

Redacția și Administrația:
Cluj, Str. Regina Maria, 36.

Preludiul Primăverei

„REALITATEA ILUSTRATĂ"
revistă săptămânală
—o—
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Cluj—str. Regina Maria Nr. 36—Cluj
Telefon 4-46
Pentru București: Calea Victoriei 39.
Telefon 63-92
—o—
PREȚUL ABONAMENTULUI:
Pe un an întreg . . . Lei 350
Pe o jumătate de an . . „ 180
Pe trei luni . . . . . „ 100
—o—
PENTRU STRĂINĂTATE:
Pentru America $5
Jugoslavia și Cehoslovacia . lei 500
—o—
Sub direcțiunea unui comitet
Secretar de redacție: N. Constantin

Refugiul negrilor

SE vorbește de un exod al negrilor din America și din Indiile occidentale în regiunea Nussaland din Africa. Doctorul negru Albert Thorne a alcătuit un plan de bejenie pe sub mână se zice sprijinit de guvernul englez sub protectoratul căruia se află regiunea amintită mai sus.

Cum să ne lămurim faptul că miile de ființe de o altă culoare, pornesc din centrele civilizate în ținuturi virgine unde sunetul răgușit al fiarei nu a fost întrecut de sirena stridentă din șantiere?

Să dăm oare dreptate celor cari, afirmând inferioritatea organică a acestei rase, pretindeau de acord cu lacomii negustători de sclavi, că negrul nu se poate adapta culturii și să locul lui e, ori în pădurile opace, ori în târgurile unde comerțul de carne vie se practică rentabil?

Dar în universitățile din New-York și Londra, în bănci și pe catedre, găsim specimene dotate cu aceleași însușiri, ca și confrații albi. In industrie, în comerț și în artă am auzit de negri admirabili prin hărnicia, prin priceperea și talentul lor. Nu a fost oare premiat la Paris negrul René Maran, pentru un roman ce stârnise discuții? Nu stârnește ravagii pe continentul european Josephine Baker?

Dar dacă explicația aversiunei negrilor pentru civilizație, — pentru civilizația de aci și de dincolo de Ocean, — rezidă 'n altceva?

Progresele realizate de albi sunt mai mult în întindere decât în adâncime. Am înfăptuit minuni în toate direcțiile acțiunii umane dar nu am izbutit să infiltrăm nobleță făpturii omenești. Din acest punct de vedere stăm pe acelaș plan cu celelalte rase.

In negri s'a trezit, însă, conștiința demnității umane. Jigniți de loviturile fizice și morale pe cari le-au suferit, ei își încarcă în vapoare capitalul cunoștințelor căpătate transplantându-l în țările virgine unde nădăjduiesc probabil să pună bazele unei comunități, fără formele noastre strălucitoare dar cu un mai dezvoltat respect al demnității omului.

Căci negri n'au avut decât de suferit din partea albilor; în ferme și'n uzine ei au purtat lanțurile, la propriu și la figurat.

Citiți romanul negrului René Maran, în care sunt oglindite suferințele și revolta lor amintiți-vă că în marile orașe americane stăruesc și acum placarde la tramvae pe cari stă scris: „Nu e voe pentru negri și animale". — și poate vă veți explica pricinile exodului.

Ion Pas

BULETIN SĂPTĂMÂNAL

IN politica internă avem și astăzi aproape aceeași situație. Partidele în loc să se înțeleagă, se ceartă și acum, vorba românului, ca la ușa cortului.

Situația s'a mai înrăutățit pentru guvern prin faptul că și-a găstigat un dușman puternic în plus în credincioșii greco-catolici din Ardeal, cari nefiind mulțumiți cu legea cultelor, au proectat procesiuni pe străzi în toate centrele mai mari.

Aceste procesiuni au fost contramandate numai dupăce li-s'au promis urgente schimbări înspre bine.

Adunările opoziției se țin lanț. Mai nou avut loc o mare adunare a partidului național-țărănesc la Cernăuți, unde s'au prezentat în mare număr țărani din întreagă Bucovina dornici de a asculta cuvântul dlui Maniu. Guvernul se crede însă tot stăpân pe situație și la suprafață prea puțin impresionat de acțiunea uriașe a opoziției.

D. Titulescu încă nu s'a întors din străinătate și după toate probabilitățile va rămâne la procesul optanților, care se va desbate în curând.

Un fapt interesant și demn de remarcat totodată este și gestul guvernului care în sfârșit a hotărât să achite despăgubirile evreilor cari au suferit pagube în urma întâmplărilor în legătură cu congresul studențesc dela Oradea.

O stare îngrijorătoare pentru guvern mai este creșterea șomajului în mod neobișnuit în țara noastră. Conform statisticelor sunt zeci de mii muncitori în șomaj în întreagă țara. Deși autoritățile din diferite localități au luat măsuri pentru ajutorarea muncitorilor, totuș sunt încă mulți nenorociți meritori de foame.

* * *

ZIARELE din Sofia anunță că la întoarcerea dlui Titulescu în patrie, dupăce se va opri la Belgrad, va pleca la Sofia, pentru a sta de vorbă și acolo cu oamenii politici și se va reîntoarce la București prin Rusciuc.

* * *

IN chestiunea afacerii cu armele dela St. Gothard situația e foarte încurcată. Presa mondială continuă a ataca în mod violent Ungaria pentru încălcarea dispozițiunilor internaționale și pentru înarmarea în mod secret.

Interesant este faptul că însăși presa democrată germană a început a lua o atitudine potrivnică Ungariei, iar Mussolini pentru acoperirii complicității italiene încearcă o diversiune.

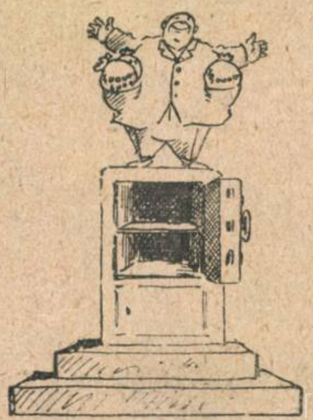
Tot pe această chestiune s'au făcut manifestații ostile la Viena împotriva Italiei, din care cauză se vor face interpelări în parlamentul italian.

Guvernele la noi și în toate țările

de F. Guncser

FINANȚELE

Motto: Banii n'au miros.

EXTERNELE

Motto: Tot ce e prea mult nu-i sănătos

INDUSTRIE și COMERȚ

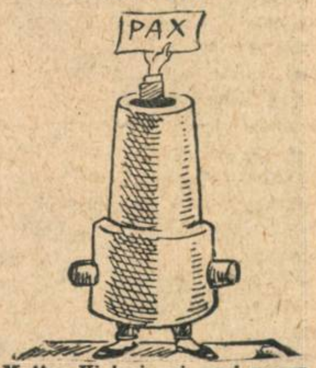
Motto: Avânt comerțului

JUSTIȚIA

Motto: Dreptatea e'n avere

RĂZBOIU

Motto: Victoria și, apoi pacea

INTERNELE

Motto: Echilibristică de circ

COMUNICAȚII

Motto: Incet, încet, departe-ajungi

Lumea care râde și dansează

Ilustrația noastră, în care luna și Soarele străbat drumul lor răzând, înfățișează veselia și lipsa de griji acelor cari au moștenit pământul.

Râsul la timpul său este foarte folositor, căci este sănătos, dar nu înseamnă că trebuie exagerat.

Cugetarea serioasă și meditarea în singrătatea sunt mult mai importante. Civilizația se întemeiază pe cugetare.

Mulți cameni consumă cea mai mare parte a energiei lor cu picioarele și nu cu creerul.

De fiecare om care știe că suma unghiurilor dintrun triunghiu este egală cu două unghiuri drepte, se găsesc cel puțin o sută care să cunoască în cele mai mici amănunte charlestonul și black-bottonul.

De fiecare om, care se gândește în mod serios la probleme de bună conducere a țării, sau la viitorul ei și la mersul normal al lucrurilor, se găsesc cel puțin o mie care să-și frământe mintea cu moda de iarnă, sau cu cea mai potrivită pălărie de primăvară.

De fiecare om, care contemplează frumusețea cerului, într'o noapte senină, există un milion, care să contempleze cu pasiune filmele de aventuri rulate pe pânza albă.

* * *

De bună seamă că cineva ne-ar putea întreba cu oarecare dojană: „Oare râsul, dansul, plăcerile distractive, cinematograful, grija de a te îmbrăca frumos și gingaș, sunt nelalocul lor? E dator omul să se afunde în plicticosul studiu al geometriei și astronomiei? Suntem obligați să admirăm fără încetare numai frumusețea naturii?

Nu, aceasta e părerea noastră iubiți cititori căci noi știm prea bine că viața e scurtă, în vreme ce suferințele și necazurile sunt mari. Deaceea socotim drept o adevărată blagoslovire darul de a râde și de a uita.

Dar nu trebuie să pierdem din vedere că omul, în primul rând, este o ființă gânditoare. El nu este asemenea paseri din văzduh care nu mai are nici o obligație, după ce și-a pus ouăle, în cuibul altei paseri.

* * *

Omul este născut pe pământ pentru o muncă serioasă, pentru înălțarea geniului său, pentru înfrumusețarea pământului, care este grădina lui și cea mai prețioasă avere pe care o are.

Din aceasta rezultă că nu dansul, mâncarea împodobirea exagerată e chemarea de seamă a unei ființe omenești, care își înțelege rostul pe pământ, ci CUGETAREA.

Izbânda în viață, singurul lucru, care merită atențiune, iese în calea acelora cari cugetă și nu a acelora cari se odihnesc, în orele de după amiază, pentruca seara să fie pregătiți spre a reîncepe iar dansurile și petrecerile.

* * *

Froude a scris: „Intrăm în lume singuri și tot singuri o părăsim." Nimeni nu poate spune câtă vreme am fost singuri, înainte de a veni pe pământ și câtă vrem va dura această singurătate, după ce vom părăsi planeta. Dr. Cadman e de părere că pământul va mai trăi încă un milion de ani, înainte de a sosi ziua judecății. Aceasta e un timp prea lung, spre a sta singuri în mormânt și trebuie să ne îngrijim din vreme pentru această solitudine.

Să ne amintim de cuvintele lui Cicero care a spus: „Nimeni nu este odihnit de cât atunci când se odihnește pentru totdeauna, sau nimeni nu este în singurătate, decât atunci când ese singur cu el însuși." Omul în repaus are vreme să cugete și când e lăsat singur gândurile sale curg în liniște.

Mulțimea care râde, se îmbulzește prin sălile de charleston, ar trebui să înțeleagă că această petrecere nebunească, oprește cugetarea și că localurile pline de veselie nu stimulează decât gânduri inferioare, căci și mumiile mânate de electricitate, ar putea dansa charlestonul.

* * *

Suntem la inceputul anului 1928 și e bine să ne amintim că omul nu trebuie să-și înceapă viața în petreceri. Nimic nu este mai solemn decât fața unui nou născut, care pare că-și dă seama de ceeace îl așteaptă, în viața sa.

Pliniu scrie: „Râsul, chiar și de o clipă, nu i se dă omului decât după a patruzecia zi, dela nașterea sa."

Multe mame socot că copilul râde după o săptămână. Se înșeală, deoarece consideră unele încrețituri ale feței, drept o formă de râs. Fiecare copil își petrece cele dintâi patruzeci de zile, într'o seriozitate deplină. Deaceea fiecare om ar trebui să-și petreacă patruzeci la sută din viața sa, în solitudine și în cugetare.

Râsul își are și el însemnătatea sa în viață. Dante, în PARADISUL său, vorbește despre „Zimbetul Universului." Pământul pe care ne găsim nu este însă un paradis. Există pe dânsul mai multă sărăcie de cât bogăție, mai multă ignoranță de cât adevăruri cunoscute, mai multe griji decât bucurii.

„Râsul nebunilor este ca foșnetul spinilor sub călcâi."

Omul, care are valoare, nu-și petrece viața în râs, nu-și petrece viața în dansuri nebunești, în plăceri, în desfătări deșarte, sau în alte preocupări fără rost. Este timp și pentru râs, este timp și pentru plâns, în această scurtă vreme ce trăim, dar majoritatea timpului trebue s'o petrecem în seriositate.

Nimic nu este mai inveselitor de cât râsul inimos. Și deși Chesterfield a scris fiului său: „Numai cei vulgari râd, pe când oamenii bine crescuți zimbesc doar", noi suntem de părere că râsul are ceva sănătos într'însul.

Dar râsul necugetat este mai mult al tinerilor. Fericit cu adevărat e acela, care-și poate păstra râsul pentru sfârșitul zilelor sale. Râsul iluminează spiritul și omoară germenii răi, cari mănâncă trupul. Dar în viața modernă să exagerează prea mult râsul și importanța lui și mulți ajung să-l facă repulsiv. Cât de caraghios este când, intâlnindu-se două femei, izbucnesc în râs, fără nici un motiv. Și cât de nelacolul lor par oamenii, cari râd cu hohote, când li se spun lucruri fără însemnătate.

Oaspeții la masă dacă nu au râs destul, gazda casei nu și-a făcut datoria!

* * *

Un proverb vechiu, cunoscut aproape în toae limbile, spune: „Cel care râde mai puțin, râde mai bine."

In toate limbile se spune că cel care râde la urmă, râde mai bine.

Cei care-și pierd toată ziua așteptând mereu orele de petrecere și de haz să nu uite că acela care nu râde prea mult și care-și cheltuiește timpul, atunci când e tânăr, cugetând, la sfârșit va râde mai bine de cât toți.

Olimpiada de iarnă la St. Moritz

La St. Moritz s'au întrunit la 11 Februarie, spre a participa la Olimpiada de iarnă sportsmani din toate țările. Rezultatele n'au corespuns așteptărilor și pronosticurilor. De vină a fost timpul care tocmai în ziua aceea a fost mai călduros decât trebuia. De asemenea un vânt puternic a stricat toate calculele favorizând pe unii concurenți în dauna altora.

Bineînțeles că Suedia, Norvegia și Finlanda au fost țările clasificate întâi pentru că de acolo ne-au venit patinele și sky-uri.

Echipa noastră, formată la institutul Național de educație fizică, deși tânără încă s'a prezentat destul de onorabil și am avut concurenți români cari au figurat în rândul al patrulea.

Din punctul de vedere al revistei noastre deosebit de interesant este descrierea însoțită de caricaturi pe care o face desenatorul Dersö.

„In hotelul de presă St. Moritz, unde s'au adunat peste 300 de repartri sportivi din toate țările, s'a ridicat, drept simbol, un steag comic, având pe dânsul desenat o rață. Se pare că acest simbol a fost nenorocos căci rața voia să înnoate și atunci au venit apele, zăpada și ghiața s'au topit..."

* * *

St. Moritz e pentru milionari! Se pare că aceasta a fost parola, căci altfel nu ne putem închipui rostul acestor prețuri enorme! Unul dintre membrii echipei canadiene de hockey, pe ghiață, a văzut un măr într'o vitrină. Și a intrat în magazin ca să-l cumpere. 60 de cents! (80 de lei). Nu, spuse acesta, pentru prețul ăsta, acasă capăt un sac mare plin!

* * *

Trenorul englezilor n'are alt gând decât să-și observe oamenii și să-i tot dăscălească — un străin l-a întrebat: „How do you like the Piz-Palu"? Cum vă place Piz-Palu-ul?) Atunci acesta ripostă, fără să se uite la convorbitorul său: „I never saw him playing!" (Nu l-am văzut niciodată jucându-se).

Invingătoare în patinajul artistic, la jocurile olimpice, Sonja Henie, Norvegia

Moda. Doamnele d'acea se pot deosebi de domni. Ele poartă costume de domni cu pantaloni călcați pe dungă, și pe lângă asta bocanci grei și cache-neuri potrivite cu ciorapii groși de lână. Tot atât de șic sunt și tricourile de destubtul careia doamnele poartă haine de mătasă cu desene pestrițe, iar ca încălțăminte jumătăți de cisme sau ghete lungi de gumă. La acestea o pălărioară rotundă de feutru stă oblic pe cap."

Caricaturistul Kellén vede astfel Olimpiada:

„Vara: Deauville — iarna: St. Moritz! **Motto:** Cine n'are bani să rămână acasă!

Exclusivitatea se poate însă asigura numai prin aceea că se cer prețuri ridicate, chorente. Și în acest sens St. Moritz este deosebit de exclusiv.

Bineînțeles că oamenii au perfectă dreptate acolo. Prințul Henri...

Mulțimea urmărind întrecerile sportive ale olimpiadei

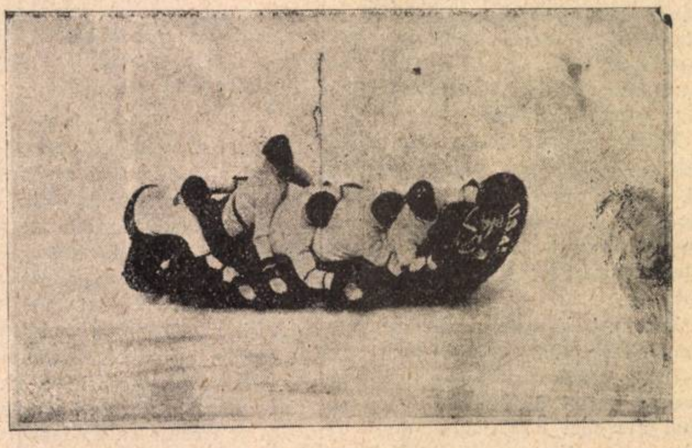
Gillis Grafstroem, Suedia, campion olimpic în patinajul artistic pentru domni

Orice lucru trebuie să-și aibe rostul, motivarea, toate trebuiesc făcute la timpul lor, copilăria să fie plină de râs, tinerețea să fie veselă, maturitatea trebuie să fie serioasă, iar bătrânețea — când munca s'a isprăvit și viforul vieții a trecut — zâmbitoare.

* * *

„Singurătatea este tot atât de necesară imaginației ,după cum societatea e trebuincioasă bunei creșteri." Spune Lowell. Iar Goethe spune: „Talentul sporește în singurătate, iar caracterul în vălmășagul vieții." In vălmășagul vieții însă, tinerii se bucură, dansează, râd, cântă și nu fac decât să petreacă și astfel n'au vreme să-și formeze caracterul. Cu atât mai mult simțim cu toții lipsa reculegerii și a concentrării gândurilor.

Nu uita niciodată cugetarea, lectura și meditarea. IN SINGURĂTATE- dacă vrei ca la sfârșitul vieții să te găsești într'o situație mai bună, decât acei care-și pierd toată vremea dansând, schimonosindu-se și petrecând fără rost.

Echipa americană de bobsleigh, învingătoare la jocurile olimpice, în timpul trecerei la curbă

Olandei poate să plătiască. Rotschild de asemenea, Contele de Alba numai puţin, în acelaş fel directorul general al lui Royal Dutch şi tot asemenea Fritz Oper. Ceilalţi: vă rog, n'au decât să citească maxima de mai sus

De aceea se poate vedea la start şi la sosire adunate capete interesante şi câtuş de puţin banale: Reemtsma din cunoscuta fabrică de ţigarete, Citroen, Hennessy, care totodtă e fabricant de coniac şi ambasador francez în Elveţia, toţi oamenii Ligei Naţiunii, şi mareşalul Paulucci di Calboli, ochiul lui Mussolini la Geneva.

Cel mai frumos de bună seamă este Prinţul Nicolae al României. Dânsul şi aghiotantul său sunt îmbrăcaţi în haine de sky albastre ca cerul, adevăraţi maiştri ai furnizorilor Curţii Regale. Dela distanţă se poate vedea că acolo se găseşte un prinţ de sânge. Se spune că acesta e şi scopul acelei haine albastre ca cerul.

Pe câtă vreme soţul princiar Heinrich are mustaţa şi barba roşie şi după părerea mea modestă se potriveşte foarte bine titlului de „soţ princiar".

Umblă pe aci şi o mulţime de stele de cinematograf.

Stele ale ecranului se găsesc pretutindeni unde se adună luxul şi mişcarea. Ele formează a doua garnitură în confecţionarea „lumii mari". Prezenţa lor este în oarecare măsură plasturel democratic de care are nevoie astăzi aristocraţia de naştere, de rang şi de avere.

Bineînţeles că atâtea mărimi .co-

Thuliu Thoms face un salt cu sky-ul de 70 m.

Norvegianul Ballangrud învingător în cursa de 5000 metri pe ghiaţă parcurşi în 8 minute 50,5 secunde

John Gröttunsbraaten (Norvegia) învingător pe distanţa de 18 km, trecând la sosire

Norvegianul Sigmund Rud campionul în saltul cu sky

Per Hedlund (Suedia) învingător în alergarea de durată pe distanţă de 50 km.

Oameni renumiţi la St. Moritz şi pălăriile lor

Lordul Northek renumitul skeletonist, ca un cavaler din Evul Mediu

Santos Dumond aviatorul cu şapca basca

Lord Seabrocke vrea să fie luat drept samoez

Doctor Diem, conducătorul grupului german poartă şapoă de sky

Antrenorul Canadienilor, care poartă pălărie rotundă spre a fi deosebit de ceilalţi

lorează" frumos zăpada: o înobilează în mod evident. Am şi adus în camera mea un negativ ăcut în această materie plastică prin căderea Elisabetei Bergner cea mare, in zăpadă. Din nenorocire în odaia mea s'a topit —!

Santos Dumond, primul sburător în Europa, şi-a rupt braţul — bineînţeles în sporturile de iarnă

Prinţul Nicolae al României cu ski-urile, la St. Moritz

Soţul princiar Heinrich al Olandei joacă Kurling cu multă pasiune

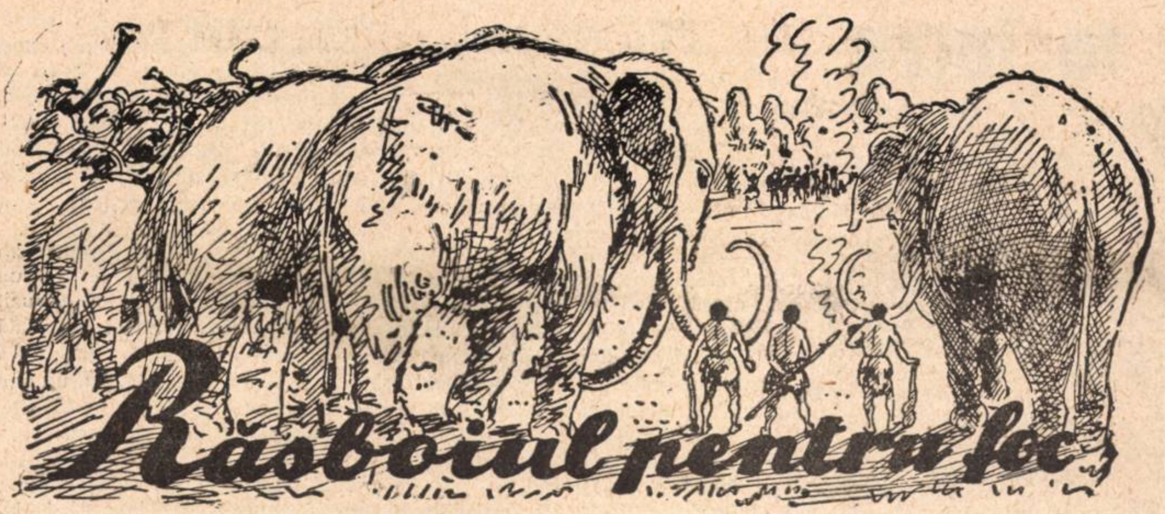
Baronul James Rotschild, cunoscutul bancher este un patineur neobosit

St. Moritz al milionarilor
In ziua de deschidere un loc la tribună costa 1600 lei dar...

existau şi locuri mai ieftine

(15) J. H. Rosny

Roman din timpurile preistorice tradus de N. C.

PARTEA II.

CAPITOLUL VI.

In căutarea lui Gaw

Alergară multă vreme, când pe pamântul răsunător, când prin mlaștină sau prin ierburile șueratoare, când prin mărăcinișuri sau turbarii, când urcând coaste când coborînd cu toată iuțeala. Cu mult înainte ca soarele să ajungă în mijlocul cerului, dânșii câștigaseră o înaintare de șase mii de coți. Adesea nădăjduiau că dușmanul va înceta urmărirea, dar când ajungeau pe culme, vedeau mereu haita îndârjită a Mâncătorilor de Oameni.

Dar Gaw slăbi. Rana sa nu încetase să picure sânge. Uneori nu era decât un firișor subțire: se părea că ori cât de mare goana, rana s'a închis; dar mai apoi, după câte o sforțare mai mare, sau vr'un pas greșit în vr'un hop, lichidul roșu începea să țișniască. Intâlnind în cale plopi tineri, Naoh alcătui un gomotoc de frunze; dar rana, sub oblojială continua să sângereze; încetul cu încetul, iuțeala lui Gaw sa micșoră, ea se făcu egală apoi mai mică decât aceea a Kzammilor. De fiecare dată acum când fugarii priviau indărăt, vedeau că înaintașii Kzammilor câștigau teren. Și fiul Leopardului, se gândia plin de mânie, că dacă Gaw nu se va întari, vor fi ajunși mai înainte ca ei să poată sosi la turma Mamuților. Dar Gaw nu prindea puteri; întâlnire o colină, pe care el o sui cu multă greutate; iar în vârf, cu picioarele tremurătoare, cu fața de culoarea cenușie, cu inima sfârșiă, el șovăi. Și Naoh întorcându-și ochii către ceata sălbatică, care începea să suie coasta, văzu cât de mult depărtarea se scurtase.

— Dacă Gaw nu mai poate să alerge, spuse dânsul cu voce aspră, Mâncătorii de Oameni ne vor ajunge mai înainte de a sosi în fata Fluviului.

— Ochii lui Gaw s'au întunecat, urechile sale țiuiesc ea greerii! murmură tânărul războinic. Fiul Leopardului să-și continue singur fuga, Gaw vrea să moară pentru Foc și pentru Voivodul său.

— Gaw nu va muri încă!

Și întorcându-se către Kzammi, Naoh scoase un strigăt puternic de războiu, apoi luând pe Gaw în spinare, reluă goana. La început indrăsneala lui mare și mușchiulatura sa puternică îi îngăudiră să-și păstreze distanța. Pe pământul povârnit saria, dus de greutatea lui. Picioarele sale, mlădiose ca ramurile de frasin, puteau să susțină această prăvălire necurmată. In josul colinei însă, răsuflarea i se iuți, piciorele i se îngreuiară. Fără de rana care-l ardea încă în adânc, fară lovitura de măciucă în cap, care-i făceau urechile să-i țiuie, ar fi putut, chiar cu Gaw în spinare, să întreacă pe Mâncătorii de Oameni, cei cu picioarele scurte și obosiți de cursa lungă. Dar el își întrecuse forțele; nici un animal pe întreaga câmpie, sau printre ierburi, n'ar fi putut duce o povară atât de grea și atât de obositoare... Acum, neîncetat distanța care-l despărția de Kzammi descreștea. Auzia pașii lor sgâriind pământul și sărind; în fiecare clipă știa cu cât se apropiau: se găsiau la 500 de coti, apoi la 400, apoi la 200. Atunci, fiul Leopardului puse pe Gaw jos pe pământ, și cu ochii rătăciți, avu o ultimă șovăire.

— Gaw, Fiul Saigei, spuse dânsul în cele din urmă, Naoh nu te mai poate duce dinaintea mâncătorilor de oameni!

Gaw se ridicase. Dânsul spuse:

— Naoh trebuie sa parăsiască pe Gaw și să salveze Focul.

Amețit cum era, căci, cu toata smucitura, dânsul dormise pe umărul Voivodului, se scutură, întinse brațele și Kzammii, ajunși la 60 de coți, ridicau sulițele spre a începe lupta. Naoh, hotărît să nu fugă decât în ultima clipă, le stătu împotrivă. Cele dintâi proectile sbârnairă; Aruncate de prea departe, cele mai multe cădeau la pământ, fară să ajungă până la Ulhamrii; una singură, atingând pe Gaw la picior, îi făcu o rană tot atât de ușoară ca și un ghimpe de măcieș. Răspunzând, Naoh atinse pe cel mai apropiat dintre Mâncătorii de oameni; apoi, străpunse pântecele unui luptător care înainta, ou salturi repezi. Această ispravă îndoită, produse turburare printre vrăjmașii înaintași. Scoasera răcnete înspăimântatoare, apoi se opriră spre a aștepta întăriri.

Acest răgaz fu prielnic Ulhamrilor. Ințepatura părea că a redeșteptat pe Gaw. Cu o mână încă slabă, apucase o țeapă și o rotia deasupra capului, așteptând ca dușmanii să fie la o depărtare potrivită. Naoh, văzând acest gest, întreba:

— Gaw a recâșigat puteri? Să fugă atunci... Naoh va întârzia urmărirea...

Tânărul luptător șovăia, dar Voivodul spuse iar cu o voce poruncitoare:

— Pleacă!

Gaw începu sa fugă, cu pași la început greoi și șovăitori, dar mai apoi tot mai puternici. Naoh se dădea îndărăt, domol și înfricoșător, ținând în fiecare mână câte o lance, așa incât Kzammii șovăiau. In cele din urmă conducatorul lor hotări atacul. Sulițele șuierau, oamenii săriră. Naoh mai opri în goana lor doi războinici și câștigă teren.

Apoi urmărirea reîncepu. Gaw, uneori își regăsia puterile, uneori lancezia, cu mușchii muiați cu suflarea aspră. Naoh îl târa de mână. Cu toate acestea Kzammii se țineau mereu de ei. Ii urmăriau într'o goană întețită, fără grabă, încrezători în rezistența lor. Iar Naoh nu-și mai putea duce tovarășul. Oboseala mare și frigurile îi făcea rana mai apăsătoare; capul său era plin de zumzet; și pe deasupra își mai și sdrelise piciorul de o peatră.

— Gaw trebuie să moară! Repeta mereu tânărul războinic . Naoh va spune că s'a luptat cum trebuie.

Intunecat, Voivodul nu răspundea. Asculta pașii dușmanilor. Din nou aceștia ajunseră la două sute de coți, apoi la o sută, în timp ce fugarii urcau o colină. Atunci Fiul Leopardului, strângându-și toată energia, menținu depărarea, până în vârful ridicăturii. Și acolo, aruncând o privire către apus, cu pieptul palpitând și de nădejde, el strigă:

— Fluviul cel Mare... Mamuții!

Apa cea întinsă era acolo, oglindindu-se printre plopi, salci, frasini și arini; turma era și ea acolo, la patru mii de coți, păscând rădăcinele și copacii tineri. Naoh se prăvăli, târînd după sine pe Gaw, intr'un avânt, care-i făcură să câstige peste o sută de coți. Era ultima sforțare. Pierdură această slabă înaintare, căci Kzammii scoaseră strigătele lor de răz boiu...

Când două mii coți separau pe Naoh și pe Gaw de vârful movilei, Kzammii erau destul de paroape ca să poată să-i atingă cu sulița. Iși păstrau pasul lor egal și scurt, cu atât mai siguri de a ajunge pe Ulsamrii, dacă-i vor împinge în turma de mamuți. Ei știau că aceștia, cu toată nepăsarea lor pașnică, nu îndurau nici o prezență străină; așa dar îi vor strivi pe fugari.

Totuș urmăritorii aveau grije să se apropie; se auzia acum suflarea lor, și mai erau o mie de coți de străbătut! ...Atunci, Naoh scoase un geamăt lung și se văzu un om eșind din pădurea de platani; apoi unul dintre animalele uriașe își ridică trompa, sbierând strident. El se repezi, urmat de alți trei, drept către Fiul Leopardului. Kzammii, zăpăciți și mulțumiți, se opriră: era destul să aștepte retragerea Ulhamrilor, să-i înconjoare și să-i nimicească.

Intre acestea Naoh continuă să alerge cam vre-o sută de coți, apoi, întorcând către Kzammi fața lui trasă de oboseală și ochii săi strălucitori:

— Ulhamrii au făcut alianță cu mamuții. Naoh își bate joc de Mâncătorii de Oameni.

Pe când vorbia, Mamuții sosiră; spre mirarea nesfârșită a Kzammilor, cel mai mare își puse trompa pe umărul Ulhamrului. Iar Naoh continuă:

—Naoh a luat Focul. A doborît patru războinici în tabară; a doborît alți patru în timpul urmăririi...

Kzammii răspunseră printr'un urlet de furie, dar fiindcă Mamuții înaintau încă, se dădură înapoi în grabă, căci, ca și Ulhamrilor, nu le trecuse prin minte că omul ar putea lupta cu aceste oarde năprasnice.

(Urmarea în numărul viitor)

HAZURI

LOGIC

Domnul profesor își face siesta, după munca obositoare dinaintea amiezii. Copilul lui de 6 ani îl turbură: „Spune-mi tată din ce pricină a murit Marea Moartă?"

„Nu știu băiete." Cinci minute pauză. — „Tăticule, spune-mi unde pleacă toate visele, când te deștepți?"

„Nu știu copilule."

„Figură dezamăgită din partea băiețului și o scurtă tăcere...

„Tată, dece peștii au așa mulți solzi?"

„Nu mă întreba așa de multe, îți spun că nu știu."

„Ei, tăticule, cine te-a făcut pe tine profesor?"

Bib Boob la lucru

MARY Langdon, fica unui milionar din Chicago, eşia din baie. S'a acoperit repede cu halatul japonez, cusut din mătase, şi a apăsat pe butonul soneriei.

A aşteptat, dar n'a venit nimeni.

„Ce înseamnă asta?" — se întrebă Mary Langdon. „Altă dată când sunam năvăliau în camera de bae toate cameristele, cu ploconeli până la pământ, şi acum nimeni!"

Mary şi-a băgat picioruşele roz în pantofiori şi a eşit din bae. O tăcere de moarte domnia în tot palatul. Nici o umbră, nici o şoaptă.

Enervată, şi chiar speriată, Mary se gândia ce poate să însemne aceasta.

A intrat în dormitor: nici aici nu era ţipenie de om.

In sfârşit, în salon, tolănit într'un fotoliu a observat că se afla un domn străin, care pufăia, foarte liniştit, dintr'o lulea.

Mary a dat să se apropie de străin, dar amintindu-şi că, în afară de halatul de baie, nu mai are nici o haină pe dânsa, s'a retras grăbită înapoi.

— „Imbrăcaţi-vă vă rog repede, şi reîntoarceţi-vă aici!" A spus domnul cel străin.

Mary a răspuns cu oarecare indignare în voce:

— „Nu vi se pare că sunteţi prea îndrăsneţ?"

— Să lăsăm deoparte excesul de politeţe — a răspuns tânărul — căci e vorba de lucruri de mare importanţă. In propriul dumitale interes, te rog să-mi asculţi sfaturile!

— Sfaturile?...

Mary, neobişnuită cu asemenea apostrofări, se îndreaptă brusc spre străin şi cu tonul cel mai energic îl înfruntă cu vorbele:

— Vă rog să-mi spuneţi cine sunteţi?

Tânărul, îmbrăcat cât se poate de corect, cu o înfăţişare din care radia energia, s'a ridicat în faţa tinerei fete şi înclinând capul, spuse:

— Sunt Mike Brown.

— Detectivul? întrebă Mary surprinsă.

— Chiar el, — răspunse zâmbind tânărul.

— Şi ce prilej, vă aduce la noi?

— Vreau să vă apăr. Sunteţi în pericol.

— Din partea cui?

— Aţi auzit vr'odată domnişoară, de Big Boob?

— Da, răspunse Mary pălind uşor. E vorba de acel mulatru barbar, care terorizează întregul Chicago?

— Da domnişoară, vreau să vă apăr împotriva acestui sălbatic răpitor de femei. Regele negustorilor de carne vie, vă urmăreşte.

— De unde ştiţi aceasta? întrebă Mary, tot mai îngrozită.

— Priviţi în jur: Big Boob a ştiut să înşele părinţii Dv., şi sub pretextul unei întâlniri cu un vechi prieten, să-i îndepărteze de acasă. A falsificat apoi o scrisoare, ca făcută în numele tatălui dumitale, ordonând personalului de serviciu, să se prezint la vizita medicală. Au plecat toţi. Dumneata ai rămas singură în baie. Aşa este?

— Adevărat!

— Aţi sunat zadarnic?

— Da, dar de unde ştiţi toate acestea?

— Datorită numai întâmplării: am urmărit nişte străini, am auzit câteva cuvinte şoptite în limbagiul lor, şi am înţeles totul. Acum sunteţi în apărarea mea, îmi convine chiar faptul că lipsesc toţi de acasă.

S'a acoperit cu halatul japonez şi a apăsat pe butonul soneriei

— De ce aceasta?

— Pentrucă sunt sigur că Big Boob, va veni după dumneata.

— Şi ce trebuie să fac?

— Imbrăcaţi-vă şi lăsaţi-vă furată. Să nu aveţi nici o teamă. Voiu fi mereu în apropierea Dv. Nu vi se va întâmpla nimic.

— Totuş mi-e frică.

— Fiţi curajoasă! Astfel îmi daţi şi mie o mână de ajutor. Nu e destul să prind pe Big Boob singur. Vreau să descopăr banda lui întreagă. Dacă îmi daţi o mână de ajutor, slujiţi un interes general.

N'au aşteptat multă vreme, ca Big să sosiască. In puţine minute fata era legată şi culcată, în automobilul care aştepta la poartă.

Dar Big Boob nici nu visa că marele detectiv Mike Brown era pe urmele sale.

Mary s'a trezit într'o cameră mică şi simplu mobilată. Pe când o deslega, Big Boob i-a făcut un complimet, relativ la frumuseţea şi cuminţenia ei.

— „Sunt Big Boob! Te bucuri?

Mary, cu buzele împietrite de spaimă, tăcea, tăcerea morţii. Farsa lui Big Boob care se dase drept detectivul Brown, izbutise perfect. Desigur că nimeni nu s'ar fi aşteptat la atâta îndrăsneală, din partea unui om.

Big Boob spuse:

— Imi placi, mai mult decât oricare altă femeie. Eşti frumoasă, şi n'am să te vând. Te voiu duce într'un bar să dansăm... vom bea împreună câteva pahare, şi apoi ne vom înapoia acasă. Te iubesc, şi te voiu păstra..."

Mary îl privia cu ochii plini de groază. Dar mulatrul, aţintindu-şi asupra ei privirea plină de foc, îi înfrânse voinţa. Mary fu cuprinsă de un somn greu... Nu mai avea nici o putere... Big Boob hipnotizase pe tânăra fată.

* * *

El nu hipnotizase însă şi pe tânărul, care urmăria toată manevra lui Big Boob.

Din întâmplare — întâmplările vieţii sunt atât de capricioase — Big Bobb dacă minţise dându-se drept detectivul Mike Brown, spusese, fără să ştie, un adevăr: marele detectiv american îl urmăria cu adevărat.

Mike Brown — în plimbare — trecuse prin faţa palatului, în care locuia Miss Mary Langdon, când văzuse, oprindu-se aci, automobilul lui Boob. S'a oprit şi dânsul şi dela distanţă a urmărit întreaga scenă.

S'a luat după automobil şi a ajuns astfel până la etajul al II-lea al casei, unde se refugiase Big Boob. In faţa uşii de fier, îndărătul căreia acesta dispăruse, a aşteptat câtva timp şi apoi, cu o unealtă mică, — un passe-par-tout — a descuiat uşa.

A dat de un antreu, sărăcăcios mobilat, şi s'a ascuns aci într'un unghier întunecos, de unde a auzit toată convorbirea, urmată între fată şi barbarul mulatru.

După o pauză scurtă, glasul mulatrului, care poruncia nenorocitei hipnotizate, se auzi din nou:

— Ascultă-mă! Iţi vei aşeza părul şi hainele şi vei veni cu mine, prefăcându-te că mă iubeşti! Ai înţeles?!

Un glas, ca din vis, răspunse un „da" tremurător.

* * *

In Western Muzic Hall, din Chicago era veselie mare. Indeosebi s'au remarcat un mulatru puternic şi partenera sa, o fată tânără, palidă, dar nespus de frumoasă: dansau împreună.

Nu peste mult timp, un domn în smoking a sărit ca un tigru asupra mulatrului. A urmat o luptă aprigă între ei. Femeea a căzut leşinată la pământ.

* * *

Sfârşitul?

Domnul în smoking era Mike Brown, mulatrul Big Boob, iar tânăra fată era Mary Langdon, pe care banditul, în stare de hipnoză, o dusese la dans.

Avea nevoie să danseze cu ea, în faţa lumii, pentru ca astfel, groaznicul comerciant de carne vie, să poată face reclamă marfei sale. Big Boob nu iubia decât banii şi înţelegea să facă o afacere bună din prada sa.

Mulatrul n'a putut fi arestat. Cu o putere herculeană a dat la o parte pe toţi agenţii câţi i-se puseră în cale şi, eşind din local, a reuşit să se piardă în întunericul nopţii.

Tovarăşii săi au căzut cu toţii în ghiarele poliţiei şi au fost duşi, în cătuşe, la închisoare.

Un domn în smoking a sărit asupra mulatrului

Câteva zile mai târziu însă, mulatrul s'a prezentat poliţiei. Nu avea cu cine să-şi reînceapă afacerile. Tovarăşii săi erau arestaţi şi fără de bani dânsul nu putea trăi.

Astfel Chicago a scăpat de cea mai periculoasă bandă de negustori de fete, care vreme îndelungată a terorizat populaţia din acel ţinut.

ÎNCERCĂRI LITERARE

Nenoroc

Pe pălăria mea de paie
S'a rătăcit un biet gândac,
Ce sta încremenit la soare,
Sclipind în raze ca un ac...

„Să ştii că lighioana asta
E-aducătoare de noroc!“ —
Imi zise un amic, pe care
Il cred de-atuncia „prooroc“...

Mă'ntind s'o iau, ea dă din aripi
Şi saltă 'n câmpul parfumat...
Avui şi eu noroc odată,
Dar când să-l prind a şi sburat...

Neculai Gh. Mihăescu
Râmnic

*) Din volumul de versuri „Licăriri“, ce va apare în primăvară.

Pustietate

I.

In odăița mea săracă
Stau singur eu şi-mi deapăn gândul.
Afară-i negură şi plouă —
E toamnă — rece suflă vântul.

II.

Şi nu ştiu cum se lasă'n suflet
O dureroasă duioşie,
Un dor de vremile frumoase
Ce veşnic n'or să mai revie.

III.

Cum cade frunza de pe ramuri
Şi trişti rămân copacii goi,
Când ni se duce tinerețea
Tot astfel rămânem şi noi!

IV.

Şi când privim în urma noastră
Atâția ani de zile stinşi, —
Ne pomenim cu ochii'n lacrimi,
De triste 'nfiorări cuprinşi.

V.

Nu plângem vremea, dar ne doare
Că vremea-ceea s'a trecut
Şi n'am luat seama, că viața
Avea pe-atunci un scurs plăcut.

VI.

Azi când ne ştiam atât de-aproape
De cripta recelui mormânt,
Zadarnic mâinile ne frângem —
Că-i stins al inimii avânt.

VII.

O floare care nu-şi desvoltă
Potirul ei în primăvară,
In urmă-i de prisos să'ncerce,
Căci frigul iernei o doboară.

VIII.

Aşa pieriră câte unul,
Frumoşii ani ai vieții mele,
Cu ochii prinşi de'ntunecare,
Cu mintea rătăcită'n stele.

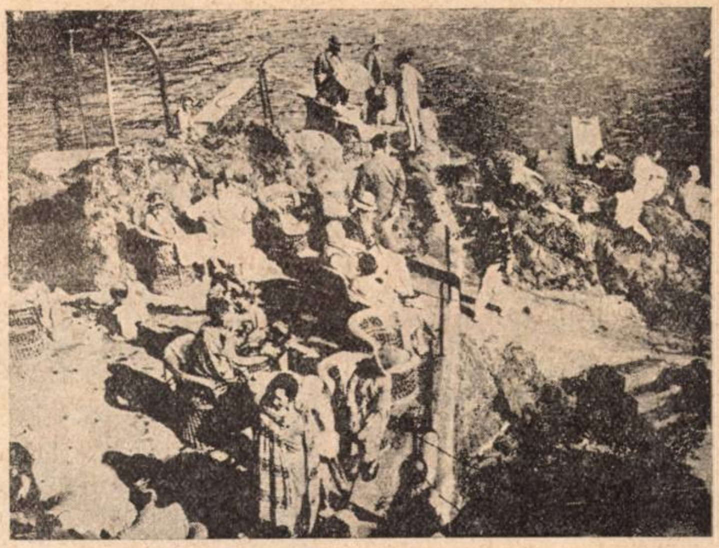
IX.

Trăind, m'am chinuit. Aievea
Vieții nu-i găsiam un rost —
Chimera m'a atras şi veşnic
In căutarea ei am fost!

X.

Azi înțeleg deşertăciunea,
Dar e târziu — Şi-i trist să ştiu
Că viața-mi fu o slabă punte
Din leagăn până la sicriu!...

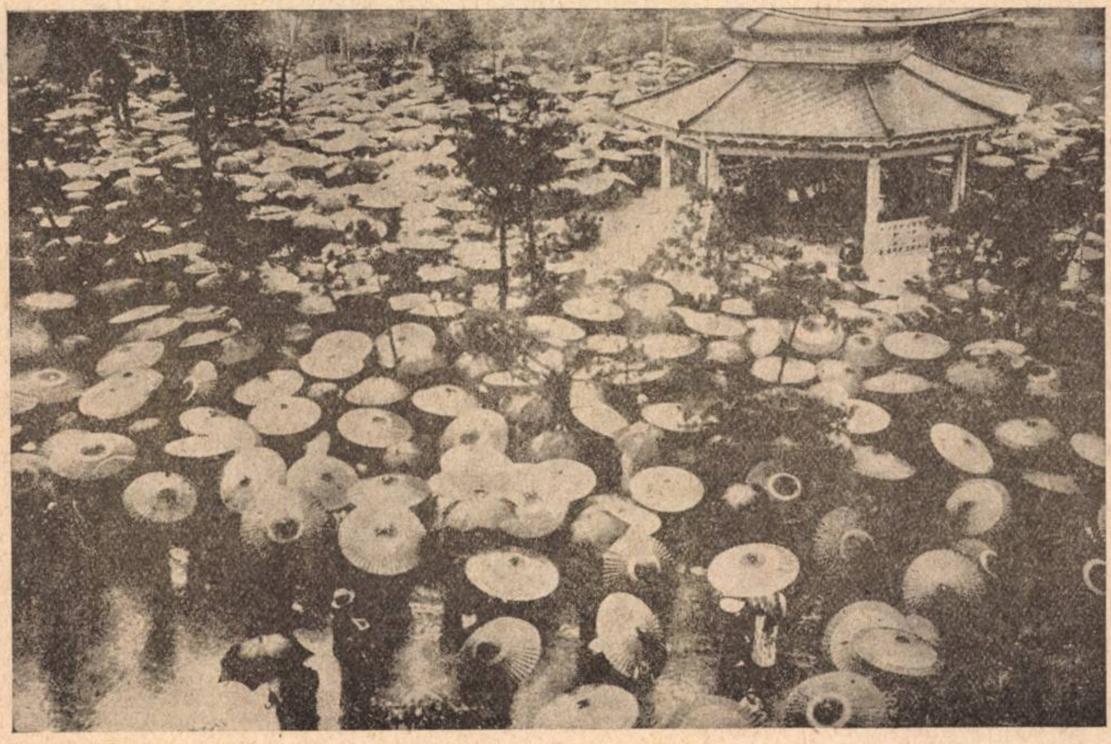
Paul Lişteveanu Cristian
Craiova

Vară în timpul iernii: pe câtă vreme în Europa Centrală şi Orientală bântuie gerul aspru al iernii, pe strandul din Madeira (o insulă portugheză la vr'o 700 de km. de coasta Marocului), lumea face cură de soare. Madeira e o insulă mică de 55 de kilometri lungime şi 24 kilometri lățime cu munți cari ating înălțimea de 1200 de metri. Locul e frecventat mai ales de oamenii bogați, pentrucă viața e foarte scumpă aci

Cea mai nouă senzație în Egipt: cursele cu cămile. Acestea se fac exact ca şi cele europene de cai

O serbare japoneză în timp de ploaie, într'un parc public din Tokio. O priveliştе pitorească înfățişează multele umbrele de hârtie, care se prezintă ca nişte ciuperci fantastice

Perechea dansatoare Karinska şi Rilber la scala din Berlin, dansul morții

Epopee din codrii seculari ai Siamului.

Regisor: Căpitan Meriam C. Cooper.
Fotograf: Ernest B. Schoedsack.

Nici un nume de artist, nici o stea a ecranului nu figurează pe afişul sau în titlul care anunţă această operă cinematografică. Pentru că de fapt filmul **„Chang"** nu este o exhibiţie de temperamente ameţitoare ale frumoaselor şi fermecătoarelor dive şi nici ale ultimelor toalete artistice. Nu exista în acest film un erou sfâşietor de inimi, nici un ideal al fetelor de pension.

Căpitan Meriam Cooper e cunoscut în lumea cinematografică de vre-o zece ani. Ceilalt e un american, care dupăce a fost marinar, capitan de aviaţie, şi a participat în mod efectiv la diferite războaie, s'a apucat de film acuma pentru prima dată.

Şi totuş cei doui au creat filmul înţelegerii şi curajului omenesc, filmul care are drept eroi principali pe indigenul Kru, din tribul Lao, trib care trăieşte în veşnică luptă cu fiarele, în pădurile sălbatice ale Siamului.

Timpul pentru pregătirea fotografiilor a ţinut un an şi jumătate.

Noi, când admirăm minunile din acest film, nu vedem şi pe regisor, gata cu arma la ochi, spre a ucide tigrul dac'ar vrea să se repeadă asupra eroinei. Se înţelege însă că, atunci când a fost făcut, oamenii aveau nevoie de judecată rece şi de mână sigură, pentru că în orice moment să poată veni în ajutor. Neglijenţa unei singure clipe ar fi însemnat moartea amândorora.

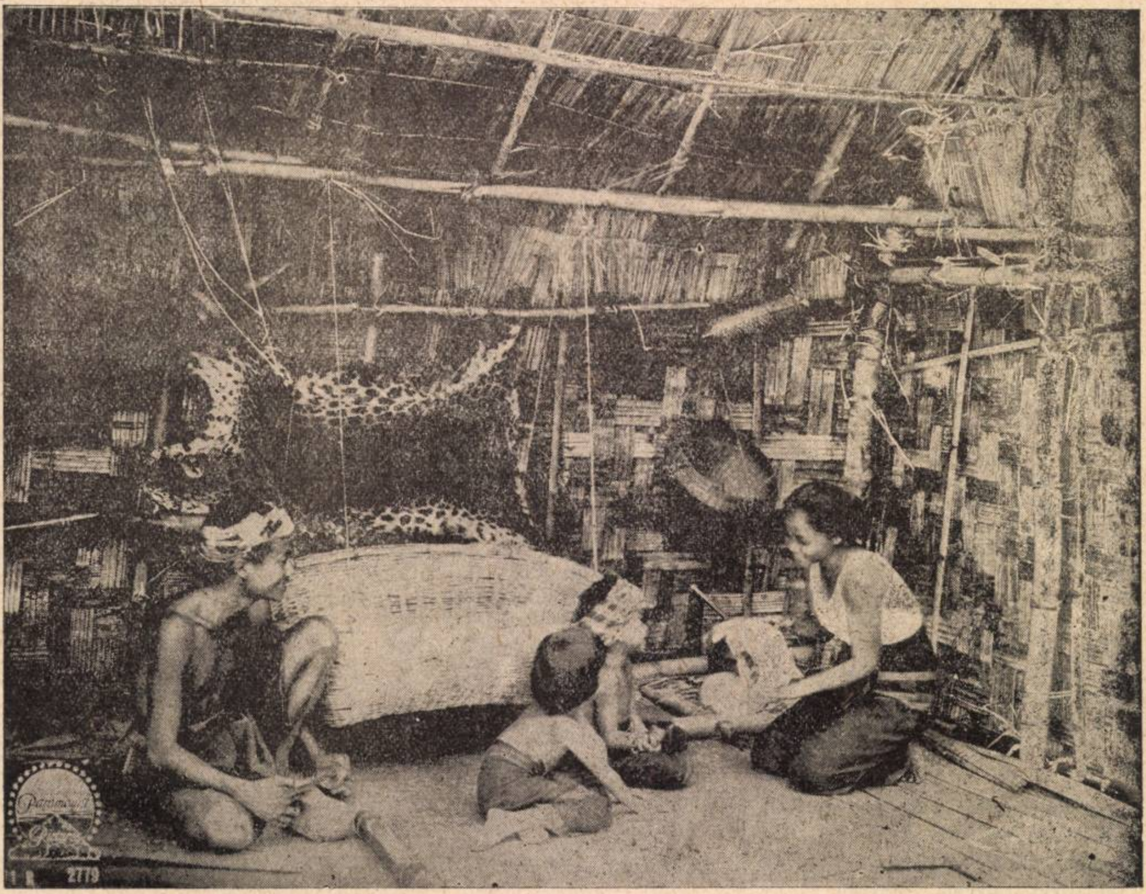
Turmele de elefanţi salbatici au fost filmate de Schoedsack dela distanţa de 25 de metri. In clipa următoare el trebuia să sară cu aparatul său într'o adâncime, unde aşezând deacurmezişul câteva scânduri să lucreze mai departe.

Au fost ameninţaţi, cei doui îndrăsneţi, nu numai de animalele sălbatice dar şi de toate celelalte pericole ale naturii care nu voiau sa-şi desvăluie secretele: climatul tropical, caldura, apa rea la gust, înţepăturile ţânţarilor cari produc friguri şi toate celelalte flageluri.

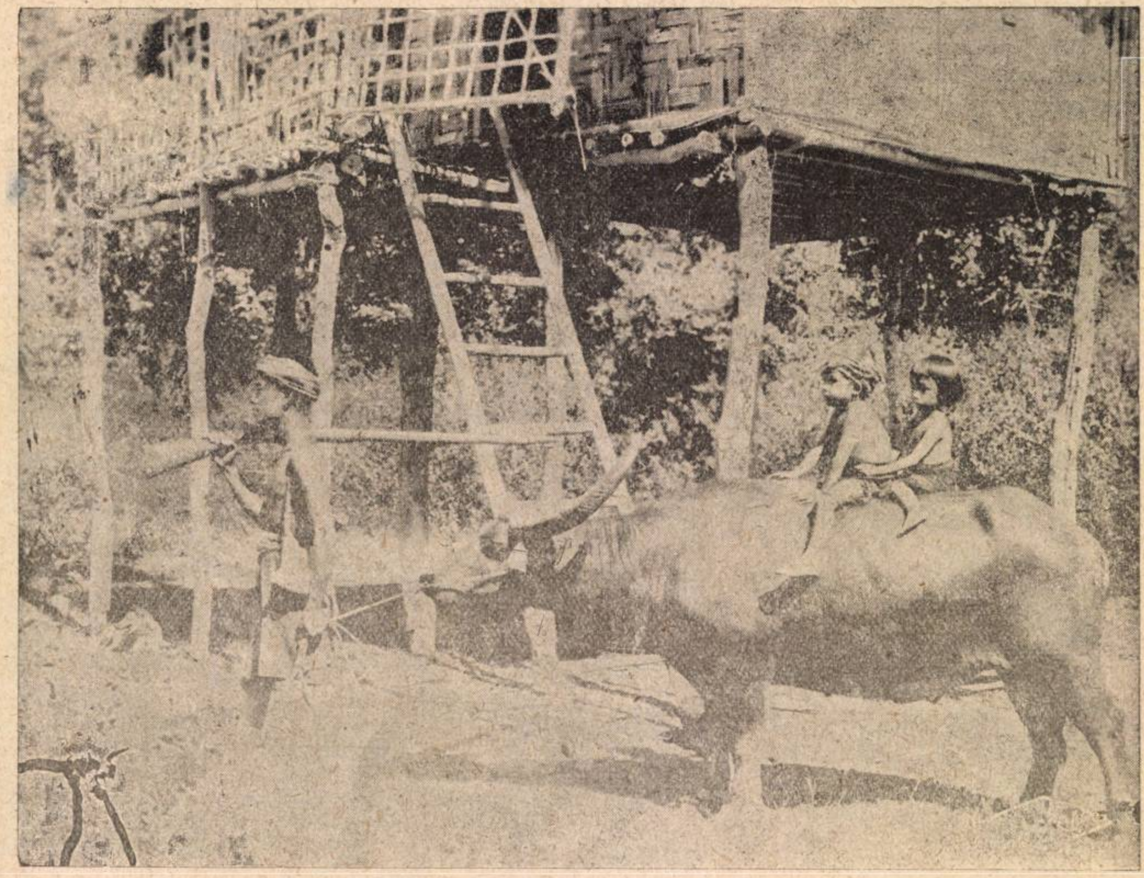
Şapte oameni din echipă au murit de holeră.

Cea mai mare piedecă pe care au întâlnit-o însă, regisorul şi cinematografistul, a fost bănuiala şi prostia oamenilor. La început indigenii fugiau înspăimântaţi de taina misticei maşini. După sforţări de câteva luni, s'au putut împrieteni cu ea. Apoi ei au devenit candidaţi serioşi ai artei mute: maliabili, lipsiţi de ambiţii vane şi ascultători. Şi-au jucat rolurile după cum li-s'a cerut, au plâns, au râs, după nevoie.

Membrii tribului Lao sunt ultimii urmaşi ai unei culturi din aceasta regiune, unde înaintea lui Cooper şi Schoedsack n'au mai umblat oameni albi. Câteva familii inteligente, blânde şi prietenoase. Viaţa lor e o luptă continuă cu sălbătăciunile. Pentru fiecare pas de pământ şi pentru fiecare bucată de pâine trebuie să se ostenească mult. Intre ei există o solidaritate foarte mare: dacă cineva e lipsit de mijloace şi nu poate nici munci, îi sar cu toţi într'ajutor şi îi procură tot ce e de nevoie. In această regiune nu s'au întâmplat nici omo-

Scenă din filmul „Chang"
Interiorul casei din pădurea unde locueşte Kru

Scenă din filmul „Chang"
Bivolul asiatic, cel mai util animal domestic al Siamului

ruri și nici furturi. Groaza locuitorilor e tigrul sălbatic și de teama lui își fac casele deasupra unor pari înalți, apărându-și animalele de casă împotriva sălbăticiunii, prin garduri puternice. Cu toate acestea sunt mulți acei cari cad victimă tigrilor. Timp de un an de zile, dintr'o sută de locuitori cel puțin douăzeci sunt jertfa acestor bestii și aproape nu există familie în care să nu lipsească câte unul sau doui membrii, mâncați de tigri.

Tovarăși credincioși ai omului, în aceste părți sunt bivolii, caprele și maimuțele. Acestea din urmă sunt pentru negrii, ceeace sunt câinii pentru albi. Curios e faptul ca elefantul îmblânzit devine un adevărat renegat. De unde atâta vreme cât trăiește în turmă, în mijlocul pădurilor seculare, consideră pe om ca cel mai periculos rival al său, de îndată ce e îmblânzit, el se îndreaptă împotriva tovarășilor săi sălbatici și ajută la domesticirea lor. In povestea filmului se arată acest lucru.

Scenă din filmul „Chang"
După rularea scenei, fiara devenind agresivă a fost ucisă

Dacă locuitorii acestor păduri găsesc vre-un pui de elefant și-l duc acasă, părinții, elefanții bătrâni, nu se pot împăca cu pierderea copilului. Ei merg după el și dacă-l găsesc îl eliberează. In răzbunarea lor distrug și casa celui ce le-a furat copilul, așa încât locuitorii sunt nevoiți să se refugieze și să-și caute adăpost în alte sate. Adesea se întâmplă ca o turmă întreagă să se abată asupra vre-unui cătun și să-l distrugă complet. Changul este strigătul de triumf al elefanților biruitori. El răsună în văzduh, înghețând sângele în bieții locuitori ai acestor meleaguri.

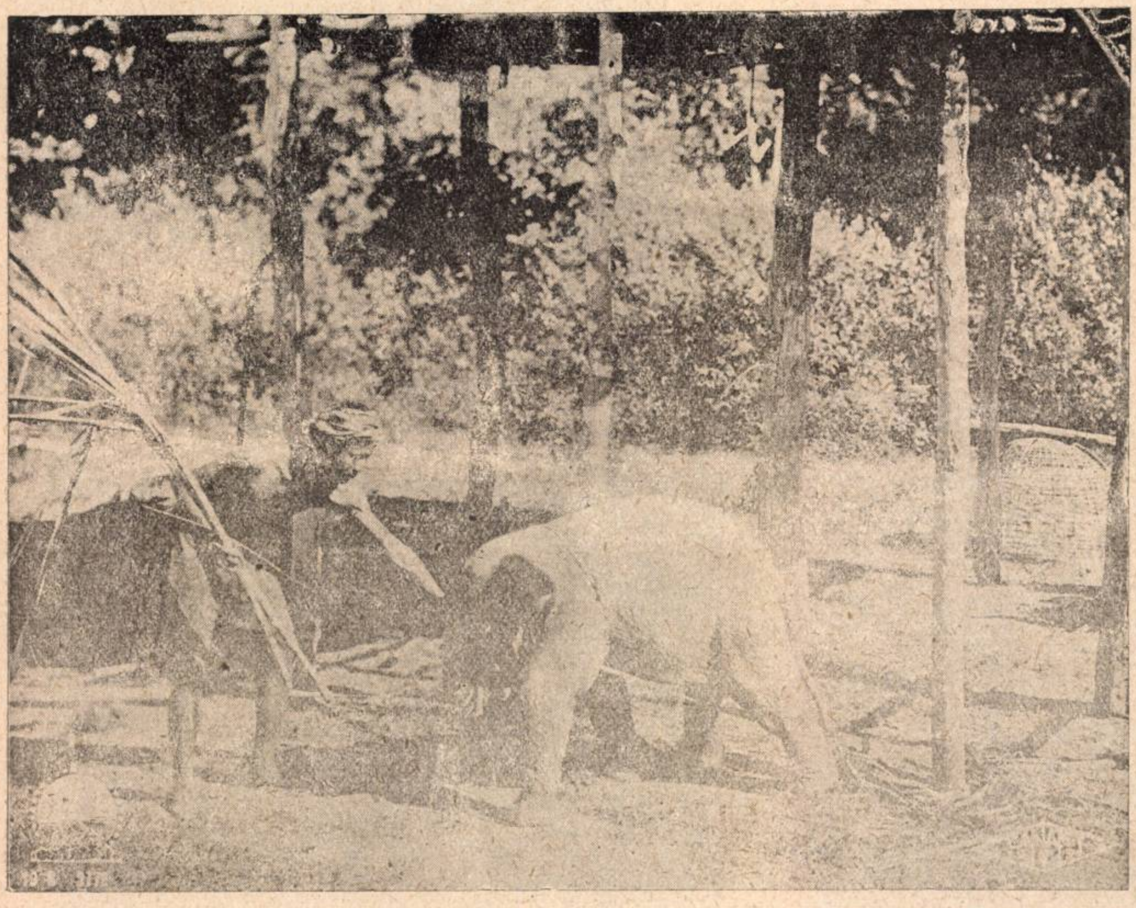
Puterea naturii învinge pe omul slab. Dar Kru-ul, jefuit de averea sa, o ia iar dela capăt, își reconstruiește adăpostul. Și această muncă o face încontinu, în mod stăruitor, fără să obosiască, ca și înaintașii lor.

Și în cele din urmă omul iese învingător și își înhamă la jug, puterea oarbă.

Un exemplar al filmului Chang s'a păstrat în muzeul Britanic din Londra, la secția istoriei, spre a rămânea dovadă, pentru generațiile viitoare, de curajul și îndrăsniala omului din timpurile noastre.

In toate orașele din lume, unde s'a rulat acest film până azi, spectatorii au rămas într'un adevărat extas. Mii de oameni s'au îmbulzit în fața pânzei și în special școalele, pentru ca și copii să înțeleagă demnitatea omului.

Scenă din filmul „Chang"
Puiul de elefant domesticit

ŞCOALA VIEŢII

Studiul radiofonic pentru tineret.

Oră de muzică cu armonica de gură

CÂŢI dintre cititorii noştri ştiu că există vre-o 12 chipuri, spre a face un nod, fiecare în altfel şi potrivit cazurilor speciale? Aceste noduri, trebuiesc să fie făcute astfel încât să ţină tot atât de strâns ca şi nodul gordian şi cu toate acestea să poată fi uşor desfăcute, chiar de un copil, fără sabia lui Alexandru cel Mare.

Câţi dintre cititorii noştri nu se găsesc adesea zăpăciţi, când în mijlocul circulaţiei animate, la încrucişarea bulevardului Academiei cu Calea Victoriei, sunt nevoiţi să treacă de pe un trotuar pe cellalt, într'o zi de primăvară, sau de toamnă, pe la orele 5?

Câţi dintre cititorii noştrii ştiu să prevadă timpul, ştiu dacă e nevoe sau nu de umbrelă, dacă se pot duce în haine albe la plimbare vara, sau dacă riscă să fie prinşi de furtună?

Câţi dintre aceeaşi cititori ştiu să se orienteze pe o şosea, unde n'au mai fost niciodată, într'un oraş pe care-l vizitează pentru prima oară, într'o localitate necunoscută.

In sfârşit, câţi dintre cititori ştiu să-şi vină singuri într'ajutor, atunci când e nevoie, să facă în grabă foc, când nu au toate la îndemână, să dea ajutor în caz de accident — fără să fie medicul de faţă — să se domirească în faţa unei maşini, sau unuia dintre multele aparate, produse de ştiinţa modernă?

In America, şi în urmă în Germania, — s'au înfiinţat şcoli speciale, unde copiii să înveţe lucrurile practice, de care au nevoie în viaţă.

In aceste şcoli există secţiuni, unde

Şc[illegible] daneză pentru fete tinere: ora de gospodărie.

Şcoala modernă americană pentru surdo-muţi.

copiii învață să gătiască, să alcătuiască mese substanțiale și economice și să cunoască valoarea nutritivă a fiecărui aliment.

In alte secțiuni copiii se obișnuiesc cu negoțul, învață comerțul, atâta cât are nevoie să știe fiecare, în viața de toate zilele. Acestea nu în mod teoretic, ci practic, cumpărând ei singuri, vânzând, ținând socoteli, pentru trebuințele școalei.

In secția de comunicații, copiii învață în mod practic să expedieze scrisori, să vorbiască la telefon, să umble în mijlocul aglomerațiilor mari, să se orienteze, să se urce și să se coboare din tramvae și trenuri, etc.

Există secțiuni pentru meteorologie — insistăm din nou, numai din punct de vedere practic ;— există secțiuni pentru radio și mecanică, pentru medicina uzuală, pentru croitoria de casă, etc., etc.

Copiii urmează toate aceste secțiuni practice, paralel cu studiile teoretice pe care le fac, în școalele obișnuite.

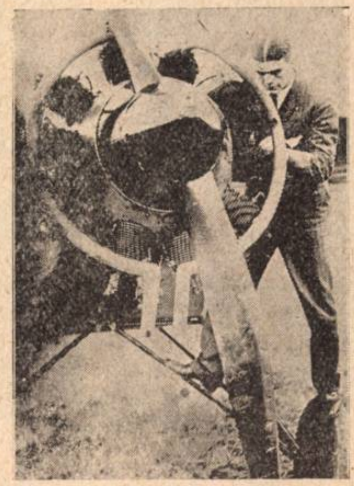
Cât de necesar ar fi să se introducă și la noi, alături de școala primară sau liceu, secțiuni de acestea de **„școală pentru viață."**

Oră de comunicație intr'o școală din Berlin.

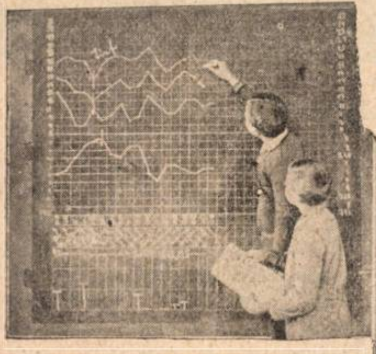
Principesa moștenitoare a Belgiei fericită ca mamă. Prințesa Astrid de Suedia soția prințului moștenitor belgian, conduce singură, însoțită de doică, cărucioruI copilului ei, prin stradele orașului Bruxelles

Un boxeur care devine aviator. Unul dintre cei mai reputați boxeuri americani, în greutate mijlocie, Stribling, s'a angajat în aviația americană

O ultimă fotografie a Lordului Asquith și Oxford care a murit săptămâna trecută la Londra

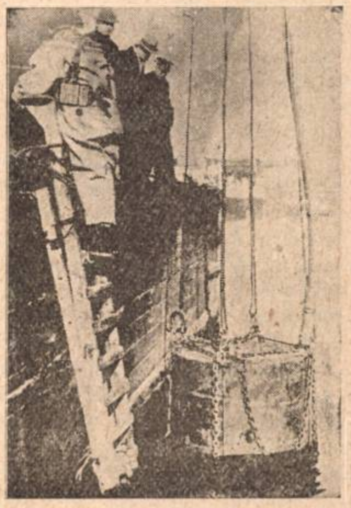
Copiii învață prevederea timpului.

Comunicațiile ca studiu: ora de studiu postal, cântărirea scrisorilor pentru francarea justă și exercițiu la telefon.

Tinerii învață principiile technice și fizicale ale sborului

Incercare de salvare pentru o eventuală viitoare catastrofă de submarin. In America se fac încercări numeroase pentru ca într'o eventuală scufundare a submarinelor să se poată da ajutoarele necesare. Se lucrează cu un tanc uriaș în care se coboară scafandrieri până pe fundul mării. La acel tanc se găsesc legate tuburi lungi prin care se trimite aer și alimente

Chiar exercitând o profesiune bărbătească, femeea vrea să fie frumoasă! Aceasta e părerea celor două sute de șofeuze (conducătoare de automobil) din Chicago, cea mai nouă senzație a orașului american. Acestea nu numai că sunt mai precaute decât colegii bărbați, dar dat fiind concurența, de când femeile sunt la volan, și bărbații umblă cu mai multă grije prin Chicago

---

Solicitați de numeroși părinți, am amânat alegerea celor mai frumoși copii pentru data de 8 Aprilie — până la acea dată mai primim spre publicare fotografii ale concurenților

Lloyd George ziarist

Colegul meu L. G. câştigă 18,350 de lire sterline anual

In călătoria sa spre America, Lloyd George a făcut un popas în insula Madeira. Fotografia noastră îl reprezintă aci împreună cu familia

NUMAI atunci îşi poate da seama cineva cât de strălucită este cariera de gazetar, când stă de vorbă cu un coleg atât de admirabil, cum este L. G.

Lloyd George, pe care chiar ziariştii englezi îl numesc în mod cu totul familiar: colegul L. G., spunea unui gazetar din Lisabonna că nimic nu l-a mulţumit pe lumea aceasta, ca ziaristica. Şi nu e vorba numai de mulţumirea sufletească, pe care o are autorul articolelor reproduse în toată presa mondială. L. G. făcându-şi bilanţul pe ultimii patru ani, arată că, în acest timp, a câştigat mai mult, decât tot ce câştigase în viaţa sa trecută, într'o activitate de 16 ani. In mediu, într'un an de zile, în acest ultim timp, venitul său a fost de 18,350 lire sterline (peste 10 milioane lei).

Intr'adevăr e de compătimit colegul L. G., care 16 ani de zile şi i-a prăpădit într'o carieră, care nu i-a produs nici atât cât poate avea astăzi în patru. Cum de nu i-a venit în minte mai curând că, în el, există talent de gazetar şi dece nu s'a apucat să scrie imediat articole?

L. G. întreaga sa tinereţe a stat departe de aceasta activitate şi n'a apucat condeiul în mână, decât după ce a împlinit 60 de ani. Dacă ar fi îmbrăţişat cariera de ziarist cu 36 ani mai înainte, el ar avea astăzi o avere fantastică. Dar Lloyd George şi-a greşit cariera, el nu-şi cunoştea aptitudinile, s'a făcut avocat şi s'a străduit să intre în Parlamentul englez.

In special e păcat de cei 16 ani din urmă, cari nu i-au produs nici o satisfacţie morală şi nu i-au adus nici un venit material atât cât ultimii patru ani. Ce a făcut în acei 16 ani? A făcut carieră politică. A trecut printr'o lungă serie de fotolii capitonate. A fost ministru de comerţ, ministru de finanţe, ministru al muniţiilor în războiu, în urmă ministru de războiu şi apoi preşedinţele consiliului de miniştrii.

L. G., înainte de a câştiga 18,350 de lire sterline anual, era cunoscut sub numele de Lloyd George. Şi aceasta a făcut-o numai spre a avea un nume popular.

Iscălitura de L. G. o pune numai dedesubtul articolelor, sub titlul lor dânsul îşi scrie numele complet Lloyd George. Şi astfel se explică răsunetul mare pe care-l au articolele sale. Căci dacă ar scrie numai L. G. atunci directorii gazetelor, în care el îşi publică articolele, n'ar şti cine le scrie şi nici Lloyd George n'ar câştiga atâta.

Colegii englezi ai gazetarului L. G. s'au ocupat de problema veniturilor lui Lloyd George. Ziarul „Daily News" a făcut chiar oarecari ironii. Intr'adevăr e interesant — scrie ziarul englez — că politica nu l-a mulţumit pe Lloyd George. La vârsta de 27 ani el a ajuns în Parlament, ba chiar în primele bănci ale Parlamentului. Liberalii l-au însărcinat să lupte împotriva marelui Chamberlain. Astăzi nu mai are nici o slujbă, partidul său e înfrânt şi totuş dânsul e cel mai cunoscut englez din lume. In ultimii patru ani prestigiul său politic, n'ar fi scăzut cu nimic, totuş el nu s'a mulţumit cu succesele avute, n'a vrut să se culce pe lauri câştigaţi, a privit şi în alte direcţii şi a devenit L. G. ziaristul.

Aşa vorbesc despre el prietenii. Oare ce vor fi spunând duşmanii săi? Nu importă. Există o oarecare cantitate de invidie în peniţa fiecărui gazetar.

L. G. e un gazetar perfect. Şi chiar de n'ar fi fost cariera sa politică, tot ar fi putut trăi, de pe urma articolelor sale. Poate n'ar fi câştigat 18,350 de lire sterline anual, dar venitul său ar fi fost totuş destul de frumos. Pentrucă într'însul există două talente deosebite: cel de gazetar şi cel de organizator; al redactorului şi al administratorului. Şi deoarece el ştie că administraţia este lucrul cel mai important, pe aceasta pune şi el mai multă bază. Dupăcum în războiu a ştiut să organizeze frontul unic, iar ca preşedinte al consiliului aceea propagandă extraordinară, împotriva germanilor, tot astfel şi-a organizat acum plasarea articolelor sale. Şi-a vândut articolul şi cu două lire sterline, dacă ziarele s'au obligat să i le publice pe toate, de orice natură ar fi şi în toate limbile culte.

Directorii de ziare, la început, se aşteptau să găsiască în aceste articole, senzaţii extraordinare, amintiri, destăinuirea multor enigme politice, etc. Lloyd George însă s'a ferit să împărtăşiască vre-un secret mai mare. Mici aluzii, dar întotdeauna a înconjurat miezul. Se pare, din citirea articolelor sale, că întotdeauna păstrează pentru sine, marele secret, pentru vremuri când eventual articolele sale ar fi mai puţin căutate. A scris despre greve, despre fascişti, despre cărţi de rugăciune, dar niciodată n'a descoperit taine politice, n'a amintit nimic despre culisele tratativelor de pace, deşi din trinitatea: Lloyd George, Wilson, Clemenceau, dânsul era în totdeauna mai comunicativ. Dacă se întâmplă să spună ceva în introducere, şi a aştepta să urmeze un final senzaţional, o bombă — cum se spune în gazetărie — descoperi la urmă că în general n'a fost decât o simplă rachetă. Din acest punct de vedere dânsul are afinităţi cu Bernard Shaw. După-

cum Shaw în totdeauna are la baza scrierilor sale o pregătire foarte temeinică, tot astfel Lloyd George are la baza articolelor sale de presă cunoştinţa exactă a lucrurilor. De foarte multe ori Lloyd George nu înşiră faptele, pentrucă acestea sunt urite, iar el este optimist şi crede în Biblie. El ştie să scrie cu mult gust, are imagini originale, are multă logică, şi adevăr. Dar fiindcă e şi metodist şi progresist, întotdeauna e puţin patetic.

Glumeţ dar şiret, din rândurile sale pare că apare fruntea lată, ca un semn de spaimă pentru duşmani.

Scrie de patru ani, adună averi, şi e tot mai popular.

Oare îl pasionează gazetăria mai mult decât politica? Desigur. In curând va fi iar preşedinte al consiliului de miniştrii. Chiar faptul că a scris o lecţie în abecedarul politicianilor, arată cum poate să rămână şi pe mai departe un om politic. Cazul său ar putea sluji ca pildă elocventă şi ziariştilor, arătându-le cum pot aceştia să ajungă, în toate ziarele din lume, să câştige bani mulţi: un om până la 37 de ani e politician, timp de 16 ani e ministru, stă în fruntea unui imperiu întins, ştie totul, şi nu scrie nimic!

EXPOZIŢIE DE CÂINI LA BERLIN

Bernardin

EXPOZIŢIE DE CÂINI LA BERLIN

Câine ciobănesc german

EXPOZIŢIE DE CÂINI LA BERLIN

Colli englez

SPIRIT DE PREVEDERE

Farmacistul (către femeea sa foarte grasă): „Mai ales te rog să nu vii acuma câteva zile în prăvălie! Vreau să vând cele 6 sticle din preparatul meu pentru slăbire!“

O căţeluşă care poate sta pe mâna stăpânii sale şi căreia îi pare de sigur rău că nu capătă pentru aceasta un premiu

Lon Chaney, renumitul artist de cinematograf, cu faţa cea mai mobilă, în rolul titular din filmul „Mr. Wu.“

La începutul lui Februarie a avut loc un concurs pentru alegerea celei mai frumoase femei cu câine: doamna Gabbe a fost aleasă ca regină a câinilor

Campioana unui nou sport. D-şoara v. Mednyanski din Ungaria, a fost declarată campioană în jocul de tennis pe masă

POŞTA REDACŢIEI

Mai mulţi abonaţi Ploeşteni. — In două rânduri revista — din motive independente de voinţa noastră — în urma unor accidente în zincografie, a apărut neregulată. Am explicat însă la vreme că abonamentul la revistă se consideră de 52 numere anul, aşa încât cititorii nu pierd nimic. Punându-se din nou în ordine zincografia revista continuă să apară regulat.

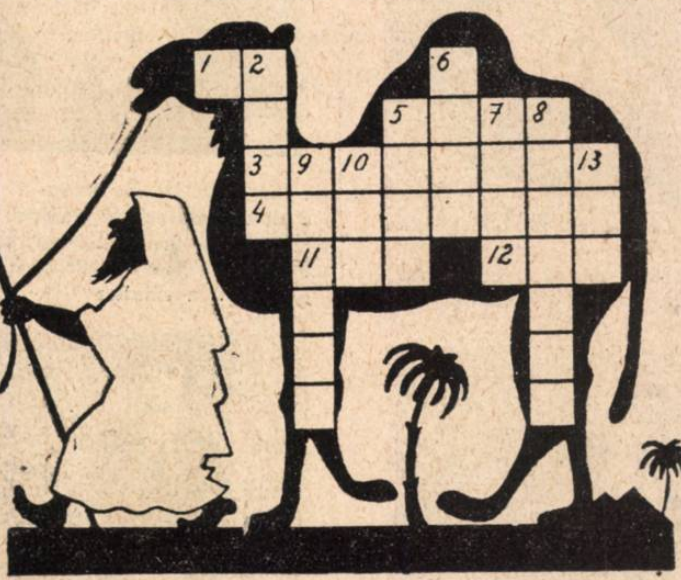
Pârjol G. Constantin, T.-Severin. — Răspunsul Dv. la concursul „Cu ce se ocupă Doamna, cu ce se ocupă Domnul“ a sosit prea târziu la redacţie, după ce îl închisesem.

M. Ionescu, Vaslui. — Deslegările la jocuri se primesc şi după fiecare număr şi toate deodată. Am suprimat bonul de control, în urma cererii a numeroşi cititori. Dacă numele Dv. n'a figurat printre concurenţi aceasta înseamnă că aţi trimis deslegările prea târziu.

N. C. Ciomaga, Gura-Văii Stănileşti. — O piesă de teatru în general are o întindere mare şi spaţiul din revista noastră e prea restrâns pentru asemenea operă. N'am putea face cu dv. o excepţie şi Vă închipuiţi ce ar fi dacă am publica piesele de teatru ale tuturor solicitatorilor.

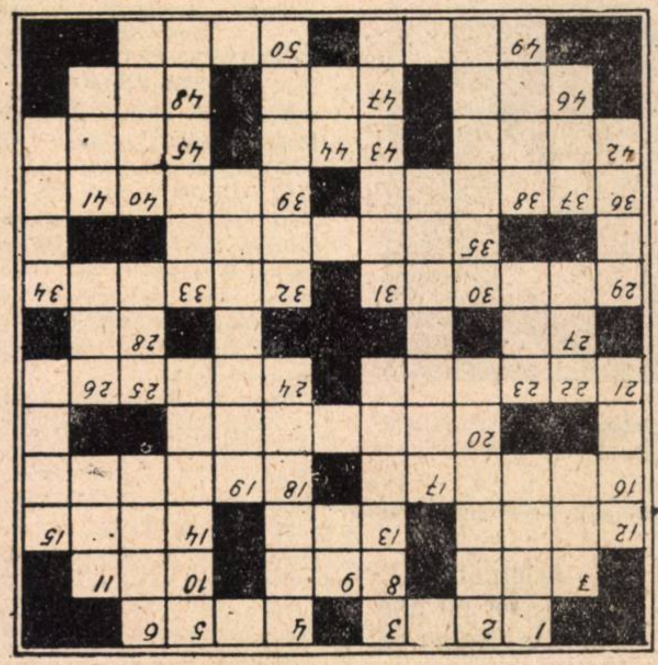
(10 puncte) JOC NO. 1
Cuvinte încrucişate, trimis de F. Beşicariu-Bucureşti

VERTICAL:
2. Fericirea caravanei
9. Semnal
10. Copac răşinos
5. Pământ
6. Sub bărbie
7. Aparat de războiu
8. Stricat
13. Atmosferă

ORIZONTAL
1. Notă muzicală
5. Cântec de leagăn
3. Căldură
4. Mâncări
11. Nume femenin
12. Infinit ireal

JOC No. 2. Cuvinte încrucişate (10 puncte)
trimise de Gelu I. Ştefănescu—Tighina

ORIZONTAL:
1. Scritor janseist (1613-1684)
4. Convenţional inamic al Girondinilor (1750-1816)
7. Locaşul fericiţilor
8. Pom roditor
10. Câmp curăţit de tufe (trans).
12. Copil francez celebru prin eroismul său
13. Papagal în America
14. Imperiu în Asia
16. Pictor spaniol 1588-1656)
20. A desface din cătuşe
21. Un fel de litere
24. Sfioasă
27. Notă muzicală (invers)
29. Vânt puternic
32. Poet italian (1569-1625)

VERTICAL:
1. Loc închis şi acoperit
2. Plantă
3. Vrăjmaş
4. Dependinţe
5. Locuitorii unui stat american
6. Rupturi în părţile moi ale ţesutului
7. Vehicul
11. Broască la uşi (transilv.)
12. Oraş în Italia
15. Fiica lui Atlas
17. A se aşeza undeva
19. Enervată
22. Artă de a trage la ţintă
23. Interjecţie (mold.)
25. Râu în Asia
26. Fiul lui Iacob
29. Slăbit de boală
30. Fluviu în Europa
31. Insemnare scurtă
32. Oraş în Spania
33. Cotigă
34. Pom roditor
38. Domn moldovean
40. Sgârcit
41. Fluviu în Europa
44. Pronume
35. Anapoda (mold.)
36. Mâhnit
39. Neam turcesc din Basarabia
42. Râu în Italia
43. In urzeală
45. Eşit
46. Fluviu în Europa
47. Povară de porumb
48. Câmp întins cu bucate
49. Oroş în Japonia
50. Poet persan.

Deslegările jocurilor se primesc la redacţie până la 10 Aprilie c. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obţine numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri, din numerile 7, 8, 9 şi 10, va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea e de 500 lei; premiul al treilea 300 lei. Următorii şapte deslegători, primesc câte un volum din operile autorilor renumiţi. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 20 Aprilie 1928.

In numărul viitor vom publică deslegările jocurilor pe luna Februarie.

Christul tranşeelor de războî

RĂZBOIUL a lăsat amintiri tragice nenumărate, în mai toate părțile lumii. A fost atât de groaznic acest războiu al omenirii încât urmele sale se vor păstra încă multă vreme. Dar două monumente dintre cele mai curioase, atât prin forma lor tragică cât și prin întâmplare aproape miraculoasă, care le-a produs, se găsesc în mult încercata Franța.

Unul dintre ele e vestita tranșee de lângă Verdun, unde se găsesc îngropate, în poziție de drepți, cadavrele a sute de infanteriști francezi din Regimentul 137. La 12 Iulie 1916 aceștia au fost îngropați de vii prin prăbușirea tranșeei care s'a scufundat. Ei se pregătiau tocmai să iasă la câmp liber, când au fost surprinși de moarte: tranșeea slăbită de ploaie s'a scufundat cu ei. Soldații s'au găsit astfel înmormântați, fără a putea face o singură mișcare ca să se elibereze. Ei se găsesc cu baionetele fixate spre parapetul din fața tranșeului, gata să iasă la atac împotriva inamicului. Și astăzi se găsesc acolo acele sute de schelete, ținând într'un mod dramatic arma gata de atac. Guvernul francez a ridicat deasupra acestui loc tragic un monument: **„Tranșeea baionetelor"**.

O altă amintire tristă a războiului, tot în Franța, este ceeace se numește: **„Christul tranșeelor"**. Este partea superioară a unei statui a Mântuitorului, frântă de violența artileriei germane, de pe o biserică, din apropierea lui Neuchapelle. Statua s'a prăbușit la pământ, dar a căzut în picioare. In această poziție, imaginea lui Christ, cu mâinile ridicate, pare o înfățișare simbolică, de adânc dramatism, de pietate și melancolie; Christos îngrozit de scenele tragice pe care le-a văzut, și de toată nebunia războiului.

Guvernul francez, într'un timp, plănuia să înconjoare această statuă a Mântuitorului, în tranșeele războiului, printr'un gard de fier. S'a renunțat apoi la acest plan, pentrucă figura, în felul cum se găsește astăzi, fără nici un artificiu, prezintă un dramatism mult mai real. Isus pare că cere oamenilor pace și încetarea grozăviilor.

Christul tranșeelor așa cum se găsește doborît de o ghiulea de tun, în mijlocul vălmășagului războinic, de pe catedrala din Neuchapelle

Spatele cel mai frumos

UN congres medical, ținut de curând în America, a hotărît să aleagă și să premieze cel mai frumos spate din lume. Premiul a fost câștigat de domnișoara Virginia Parent, din Los Angelos, după ce o comisie de experți a cercetat 400 de concurente.

Miss Virginia Parent, femeea cu „spatele perfect" din America

Intr'un alt concurs similiar, la care au participat un unmăr mult mai mare de femei, peste 40.000, premiul **„celui mai perfect spate"** a fost obținut de către d-șoara Virginia Pearson. Trebuie să observăm că al doilea premiu l-a obținut o femeie de 70 de ani, devodindu-se astfel că bătrânețea nu e un argument hotărîtor, pentru conservarea frumuseții.

Un spate frumos — după rapoartele medicilor — dau dovada sănătății depline. El învederează că toate funcționile organice se petrec în cea mai perfectă coordonație și astfel cercetarea spatelui are importanță atât pentru sănătate cât ș ipentru etetică.

Serbarea la Căminul Asociației creștine a femeilor române, în prezența A. S. R. Principesa Ileana (în mijloc).

DE CÂȚI ANI E?

Telefonul sbârnăie noaptea la doctor. El se grăbește la aparat. Vocea turburată a unui tată:

— Veniți repede domnule doctor, copilul meu a înghițit o monedă de aur de 20 de lei!

— De câți ani e?

— Nu știu sigur mi se pare că din 1906.

Radio

Ce este telegrafia şi telefonia fără fir?

Telegrafia este tot atât de veche pe pământ, ca şi omul. Se cunoaşte anecdota clasică: un călător găsind la Roma, în pământ, o bucată de sârmă de cupru, a dedus că romanii cunoşteau telegrafia cu fir. Povestind aceasta unui prieten, amicul său, un glumeţ, i-a ripostat:

Ai dreptate. Cu mine a fost şi mai curios: umblând în India am căutat peste tot şi n'am găsit nici un fir de sârmă. Am înţeles de aici că vechii indieni cunoşteau telegrafia fără fir!

Dacă deducţia logică a glumeţului nostru, voia să fie numai o satiră, nu e mai puţin adevărat că de fapt telegrafia fără fir, în înţelesul strict al cuvântului, a fost cea dintâi cunoscută. Intr'adevăr nu era altceva decât telegrafie fără fir comunicaţia prin semne, între doi oameni, cari se vedeau la distanţă. Când omul primitiv a ridicat braţul în sus, spre a face un semn tovarăşului său, el îi telegrafia. Prin aceasta el trimitea o ştire la distanţă. Şi telegrafie, chiar în sensul etimologic al cuvântului, înseamnă tocmai această comunicare la distanţă. Imaginea braţului care se ridica, era dusă până la ochiul tovarăşului, de undele luminoase. Şi întrucât nu exista o conductă în legătură între cei doi oameni, aceasta era telegrafie fără fir. Mai mult, ştiinţa de azi a dovedit că între acest sistem de telegrafie şi radio telegrafia nu există aproape nici un fel de deosebire, căci radiaţiunile luminoase sunt unde electrice, deosebirea între ele fiind numai, ca să spunem astfel — mărimea pasului pe care-l calcă, aceste două feluri de radiaţiuni.

Intre telegrafia fără fir rudimentară, a omului primitiv, şi actuala noastră telegrafie fără fir, care înconjură pământul, de mai multe ori, există o cale uriaşe. A fost nevoie de o muncă extraordinară, până când omul să ajungă să descopere că există forţe electrice în lumină şi că cu ajutorul unor asemenea forţe se pot produce multe feluri de radiaţiuni. Toată opera ştiinţifică, de multe milenii, stă în aceasta descoperire.

Fără îndoială că dacă am fi spus unui roman, în antichitate, că lumina este o mişcare de vibraţie el ar fi râs şi ar fi arătat că razele, care străbat norii, venind dela soare, sunt nişte linii drepte. A fost nevoie de multă străduinţă din partea creerului omenesc, ca să-şi poată da seama că linia dreaptă aparentă, a razelor solare şi a luminii, nu este în realitate decât o mişcare tremurătoare a unor unde, dar atât de mică, încât fiecare în parte nu poate fi deosebită. Şi ce sforţare a minţii trebuie încă, spre a pricepe că există în spaţiu multe alte mişcări vibratorii, despre care noi, în mod direct, nu putem lua cunoştinţă.

Căci aceasta este cea mai mare minune a undelor de radio, ceea ce le face să fie atât de tainice: că noi nu putem să le percepem direct. Nu avem nici un organ adaptat pentru aceasta. Pentru undele de lumină avem ochii. Aceştia sunt excitaţi, când sunt loviţi de asemenea unde şi noi „vedem lumină". Pentru undele sonore (ale sunetului) avem urechea. Când sunetul (unda sonoră) loveşte timpanul, noi „auzim sunetul". Dar pentru undele de radio, noi n'avem nici un organ de simţire. Trec pe lângă noi fără să ştim. Poate în momentul când citim acestea, străbat camera şi trupul nostru, dar noi nu ştim.

Tehnica şi ştiinţa care ne-au dat posibilitatea să percepem totuş aceste unde, a făptuit o operă uriaşe. Astăzi undele de radio sunt prinse în aparate minunate, care le preschimbă în curent electric şi apoi acest curent în unde sonore; iar când noi auzim un sunet, înseamnă că percepem şi unda de radio. Receptorul de radio, aparatul radiofonic, este pentru undele de radio ceeace ce e urechea pentru undele sonore, ceea ce este ochiul pentru undele luminoase. El este, într'o anumită măsură, urechea radiului. Aceastá ureche şi-a construit-o omul singur.

Intr'o serie de articole vom căuta să arătăm, şi pentru cei cari nu cunosc în mod aprofundat fizica, cum este construită această ureche a tehnicei moderne. Vom tâlmăci pe înţelesul tuturor fenomenele telegrafiei şi telefoniei fără fir, vom căuta să explicăm cugetarea şi deducţiunile inginerilor şi fizicianilor, cari au creiat un capitol nou în tehnică.

Totodată, în mod practic, vom arăta cititorilor noştrii cum îşi pot construi singuri un aparat de recepţie, pentru unde radiofonice, şi cum pot stăpâni forţe nebănuite.

In numărul viitor vom vorbi despre undele electrice.

Romanţă

Iubirea ta a fost capriciu,
Iubirea mea un ideal —
Eu-am fost statornic ca un munte,
Tu trecătoare ca un val.

Eşti albă ca omătul proaspăt,
Senină eşti ca un izvor —
Eu sunt cernit ca un călugăr
Şi gârbov ca un cerşetor.

Eşti sprintenă ca o gazelă,
Curată eşti ca un pahar, —
Eu sunt bătrân ca un apostol
Şi urc cu crucea spre calvar.

Plec sfâşiat de suferinţă
Cu gândul ţintă la trecut.
Durerile mă leagă 'n lanţuri —
Mi-e trupul temniţă de lut.

Iubirea ta a fost capriciu,
Iubirea mea un ideal —
Eu-am fost statornic ca un munte,
Tu trecătoare ca un val.

Iustin Ilieşiu

ŞEZĂTOARE

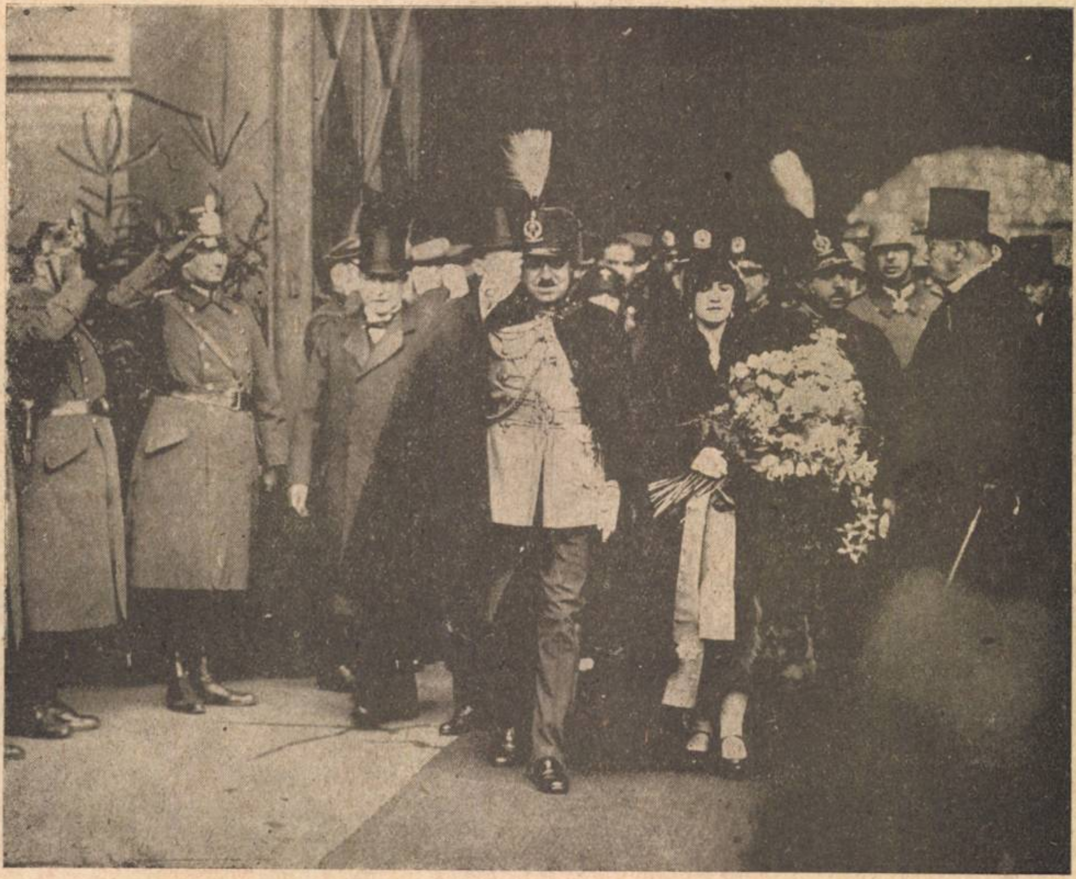
Duminecă 11 Martie ora 11 dimineaţa va avea loc în Sala Teatrului Nostru o şezătoare artistico-literară organizată de d-na Sorina Cassovan-Pas.

D-na Lucia Sturdza Bulandra va ţine o conferinţă în legătură cu teatrul.

Din program fac parte d-nele Tantzi Cutava Barozzi Sorana Topa Marietta Sadoveanu, Dida Solomon, d. Ion Manolescu, d-nele Mia Frollo, E. Marghitta Sorina Cassovan-Pas.

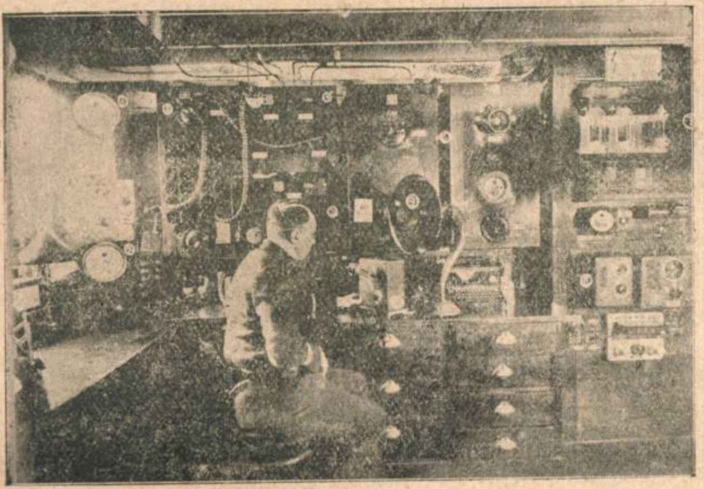
Şezătoarea se va bucura şi de concursul preţios al d-rei Maria Ventura.

Biletele se găsesc la Librăria Universală Alcalay şi la Casa teatrului, în ziua şezătoarei.

Primirea Regelui din Afganistan la Berlin: Preşedintele republicei germane cu Regele Amanullah din Afganistan şi regina

Săptămâna tehnică

TELEFONIA FĂRĂ FIR IN MIJLOCUL MĂRII

Societatea Happag a instalat pe mai multe vapoare ale sale transoceanice, telefonie fără fir, permiţând astfel călătorilor să vorbească dela o depărtare de 600 de mile cu cele din urmă staţiuni de pe coastă, atât americană cât şi europeană. Ilustraţia noastră reprezintă instalaţia de pe bord

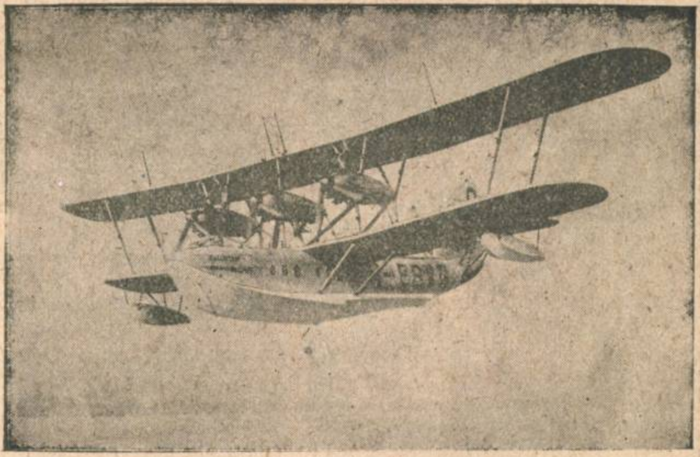
La deschiderea legăturii telefonice fără fir între Berlin—New-York. D-şoara Hildegard Zink stabileşte pentru prima dată legătură

Ambasadorul american Schurmann vorbeşte cel dintâi prin fără fir cu New-York

Ministrul poştelor german Schaetzer vorbeşte cu ambasadorul german de Prittwitz şi Gaffron la Washington

Cel mai mare avion din lume este hidroplanul metalic uriaş „Calcutta", care aparţine englezilor şi a fost terminat în ultimile zile. Ilustraţia noastră îl repre intă în primul său sbor.

O CATASTROFĂ DE AUTOMOBIL

Americanul Lockhardt încercând să întreaca recordul lui Campbell, dela 19 Februarie, a intrat, pe pla a dela Daitonabeach (Florida), cu maşina în apă. Lockhard şi-a rupt braţul şi mai multe coaste. Ilustraţia noastră îl arată înainte de plecare în automobil

Un nou record mondial cu automo ilul: Captan Malcom Campbell a putut de curând să îmbunătăţiască recordul de viteză a lui Segrave parcurgând o distanţă de o milă cu iuţeală de 332.992 km. pe plaja dela Daitona each (Florida)

32. Nicu P. Vasilescu 2 ani, Focşani. — 33. Getta Corjinowski, 4 ani, Bucureşti. — 34. Ecaterina Dobrotescu, 2 ani, Bucureşti. — 35. Paul D. Brătulescu, 2 ani, Călăraşi. — 36. Berina Weisman, 2 ani şi 9 luni, Bucureşti. — 37. Marioara Ninina, 2 ani şi 3 luni, Bucureşti. — 38. Georgeta Maghearu, 6 ani, Detta. — 39. — 39. Iulian D. Brătulescu, 2 ani şi 9 luni, Călăraşi. — 40. Babţea Lunescu, Bacău. — 41. Rodica Stavrică, 2 ani şi 6 luni, Cluj. — 42. Titi Rotaru, 5 ani şi 6 luni, Iaşi.

Citiţi în acest număr: Cazul Găetan din punct de vedere psiho-analitică.

ANUL II. No. 8. — 11 MARTIE 1928. PREŢUL 8 LEI

REALITATEA

(SAU LUCRURILE AŞA CUM LE VEDEM CU OCHII) ILUSTRATĂ

ABONAMENTE: Pe un an 350 lei; pe 1/2 an 180 lei; pe 3 luni 100 lei.

APARE TOTDEAUNA DUMINECA
Sub Direcţia unui Comitet

Redacţia şi Administraţia: Cluj, Str. Regina Maria, 38.

Laptele mamei n'a stricat nici uneia dintre fetiţe

„REALITATEA ILUSTRATĂ"
revistă săptămânală
—o—
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Cluj—str. Regina Maria Nr. 36—Cluj
Telefon 4-46
Pentru București: Calea Victoriei 39.
Telefon 63-92
—o—
PREȚUL ABONAMENTULUI:
Pe un an întreg . . . Lei 350
Pe o jumătate de an . . „ 180
Pe trei luni . . . . . „ 100
PENTRU STRĂINĂTATE:
Pentru America $5
Jugoslavia și Cehoslovacia . lei 500
—o—
Sub direcțiunea unui comitet
Secretar de redacție: N. Constantin

Scrisorile de dragoste

Au fost vândute nu demult, în capitala Franței, scrisorile de dragost pe cari le primise Victor Hugo, și faptul a stârnit un interes excepțional, căci numărul lor era de cincisprezce mii. Toate fuseseră scrise de-o singură femee, de Julietta Drouet, care își învăluise idolul, mai mult de-un sfert de veac, într'o adorație mistică.

Impresionant numărul răvașelor, cu atât mai mult cu cât ele răspundeau altor cincisprezece mii de scrisori pe cari Hugo le trimisese femeei devotate, zi cu zi, ani dearândul.

Ținând seama de spiritul romantic al epocei și de prestigiul a celui ce l-a creiat, putem trage concluzia că numărul scrisorilor primite de Hugo, dela toate femeile cari il citeau cu gene înrourate de lacrimi calde, va fi fost de cel puțin cincizeci de mii.

Fericită vremea când romanul dragostei se înfiripa și se încheia cu misive bleu-pal, trandafirii și mauve, când poetul primia, în slove tremurate și parfumate, omagiul cititoarei.

Omenirea este, însă, în permanentă căutare după noui prilejuri de venerație.

Poetul nu mai constituiește astăzi idealul de viață al femeei. Poetul a fost îndepărtat dela vechile curți și, deasemeni, din sufletul cititoarei romantice.

In plină desvoltare a mașinismului, relațiile se încadă și se desnoadă, grabnic, determinate de prozaice interese.

Cine își mai poate pierde vremea scriind, cotidian, o misivă de dragoste?

Câte scrisori ți-a trimis logodnica, stimate autor?

Am făcut anchetă printre confrații cari își cântă durerile în versuri mai mult sau mai puțin melancolic și răspunsul a fost pe dea'ntregul edificator: în afară de avertismentul băncilor la cari au datorii, poșta nu le-a adus nimic.

Misivele de dragoste blu-pal, trandafirii și mauve, erau adresate până mai eri tenorilor. Sunt adresate astăzi actorilor de cinematograf dar și locul acestora în sufletul atât de nestatornic al femeei începe să fie uzurpat de boxeurul boccin, cu fălci avariate. **I. Pas.**

BULETIN SĂPTĂMÂNAL

DIN viața politică internă nici o schimbare. Lumea așteaptă cu înfrigurare vădită, adunarea partidului național-țărănesc dela Alba-Iulia. Nemulțumirea în țară, mai ales din pricina situației economice tot mai rele e mare. Așa încât fiecare dorește o schimbare așteptând dela această schimbare o îmbunătățire.

După adunarea dela Alba-Iulia partidul național-țărănesc intenționează să facă o întrunire la București. Guvernul este alarmat. A dispus mobilizarea unui nou contingent de jandarmi.

Relațiile între partide sunt încordate. Lucrul nu e deloc îmbucurător.

Se svonește că guvernul ar intenționa să nu aprobe întrunirile plănuite de opoziție și eventual să scoată chiar la suprafață pe averescani, din volbura în care zăceau aproape înnecați. Șeful partidului liberal e gata să facă orice spre a împiedica ajungerea la putere a național-țărăniștilor.

*

Comunicatul dat presei ungare în legătură cu propunerea d-lui Titulescu, și prin care s'a afirmat că Ungaria ar datori României o despăgubire numai de 11 milioane aur, a provocat uimire la Geneva. Liga Națiumilor a remarcat că Ungaria confundă sumele datorite din timpul moratorului, cu însăș datoria de reparație, fixată conform tratatului dela Trianon. Prin articolul 11 al convențiunei din 11 Martie 1922, la care România a aderat împreună cu Marea Britanie, Franța, Italia și celelalte state aliate, s'a stabilit că minimul reparațiilor austro-ungare îl formează totalul bunurilor cedate plus datoriile de liberație, plus o sumă de 6 miliarde coroane aur. Ne miră mult faptul că Ungaria în loc de a fi recunoscătoare pentru că i-s'a acordat moratoriul pe timp de 20 de ani, îl confundă în mod voit cu stingerea datoriei.

*

Nu numai la București, dar în toată țara crima făptuită de un așa numit reprezentant al clasei boerești, George Găetan, a stârnit adevărată revoltă.

După afacerea stupefiantelor, după fraudele dela Monitorul Oficial, crima lui George Găetan vine să arate două lucruri: pe deoparte că există un adânc putregai în clasa ciocoiască, pe de alta că jocul de cărți care e la temelia tuturor fraudelor și crimelor enumerate, e prea îngăduit de către autorități.

Există o categorie de oameni care-și petrec viața în trândăvie și cărora le trebuie tot mai mulți bani. Aceștia au transformat noaptea în zi și dacă ajung la strânsoare, dacă pierd banii la cărți nu caută mijlocul prin care să și-i procure iar: unul face excrocherii și fură din budgetul țării, alții caută uitarea în stupefiante, un al treilea, cum a fost Găetan, nu pregetă să-și omoare iubita, cu viclenie, cu o mână mângăindu-o iar cu alta lovindu-o de moarte, numai spre a o prăda.

Moravurile trebuiesc îndreptate, căci se pare că nu avem de a face numai cu unele cazuri singuratice. Un ziarist de talent, d-l Pamfil Seiçaru, biciuind în gazeta sa pe cei câțiva netrebnici cari se intitulează cioci și fac fapte mârșave, a fost atacat de unul dintre ei și lovit grav, chiar la redacția foii sale. Situația astfel pare mai gravă de cum s'ar crede.

*

Dumineca trecută la Geneva a avut loc conferința obișnuită a delegaților micei înțelegeri și s'a examinat afacerea mitralierilor de St. Gothard, precum și problema dezarmării.

Ce a văzut mai întâi comisia engleză Simons în India: studenții universității din Bombay care cer guvernului englez o hotărîre în chestiunea Home-Rulu-lui indian

IN PURGATORIUL RUȘESC

Zinowiew și Trotzky, adresându-se lui Stalin: „Râde bine cine va râde la urmă! Va sosi ziua în care te vom prăji în propriu-ți cuptor
(Ceca)

PREDICATORUL PĂCII IN HAVANA

Predica d-lui Coolidge către Europa ar fi foarte frumoasă dacă Tribuna de pe care a vorbește n'ar avea acest aspect
(Kladderadatsch, Berlin)

DEPORTAREA MEMBRILOR OPOZIȚIEI IN RUSIA

Umbra lui Karl Marx: și toate acestea se fac în numele meu!
(Notemkraker, Amsterdam)

AMERIKA—EUROPA, AMERIKA—NICARAGUA

Mâna dreaptă nu trebuie să știe ce face stânga